

DEVRİMCİ İSCİ

SAYI 32

29 NİSAN 1987

2.-DM

Cezaevlerinde Ölüm Kol Geziyor!

* Cezaevinde tedavi edilmediği için ölüme terkedilen Muammer Özdemir'i 12 Mart günü kaybettik.

* Arkadaşımız Ahmet Çetin, cezaevinde hastalandı, iyi bakılmadığı için 16 Mart günü öldü.

* Elazığ Cezaevinden tahliye olan arkadaşımız Cemşi Kaya tutukluken yakalandığı hastalık nedeniyle İsveç'te tedavi görüyor.

* Alınan bilgilere göre, şu anda cezaevlerinde ölüm tehlikesi altında yaşayan 200 tutuklu bulunmaktadır.

MUAMMER'İ ANLAMLI BİR TÖRENLE TÜRKİYE'YE UĞURLADIK

Haberi 4. Sayfada

SOL YENİDEN SAFLAŞMALI MI?

Birlik sorunu son günlerde yeniden güncelleşmeye başlamıştır. Solun birliği, sosyalistlerin birleşmesi için Türkiye'de ve yurtdışında bir dizi adım atılmakta; tartışma ve toplantılar yapılmaktadır. Birlik arayışlarının konusu ve alanı Türkiye olmakla birlikte bu konudaki tartışmaların ve girişimlerin bir benzeri de yurtdışında gündeme gelmektedir. Bu durum, birlik ve saflaşma konusunda doğru bir perspektifin ortaya çıkarılmasını gerekli kılmaktadır. Bu konuda belirleyici alanın Türkiye olduğunu baştan vurgulayarak Birlik-Saflaşma sürecine ilişkin genel bir yaklaşım sunmaya çalışacağız. Yazının son bölümünde ise yurtdışı açısından bu sürecin anlamına değineceğiz.

İçinde bulunduğumuz dönemde, birliği önemli bir ihtiyaç haline getiren çeşitli faktörlerden sözedilebilir: Sol güçlerin ve emekçi kitlelerin bu dönemde daha güçlü birlikler arzu etmelerine sebep olan temel faktörün 12 Eylül sonrası yaşanan yenilgi olduğu şüphe götürmez bir gerçektir.

Devami 3. Sayfada

GENÇLİK MEYDANLARDA!

Haberi 8. Sayfada

GİZLİ İDAMLARI DURDURMAK MÜMKÜNDÜR!

Muammer Özdemir, Ahmet Çetin, Cemşi Kaya örnekleri ve daha nice olay faşizmin devrimci tutuklulara yönelik tasarılarının ne kadar iğrenç olduğunu göstermektedir. Devrimci tutuklular, her türlü tedaviden bilerek yoksun bırakılarak ölüme ya da çürümeye terkedilmiştir.

"Demokrasiye Geçiş"le birlikte açık idamlardan gizli idam uygulamasına geçmiştir. Siyasi iktidarın "demokrasinin bir gereği" olarak başvurduğu bu yöntemin süreklilik kazanması halinde onlarca devrimci meclisten karar çıkmasına gerek kalmadan idam edilmiş olacaktır.

Gizli idam politikasını etkisizleştirmek mümkündür. Tutuklu yakınlarının ve tutukluların cezaevindeki sağlık koşullarının düzeltilmesi yönündeki mücadelelerine eğer yurtdışından etkili bir destek sağlarsa, onlara arkadaşın hayatının kurtarılması mümkündür. Yurtdışında bu konuya ilişkin etkili ve geniş kapsamlı bir faaliyetin yapılması ve uluslararası bir doktor heyetinin Türkiye cezaevlerine gönderilmesi halinde cezaevlerindeki koşulların nispeten düzelmesi ve hasta olan tutukluların hastahaneye kaldırılması gündeme gelebilecektir. Böylece belki, yeni ölümlerin önüne geçilebilecektir.

Bu konuda herkesi duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Eğer uğraşılır ve etkili bir çalışma yapılırsa gizli idam uygulamalarını durdurmak mümkündür.

Yurtdışındaki ilerici, demokrat ve devrimci güçler bu imkanı değerlendirmelidirler.

1 MAYIS VE TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI

Haberi 14. Sayfada

OĞUZHAN

MÜFTÜOĞLU

VE MELİH

PEKDEMİR'İN

AÇIKLAMALARI

Sayfa 10-11-12'de

Kürt Halkına Yönelik Saldırılar Protesto Edildi

HERNE

*Yoksul, çileli ve dirençli insanların nazlısı,
Bağımsızlık türkülerıyla yankılanıp duran.
En yiğidinden kahramanlıkların timsali
olan KÜRDİSTAN,
Dostluk ve kardeşliğin, candaşlığın
Özgürlük hasretiyle bezenen vatani.*

*Yüksek sesle konuşmanın,
18 yaşında genç olmanın,
Yanyana gelmenin, türkü söylemenin
Yasak olduğu KÜRDİSTAN*

*Kürt köylerinde yine nazlı umutlar
Kanlı ağıtlara dökülüyor.
Kadın ve çocuk çılgınları
Mitralyöz seslerine eş.
Kana kan diye bağırın generaller
Yine 38'lere, Zilanlara ferman çıkarıp
Ölüm emirleri yağdırıyorlar,
Kürt köylerine, gelinlerine, yaşlılarına
Ve nazlı KÜRDİSTAN'a...*

***

Evet nazlıdır Kürdistan. Çünkü yıllardan beri insani olmayan her türlü uygulamanın denendiği laboratuvarıdır Kürdistan.

Kürdistan'la ilgili şimdiye kadar çıkarılan kanunlara bakacak olursak: *2510 numaralı "mecburi İskân Kanunu" ile kendi vatanında Kürt halkına sürgün politikası dayatılmıştır. Bu kanunla "Türk'lerinden olmayanlar" 3 bölgeye mecburi oturmaya zorlanmıştır.

*2282 Sayılı Tünceli Kanunu, "Taktirî Sükun Kanunu" ile Kürt halkının islahı istenmiştir.

*2284 Sayılı Tünceli Kanunu'na yapılan bir ekle Kürt halkı T.C. kimliği taşıyama ve askerliğe mecbur edilmiştir.

*Demirel'in başkanlığı döneminde, 25.01.1967 tarihinde Kürt Dili resmen yasaklanmıştır.

80'den sonra ise bilinen diğer tüm baskı ve asimilasyon politikalarına ek olarak sık sık askeri tatbikatlar yapılarak Kürt halkına gözdağı verilmiştir. Bu tatbikatların kronolojisi ilginçtir:

*11.9.1980-2.10.1980 NATO Ekspres Tatbikatı,

*3.10.1980 General Rafet Günalp Tatbikatı,

*29.01.1981 Hakimiyet Milletindir Tatbikatı,

*9.02.1981 NATO Tatbikatı,

*10.07.1981 Özgürlük veya Ölüm Tatbikatı, (Anlamı, ya Türk olacak-sın ya da öleceksin!)

*25.10.1981 Vatan Sana Minnet-tardır Tatbikatı,

*10.02.1982 Kış Tatbikatı,

*Ekim 1982 Diyarbakır ve Tunceli Tatbikatı,

*10.02.1983 Ağrı ve Erzurum Tatbikatı.

...

Bu tür tatbikatlar hala Türkiye Kürdistanı'nda devam etmektedir. Sınır yapılan son yığınakla birlikte Kürt halkını Türkleştirmeye yönelik askeri tehdit politikası artık kalıcı hale gelmiştir.

Biz Herne Devrimci İşçi taraftarları olarak bu gerçekleri gözönünde bulundurarak ve Mart 87'deki Irak işlerine yapılan saldırıya protesto etmek için Herne Belediye Meclisi'ni kadınlı çocuklu kalabalık bir grup halinde işgal ettik. Bu eylemden rahatsız olan SPD'li belediye başkanı polis getirerek bizi dışarıya atmak istedi. Fakat bizim kararlı tutumumuz karşısında polis zor kullanmak yoluna gitmedi. Belediye başkanının önerisine polis uymadı. Belediye Başkanı'ndan Kürt Sorunu üzerine tartışma ve konuşma talebinde bulundu, talebimi reddedildi. Bunun üzerine Yeşiller meclisi Kürt Sorunu'nun görüşülmesini isteyen bir önerge verdiler, bu önerge CDU ve SPD'ilerin oylarıyla geri çevrildi. Biz bunun üzerine eyleme devam ettik, konuşmalar ve sloganlarla taleplerimizi bir kere daha dile getirdik. Belediye Meclisi üyeleri ve Belediye Başkanı, eylemimizin devam etmesi karşısında geri adım attılar. CDU, SPD ve Yeşiller'den birer temsilcinin katılacağı Açık Oturum ve tartışma önerimizi kabul ettiler, bunun üzerine eylem son verildi. Açık oturum 27 Nisan tarihinde yapıldı. Eylem Ruhr bölgesi basınında geniş şekilde yer aldı.

Herne Devrimci İşçi

STRASBOURG

CHUR

10 Mart Salı günü İRAK ve Faşist Cunta'nın işbirliği sonucunda Irak Kürdistanı'nda yapılan katliamla ilgili olarak Türk ve Kürt Solu'nun yansısı (Cephe dışındaki) Yunan Solu'ndan da katılanlarla birlikte yaklaşık 400 kişi Türk ve Kürt politik mütecelleri pankartı altında bir protesto yürüyüşü düzenlendi. Yürüyüşten 4 gün önce başlayıp yürüyüş günü sona eren Açık Grevi yapılarak hazırlanan bildiriler dağı-

tıldı. Ayrıca Irak Konsoloslugu'nun önüne de bir siyah çelenkle imza kampanyasında toplanan 2 bin imza bırakıldı.

Yürüyüş Profilo Meydanı'ndan başladı. Konsolosluga kadar ortaklaşa tespit edilen faşist cunta ve Irak Kürdistanı'ndaki katliamla ilgili Yunanca sloganlar atıldı. Konsoloslugu'nun önüne ise daha önceden hazırlanan Amerikan bayrağı, Evren'in, Saddam'ın kuklaları ile bir F-16 uçağının maketi yakıldı. Kürdistan'daki katliamda ölenlerin anısına bir dakikalık saygı duruşu yapılarak, "Kahrolsun Faşizm, Faşist Evren, Faşist Cunta Kürdistan'dan Defol!" gibi Türkçe sloganlar atılarak yürüyüş 15 dakikalık oturma eyleminin sona erdi.

Yürüyüşe; Devrimci İşçi, Sol-Birlik, Rızgarı, TKP-B, TDKP taraftarları, Partizan, İncinın Yolu, YSK ve Devrimci Sol taraftarları katıldılar.

Yunanistan Devrimci İşçi

Kürt halkının sürgüne zorlanması ve Irak'taki Kürt yerleşim bölgelerine yapılan operasyonu protesto amacıyla Strasbourg'ta Avrupa Konseyi önünde bir gösteri yapıldı. Gösteriye Devrimci İşçi taraftarlarının yanı sıra Devrimci Sol ve TKP taraftarları da katıldı. Gösteri sırasında bir heyet Konsey'e girerek Türkiye'de olup-bitenleri anlatıp ve Konsey'den Kürle'e yapılan baskıları protesto etmesini, Türkiye'deki anti-demokratik uygulamaları kınamasını istedi.

Strasbourg Devrimci İşçi

Kürt halkına yapılan saldırıya protesto için KKDK üyesi arkadaşlarla ve İsviçreli bazı sol gruplarla ortak faaliyet yapmaya çalıştık. Yürüyüş ve miting kararı aldık, fakat Kanton idaresi yürüyüşe izin vermedi. Bunun üzerine bizler de Chur'da ve çevre köylerde bildiriler dağıtarak Kürt halkına yönelik saldırı ve katliamları protesto ettik.

Chur Devrimci İşçi

Herne Devrimci İşçi, Irak Kürdistanı'na yapılan bombalı saldırıya protesto amacıyla, Herne Belediye Meclisi'ni işgal ettiler. Yaptıkları işgalden bir görüntü...

STUTTGART

Türkiyeli anti-faşist örgütler (Devrimci İşçi, ATIF, DİDF, Bolşevik Partizan) olarak 14 Mart Cumartesi günü, Türk Ordusu'nun Irak'a yaptığı son bombalı saldırıya; yüzlerce masum insanın öldürülmesini; Kürdistan'da sürdürülen baskı ve operasyonları ve Kürt köylülerinin zorla köylerini terkederken başka yerlere göç ettirilmesini protesto amacıyla bir yürüyüş yapıldı.

Stuttgart İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun önünde başlayan yürüyüş 500'e yakın anti-faşist insan katıldı. Stuttgart Türk Konsoloslugu önünde yarım saatlik bir miting yapıldı. Konsolosluk önünde bulunan emekçi insanlar mitingi ilgiyle izledi.

Daha sonra yürüyüş normal seyrinde devam ederek şehir merkezinde bir mitingle sona erdi.

Stuttgart Devrimci İşçi

DiĞER EYLEMLER

T.C. Ordusu'nun Kürt yerleşim bölgelerine yaptığı operasyonu protesto amacıyla Avrupa'nın diğer ülkeler ve şehirlerinde de çeşitli eylemler düzenlendi. Aralarında Devrimci İşçi taraftarlarının yanı sıra diğer sol gruplardan arkadaşların da katıldığı bu eylemlerden bize ulaşanlar şöyle: Hollanda-Rotterdam, İsveç-Stockholm, Avusturya-Innsbruck, İsviçre, Almanya-Hamburg, Hannover.

MHP DAVASI:

12 EYLÜL AKLANDI MI?

Bütün kamuoyunun yakından tanık olduğu ve izlediği 7 yıla yakın süren MHP Davası Nisan ayının ilk haftasında sonuçlandı. Türkiye'nin 11 yıl gözaltı hapsi, MHP kadroları ve UGD yöneticileri beraat, 5 idam ve 9 kişiye de ömür boyu hapis cezaları verildi. Bu da açık bir şekilde cuntanın hangi amaç doğrultusunda geldiğini ve MHP Davası'nın göstermelik olarak açıldığını gösteriyor. 7 yıldan bu tarafa sağa ve sola karşı olduğumu, terörün sorumlularından hesap sorulacağını ve demokrasi yanlısı olduğumu vb. söyleyen rejim 80'ler öncesi hakim sınıflar tarafından iç savaş ortamı yaratma doğrultusunda örgütleniş siyasi arenaya sürülen, tekellerin sömürü ve baskı politikaları gereğince yurdun dört bir yanını kana bulayan, Kahramanmaraş'ta, Çorum'da, Sivas'ta kitle katliamları düzenleyenler, belediye otobüslerini tarayıp, binlerce devrimci, ilerici ve yurtsever katledileni aklamaktadır. Cunta şefleri bununla da kalmayıp, emekçi halkların MHP ve onun işlemleri olduğu cinayetlere karşı duyumsu olduğu kinin söndüğünü ve unutulduğunu zannederek, Şahinkaya ve Erşin "Biz zaten başından beri siyasi partilerin yargılanmasına karşıydık", Kenan Evren ise "Dava acı geçici de olsa yargılamaktan başka yapılacak bir şey

yoktu" diyerek Türkiye'nin kendilerini hoş karşılamasını istemektedirler. 12 Eylül öncesi yaşanan siyasi ortamın sorumlularından ve Türkiye'nin yakın dostu Süleyman Demirel ise Türkiye'nin geçmiş olsun diyerek MHP liderine verilen gözaltında tutma cezasının karşısında ne kadar üzüldüğünü belirtmektedir. Türkiye ise yeniden faşist ideolojiyi yaymak ve yeniden cinayet mangaları oluşturmak için simdiden yollara düşüp yurdun dört bir yanını dolaşarak kaldığı yerden gelecekte devam etmek için kollarını sokmak durumunda...

Sağa ve sola karşı olduğumu söyleyerek kendilerini tarafsız olduğunu ilan eden Cunta ve onun kukla hükümetleri, suçları sadece faşizme ve faşizmin saldırganlığına boyun eğmeden yoksul halkın kan güvenliğini sağlayıp onun çıkarını korumak olan ve iyiden güzelden yana olmak olan devrimcileri olağanüstü koşullarda yargılayıp yüzlerce kişiyi işkencede ve sokak ortasında kurşunlayıp katlederek, onlarıncısı darağaçlarına çekerek kamuoyu nezdinde 12 Eylül öncesi yaşanan siyasi ortamdan sorumlu ilan etmektedir. Evet, bugün Türkiye rejimi sadece kendi kurullarında kendilerini aklamaktadır. Türkiye rejimi döktüğü kanların acısı ve kını emekçi halkların kalbinde de bir ıhtilal beklemektedir.

SOL YENİDEN SAFLAŞMALI MI?

Devrimci Hareket(ler)in ve Halk Hareketi'nin aynı süreçte yenilmiş olması, faşizmin çok yönlü saldırılar karşısında 80 öncesi yaratılmış bulunan mevzilerde ve mücadele hattında tutunulamaması, politik bozgunun bütün muhalefet odaklarını etkileyip işlevsizleştirilmesi, politik yapıların parçalanması, demokratik ve kitlesel oluşumların dağılması, bütün bir sol hareketin güç ve prestij kaybına uğraması, vb. sonuçlar bu dönemde yoğunlaşan birlik arayışlarının maddi temelini oluşturmaktadır.

Sol grupların kadro ve kitle ilişkilerinde meydana gelen büyük kopmalar, her grubun mevcut rejime karşı tek başına bir şey yapamayacağı anlamı, (bunu hala anlamayan; "Biz dindik aytaytız, herkes gelip bize katılın" diyerek bürülerin yanısıra, "artık hiç bir şey yapamaz, bağımız ve özgür bireyler olmak lazım" diyenler var.) bölünme, parçalanma ve dağılmalar, teorik, politik ve örgütsel düzeyde ortaya çıkan kuşku ve güvensizlikler, birlik ihtiyacının subjektif temelini oluşturan bazı sonuçlardır.

Her grubun bir ya da birkaç kez bölünmesi ve bölünmelerin halen devam etmesi, her eğilimin içinden kendi geçmişine damga vuran teorilerden şüphe duyarak yeni teorileri aramaya koyulanların ortaya çıkması, "bağımız-sızlaşan", "özgürleşen" kadro ve militanların neredeyse büyük bir grup olarak sayıya ulaşması gibi sonuçları da subjektif düzeyin unsurları arasında saymak gerekmektedir.

Kürt milliyetçisi bir grubun dışında hiç bir sol akımın siyasi gelişmelere doğru ya da yanlış temelde şu veya bu şekilde müdahale edememesinin yarattığı sıkıntı ile bu sıkıntının yol açtığı çıkışsızlık ve umutsuzluk durumunu da bu tabloya eklemek yararlı olacaktır. Türkiye Solu'nun burada bazı yanlışları özetlediğimiz bugünkü durumu, sadece birlik arzusunun kuvvetlendirmekle kalmamakta, başka bazı gerçekleri de açığa çıkarmaktadır. Bu gerçeklerden birisini şöyle ifade edebiliriz:

Türkiye Solu, depresyonunun hasasını yaşamakta olup henüz yerini oturmamıştır. Başka bir deyişle, solun haritası henüz tam olarak çizilememiştir.

Bunun anlamı şudur: Sol, bir yandan ayrışıp bölünürken bir yandan da yeniden saflaşmaktadır.

Evet, Sol yeniden saflaşacaktır; saflaşmak zorundadır. Birliği ihtiyaç haline getiren şartlar, saflaşmayı da zorunlu kılmaktadır. Böyle olunca, birlik ihtiyacına cevap vermek için yapılan çeşitli girişimlerle saflaşma zorunluluğunun gereği olan adımların içiçe geçmiş bir şekilde yaşanacağını söyleyebiliriz.

SOL NİÇİN YENİDEN SAFLAŞMAK ZORUNDADIR?

Bu sorunun cevabını irdelemeye geçmeden önce bu yazıda ele aldığımız birlik ve saflaşma kavramlarının hangi düzeylere ait olduğunu kısaca vurgulayalım.

Bu yazıda geçen Birlik ve saflaşma kavramları esas olarak siyasi düzeye ve bu düzeyin gerektirdiği/zorunlu

kıldığı ideolojik düzeye ait süreçleri tanımlamak üzere kullanılmaktadır. Başka bir deyişle, burada geçen birlik ve saflaşma kavramları eylem birliklerini, gruplar arasındaki iş birliklerini ya da demokratik kitle örgütlerindeki birlikteliği veya Cephe ve ittifak türü birleşmeleri anlatmamakta; bir hareket ya da parti şeklinde somutlaşan siyasi birlik ile bu siyasi birlik için zorunlu olan ideolojik birlik süreçlerini tanımlamaktadır.

Bu kısa açıklamadan sonra, sorumuzu irdelemeye geçebiliriz.

Solun yeniden saflaşmak zorunda oluşunun objektif sebepleri kavramadan birlik ihtiyacını karşılamak yönünde doğru ve tutarlı adımların atılması mümkün değildir.

Solu yeniden saflaşmaya zorlayan sebepler çeşitlidir. Bir bölümüne yukarıda değindiğimiz bu sebeplere şunları ekleyebiliriz.

*12 Eylül öncesi dönemde solun çok gruplu yapısını besleyen dünya şartlarında değişime meydana gelmiştir.

Hatırlanacağı üzere Türkiye Solu'nun geniş bir kesimi, ülkemizdeki sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına göre değil, uluslararası sosyalist hareket saflarındaki yanlışların kutuplaşmasına göre oluşmuş ve kendisini tanımlamıştır. Sovyet-Çin/Arnavutluk ve Avrupa Komünizmi şeklindeki bu kutuplaşmanın ilk iki kutbu, (Sovyet ve Çin/Arnavutluk zıtlığı) Türkiye Solu'nun ideolojik söylemlerine ve politik programlarına büyük ölçüde damgasını vurmuştur. Rotasını Sovyet-Çin kutuplaşmasına göre ayarlayanlardan ÇKP/AEP izleyicileri Çin'deki son gelişmeler nedeniyle ideolojik olarak boşluğa düşmüşlerdir. Ulusal Kurtuluş Savaşları'nın, bağımsızlık mücadelesinin ve Latin Amerika'daki gerilla mücadelelerinin yarattığı heyecanla da beslenen dünya sosyalist hareketindeki çok kutupluluk bugün eski önemini yitirmiştir. Uluslararası Sosyalist Hareket bugün, genel eğilim olarak, sivrilikleri törpülenmiş bir bürokratik sosyalizm akımıyla, eski söylemlerinden, bu arada Avrupa Komünizmi iddiasından vazgeçen bir sol liberal-reformist akımdan oluşan iki kutuplu bir dengeye doğru evrim geçirmektedir. Çeşitli ülkelerdeki devrimci gelecek potansiyeli, bu iki ana akımın karşısında bir 3. kutup, dolayısıyla doğru bir yönünge şeklinde kendisini uluslararası düzeye tanımlayamamıştır.

Özetle, kendilerini öncelikle Türkiye dışındaki gelişmelere ve yanlış kutuplaşmalara göre tanımlayanların bir bölümünün varlık gerekçeleri, ideolojik dayanakları itibarıyla, ortadan kalkmıştır.

*Burjuvazinin ve sağcı-faşist güçlerin, "49 parçaya bölünmüş" diye alay ettiği Türkiye Solu'nun çok gruplu yapısının oluştuğu Türkiye zeminini değişmiş ve değişmektedir.

12 Eylül öncesindeki Türkiye şartları, suni sebeplere ve zayıf temellere dayanan gruplaşmalara hayat hakkı tanıyamamıştır. Sol adına ortaya çıkan herkes, güçlenme zemini bulamamıştır. Aynı gelişmenin/egilimin birer parçası olan gruplar ayrı ayrı örgütler halinde faaliyet gösterebilmekteydi. Bu gelişmeleri besleyip büyüten Türkiye şartları değişmektedir.

Taşıdığı önem nedeniyle bu konu üzerinde biraz daha durmakta zorluluk vardır.

Büyük toplumsal çalkantıların ve alt-üst oluşların yaşandığı bir ülke olarak Türkiye'nin bu özellikleriyle solun büyük alt-üst oluşlara dayanacak yapılanmalar ve bağımsız ve köklü bir

geleniğe sahip olamayışı birleşince ortaya çok sayıda sol grup çıkmaktadır.

Kapitalizmin çarpık ve hızlı gelişiminin sonucunda, burjuvazinin demokratik geleneklerden yoksunluğunun da etkisiyle yaşanan büyük altüst oluş süreçlerinde toplumda gelecek ve yaşam kaygısının yanı sıra ekonomik ve toplumsal konularda değişiklikli özlümlü, ya da mevcut konumu kaybetme endişesi daha güçlü olmaktadır. Bu kaygılara ve özlümlere cevap vermek iddiasıyla ortaya çıkan siyasal akımların güç toplayabilmesi-nin maddi şartları böylece oluşmaktadır.

İşte bu durum, sağlam bir yapılanma ve köklü bir gelenek yoksunluğu ile birleşince Türkiye'de gereğinden fazla sol grup ortaya çıkmıştır.

En eski parti olduğu iddia edilen TKP'nin bütün SBKP takipcilerini birleştirememesi, 70'lerde oluşan Devrimci Hareket'in mücadelesinin kısa bir süre sonra keskinleştiği uğraması, solda Kemalizm ve küçük burjuva değerlerin etkili olması, yine solda, marksist teorinin çok kaba şekillerde kavranması, entelektüel üretimle teorik derinlik ve birikimin küçümsenmesi, bilimsel düşüncenin şeklinin zayıflığı gibi özelliklerden de Türkiye solunun çok gruplu oluşunda önemli etkeler olduğuna işaret etmek gerekmektedir.

Türkiye Solunda, ideolojik-teorik çizgileri ve siyasi program hedefleri bakımından birleşebilecek olanların aynı ayrı gruplar halinde örgütlenmelerini kolaylaştırıp meşgulastıran subjektif düzeye ait bu özelliklerin değiştiğini söylemek henüz erkendir. Kendisini, sosyalist, devrimci, komünist vb. ifadelerle tanımlayanların yukarıda işaret edilen özelliklerinden arınmak yönünde bilinçli bir çaba harcadıkları da şimdilik tartışmalıdır.

Boyle olmasa birlikte, Uluslararası Sosyalist Hareket saflarında ve Türkiye'de meydana gelen değişmelerin Türkiye Solu'nu yeniden saflaşmaya zorladığı bir gerçektir. Sol, yukarıda işaret ettiğimiz özelliklerini ve kendi subjektif konumunu bu nesnel gerçekliğin karşısına dikerek daha ne kadar yaşayabilir; kitlelerdeki ve militanlar arasındaki birlik özleminin karşısına bazı suni yapıları/örgütleri dikerek daha ne kadar direnebilir? Bu soruların yanıtları zamanla ortaya çıkacaktır. Ne var ki bu durum, birlik ve saflaşma konusunda şimdiden doğru bir yaklaşımın ortaya konulup savunulmasına engel teşkil etmemektedir. Yeni bir mücadele döneminin eşliğindeyken bu konuda doğru bir perspektifin oluşturulması zorunludur.

BİRLİK-SAFLAŞMA SÜRECİNDE DOĞRU TUTUM ŞARTTIR

Solun 80 öncesi dönemde alabildiği bölünmüş olmasının önemli nedenlerinden birisi de, daha önce vurguladığımız özelliklere ek olarak, birlik konusunda; daha genel bir ifadeyle Sosyalist Demokrasi konusunda yanlış bir yaklaşımın benimsenmiş olmasıdır. Bir çok grup ve kişi, Sosyalist Demokrasi perspektifini doğru kavramamıştır. Sosyalist Demokrasi kavramının siyasi ve toplumsal sistem yönünden kavranışını şimdilik bir yana bırakarak, bu kavramın Sol grupların iç ilişkileri ve yapılanmaları yönünden kavranışını ele aldığımız zaman şunları söylemek zorunludur:

Bir hareket ya da parti çatısı altında birlik olunması mümkün olan görüşlere, (hatta tutumlara), alabildiği

ne tahminsiz davranılmıştır. Buna karşılık, farklı fikir ve tutum sahipleri olanlar ise, kolaycı yollara saparak, kendilerini ayrı odaklar halinde örgütlemeye yoluna gitmişlerdir. TKP, TIP, TSİP, KİP, TKEP, TKP-B, Özgür Yol (TKSP) gibi grupların, yani bürokratik Sosyalizm yanlılarının geçmişte ve şimdi niçin aynı çatı altında birleşmedikleri gerçekten merak konusudur.

Öte yandan ÇKP ve AEP takipcilerinin geçmişte neden aynı hareket içinde olmadıklarını ve hepsinin "Halkın..." diye başlayan isimler altında aynı ayrı gruplar oluşturulup dağılması anlamak mümkün değildir. Çin ve Arnavutluk çizgilerinde meydana gelen gelişmeler ve kınımalar sunucunda Partizan'ın, HK'nın, Aydınlık'ın, DHB'nin, Halkın Yolu'nun ve diğerlerinin şimdi ne yapacaklarını kara kara düşümlerinin sebebi, kendileri değil midir? Bu grupların bugün birarada tutan nedir acaba? Varlık şartlarında meydana gelen değişimlere gözlerini kapayarak bu gruplar, daha ne kadar kendilerini ve militanlarını kandırabilirler?

Yine, ülkemizde 80 sonrası ithal edilen ve kendilerini son yıllar da daha güçlü şekillerde ifade edebilen Sol liberal gelenek yandaşlarının ve reformist eğilimlerin (Sivil Toplumcuların, dönüşümcülerin, Avrupa Komünistlerinin vb.) niçin aynı platformda birleşemediklerini açıklamak son derece güçtür.

Öte yandan, temelde devrimci teoriyi ve geleniği savunan, dünya Sosyalist hareketindeki yanlışların kutuplaşmasında taraf olmayan, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve Kürt Ulusunun bağımsız seçeneğini benimseyen, bürokratik ve Sol liberal akımlara eşit derecede karşı olan, militanca ve kararlı bir mücadeleci savunan, emekçi kitlelerin ekonomik, toplumsal, siyasal süreçlerde söz ve karar sahibi olmasını isteyen; fakat tali meselelerde, taktik konularında farklı şeyler düşünen Devrimci grupların ve güçlerin neden bir devrimci hareket içinde birlik olmadıklarını açıklamak mümkün değildir.

Sorular çoğaltılabilir... Türkiye Solu, bilinçli bir saflaşma süreci ve doğru bir birlik politikasıyla bu tabloyu değiştirmek zorundadır. Bürokratik Sol gelişen savunucuları bir yanda, Sol liberal ve reformist geleniği savunanlar bir yanda, devrimci geleniği, Marksizmin devrimci yorumunu benimseyenler bir başka yanda birleşmek ve saflaşmak zorundadırlar.

Türkiye Solu, henüz bu 3 ana eğilimde birleşmemiş, hatta buna kendisini hazırlanmamış bile olabilir. Nitekim öyledir de. Ne var ki bu günkü fiili duruma bakarsak; ideolojik ve toplumsal dayanakları itibarıyla varlık şartları ortadan kalkmış bulunan bazı grupların hala suni nefes alma yöntemleriyle yaşatılmaya çalışılmasından hareketle solun çok parçalı yapısını savunmak doğru bir anlayış olamaz.

Küçük şatolar, (aslında dükkânları) koruma endişesiyle, kariyerist tutku ve hesaplarla, eski örgüt yapılarını aynen yaşatma kaygısıyla hiç kimse ve hiçbir grup hayatın dayattığı bu nesnel eğilimin önüne dikilmemektedir. Gerçeklerin niyet ve hesaplara boyun eğmeyeceği bilinmelidir.

Kendisini Türkiye ve T. Kürdistanı solu saflarında gören herkes, böyle bir saflaşmayı teşvik etmeli, böyle bir saflaşmanın sağlıklı olması için üzerine düşen herşeyi yapmalıdır. Artık, küçük ve dar gruplaşmalara son verilmeli, tali ve taktik meselelerdeki farklılıklar ayrılık sebebi olarak çıkarılmamalı, aynı düşünce görüşünü ve ideolojik çizgiyi benimseyenler bir ve aynı politik hareketin içinde yer almalıdır.

Şüphesiz bu kolay başarılabacak birşey değildir. Türkiye Solu'nun eski alışkanlıklarını kısa sürede terk etmesi, kastlanmış yapıların, tayfaların;

aile, aşiret ve tarikat türü örgütlenmelerin hemen dağılması beklenmemelidir. Sol gerçeğe ayak diremeye, şartların zorunlu kıldığı büyük birliktelere yönelme tutumunda ısrarlı olacağına benzemektedir. Bu bağlamdaki ayak diremeleri etkisizleştirerek olan şey, Suni yada Anonim Şirket ve benzeri birlikler kurmak değildir. Boşta kalmış kadroları, geçmişin meşhur şahsiyetlerini, orduşuz kalmış generalleri birleştirerek, ya da THKP-C ile TKF çizgileri arasında kalanları toparlayarak, birlik ihtiyacına cevap verilemez.

Böyle fantezilerden vazgeçilmelidir.

Solun gerçeğe ayak diremesini etkisizleştirerek ve dolayısıyla Sınıflar Mücadelesinin gerektirdiği büyük birliklerin yaratılmasına katkıda bulunacak adımların başında ideolojik mücadele gelmektedir. Yeni bir saflaşmanın ve geniş çaplı birleşmelerin sağlıklı olmasının tek yolu ciddi ve kapsamlı bir ideolojik mücadeleden ve bu mücadelenin gerektirdiği adımları sınıf mücadelesi pratiği içinde atmaktan geçmektedir. Bunun devrimciler açısından anlamı şudur: İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin öncülerinin birleştirilmesi ile kitlelerin eylemliliğini bir ve mücadelesinin birleştirilmesi bir ve aynı süreçte gerçekleştirilmelidir.

Soldaki saflaşma eğiliminin ve birlik ihtiyacının sağlıklı sonuçlanmaması, büyük ölçüde devrimci güçlerin tutumuna bağlı olacaktır. Saflaşma eğiliminin, dolayısıyla birleşme ihtiyacının varabileceği noktaya kadar gelişmesi, bu süreçte doğru bir müdahale ile mümkün olacaktır. Bu noktada asıl sorumluluğun devrimci güçlere düştüğü unutulmamalıdır. Devrimci Güçler bilinçli ve iradi bir çaba harcamazlarsa, sekte ve dar grupçu tutumları terk ederek - aşarak geniş birliktelere yönelmezlerse, kadroları ve kitleleri devrimci gelenek ve teorinin ışığında oluşturulan politikalar temelinde ve sınıf mücadelesi pratiği içinde birleştirmek için sabırlı, uzun vadeli bir çaba içine girmezlerse, ideolojik netliği sağlanamasa, yönündeki çabalarla siyasal gelişmelere müdahale yönündeki adımları birlikte atamazlarsa, saflaşma sürecinin (her eğilim ve akım açısından) baştan sakat geleceği ve hayatın ihtiyaçlarına cevap veremeyen bloklaşmaların oluşacağı, bilinmelidir. Koyacı çıkış yollarıyla, dar pratiklerle veya kestirme yöntemlere başvurarak bu sürecin görevleri yerine getirilemez.

İdeolojik Siyasal temelde birliklerin sağlanması çabalarının; doğru temellerdeki saflaşmaların önüne örgütsel biçimlenmeler bir engel olarak çıkarılmamalıdır. Saflaşmaların sağlıklı olabilmesi, öncelikle ideolojik-siyasal düzeyin sorunlarında açıklığın ve netliğin sağlanmasına bağlıdır. İdeolojik - Siyasal düzeyde açıklık sağlanmadan atılan birlik adımlarının yapıp sonuçlar ve örgütlenmeler üreteceği açıktır.

Her grubun, 80 öncesi konumunda durarak önce kendisini her düzeyde tanımlaması, daha sonra ise birleşecek grup ya da güç arayışına çıkması solda büyük saflaşmaların ve birliklerin oluşmasını geciktirmekten başka bir sonuç getirmeyecektir. Her grubun eski konumuyla kendisini tanımlama cabasını yoğunlaştırdığı bu günlerde solun yeniden saflaşmasının ve büyük birliklerin oluşmasının geleceği söylenebilecek olsa da, devrimciler ve Sosyalistlere düşen görev, bu gecikmenin önlenmesi için çaba harcamak olmalıdır.

Sonuç olarak söylesek:

Bürokratik Sosyalizm yandaşları, yani modern revizyonizmin günümüzde

Cezaevlerinde Ölüm Kol Geziyor!..

Türkiye cezaevlerinde ölüm kol geziyor...

Son bir kaç ay içinde meydana gelen olaylar, cezaevlerindeki siyasi tutukluların birer-ikişer ölüme terk edildiğini gösteriyor. Muammer Özdemir ve Ahmet Çetin'i geçtiğimiz Mart ayında bir kaç gün arayla ölümleri cezaevlerindeki devrimci tutukluların durumunu yeniden güncelleştirdi. Öte yandan Elazığ cezaevinde tutuklu bulunduğu sırada karaciğer hastalığına yakalanan ve tedavi edilmeyen Devrimci Yol taraftarı Cemsi Kaya'nın durumu konuya yeni bir boyut getirdi. Arkadaşımız Cemsi Kaya, tahliye olduktan sonra tedavi için Mart ayında İsveç'e gelerek hastahane yatırıldı.

Aldığımız bilgilere göre, son dönemde çeşitli cezaevlerinden tahliye olan çok sayıda devrimci tedavi olmak için hastahane hastahane dolaşmaktadır. Ayrıca yine öğrenildiğine göre, şu anda cezaevinde bulunan 200 dolayında siyasi tutuklunun sağlık durumu ciddi şekilde kötüleşmektedir. Çeşitli hastalıklardan rahatsız olan tutuklular, bütün çabalara rağmen ciddi bir sağlık kontrolünden geçirilmemektedir.

GİZLİ İDAM DÖNEMİ BAŞLADI

Bilindiği gibi 12 Eylül rejiminin devrimci-demokrat halk güçlerine yö-

nelik imha ve bastırma politikasının önemli bir unsuru da idam cezasıydı. Darbeden hemen sonra başlatılan idam uygulamaları, 6 Kasım 83'deki Genel Seçimler'den sonra yavaşlamıştı. 1984 sonbaharında Devrimci Yol militanları Hıdır Aslan ve İlyas Has'ın PKK'nın eylemlerine misilleme olarak idam edilmelerinden sonra mahkemelerin verdiği idam kararları meclis komisyonlarında beklemeye alınmıştı. Evren-Özal iktidarı, mecliste bekleyen dosyaları kitlelere ve devrimci güçlere karşı bir tehdit unsuru olarak kullanmaktaydı. Açığatan idam uygulamalarına ara verilmiş olması siyasi iktidara karşı içerde ve dışarda oluşan tepkileri yumuşatmıştı

Ne var ki, cezaevlerinde işkence ve baskınsızlık nedeniyle başlayan peşpeşe ölüm olayları, rejimin gizli idam uygulaması politikasına yöneldiğini göstermekteydi. Gerçekten de Türkiye cezaevlerinde halen tutuklu bulunan, ya da 80'den buyana tutuklu olup da son aylarda taliye edilen çok sayıda devrimci ve yurtsever sanki idam ediliyormuşcasına birer-birer ölmeye başlamıştı. Ölenlerin ya da ölüm tehlikesi altında yaşayanların tamamı, ya işkence, ya da baskınsızlık yüzünden hastalanmıştı. 12 Eylül faşizminin devrimcilere düşmanlığı ve halka duyduğu kin o denli azıydı ki, küçük bir kontrolle, ya da hastahane tedavi edilmek için yollanacak olan tutukluların hepsi ölüme terk edilmişti. Çıkarıldıkları doktorlar tarafından üstün körü muayene edildikleri için, ya da hastahaneye kaldırılmadıkları için bir çok tutuklu kısa süre-

de iyileşebileceği halde iyileşemiyor ve hastalığı giderek artıyordu. Öyle ki, Ahmet Çetin ve Muammer Özdemir örneklerinde olduğu gibi, ölüme sebep olmayacak türden hasta olanlar bile zamanında müdahale edilmediği için bir süre sonra ölmekteydiler. Böbrek rahatsızlığından Afrika'nın en geri ülkesinde bile insanlar tedavi edilebiliyor ve ölümüne sebep olunmuyorken Türkiye cezaevlerinde bu hastalıklardan ölenler oluyordu. Ahmet Çetin bu nedenle ölmüştü.

Tutukluların hiç birisinin ve bu arada ölümcül hastalığa yakalananların ciddi bir sağlık kontrolünden geçirilmemesi bilinçli bir politika. Türkiye'deki rejimin uygulamaları, siyasi tutukluların birer-birer ölüme terk edildiğini göstermekte ve kanıtlamaktadır. Anlaşılan Evren-Özal iktidarı devrimci ve yurtsever tutuklulardan gizli idam uygulamasıyla kurtulmaya çalışmaktadı.

MUAMMER İÇİN

Türkülere sığmayan
Sığar mı tabutlara
Hannover'de bir yaralı
Uçmak ister güvercin
Uçmak ister
Uçmak ister
Ülkesine

Yüreklere gömülenin
Toprakta değildir mezarı
H. Nehir

MUAMMER VE AHMET İÇİN!

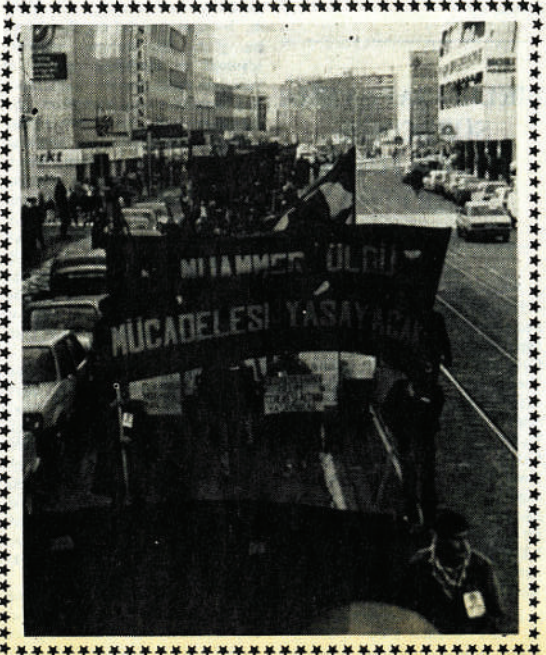
Muammer Özdemir'in cenaze töreninde Devrimci İşçi ve Devrimci Yolcu arkadaşları adına yapılan konuşmanın bir bölümünü yayınlıyoruz.

Dostlar, Arkadaşlar,
Muammer Özdemir ve Ahmet Çetin öldüler.

İnsanlar, eğer bir ideal için yaşamıyorlarsa gençlikleri yaşta baskı ve zulme uğramayı göze alamazlar. Gençlik yaşta ölümü bilerek kabullenmezler.

Muammer ve Ahmet genç yaşta, belki de henüz daha gençliklerine bile doymadan ölümü ve zulmü göze aldılar. Çünkü onlar Devrim gibi büyük bir ideale ve davaya inanıyorlardı. İnsanların özgürce yaşamalarını, kitlelerin kendileriyle ve ülkeleriyle ilgili her konuda söz ve karar sahibi olmasını istiyorlardı. Halkın kendi demokratik yönetiminin kurulması için mücadele ediyorlardı. İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin bağımsız devrimci seçeneğini geliştirip zafere ulaştırma için kavgaya ediyorlardı. Her ikisi de, 70'ler Türkiye'sinde bir devrimcinin yapması gereken şeyler neyse onları yaptılar. Haksızlığa, eşitsizliğe, baskıya, yoksulluğa karşı çıktılar. Halklarımızın faşizme karşı mücadelesinde kararlıca yer aldılar. Egemen sınıfların ve faşist güçlerin ülkemizin her şeyine hakim olma politikalarına karşı tüm devrimciler gibi direndiler. Bu direnişlerini 12 Eylül'den sonra da sürdürdüler. Onlar, davalarının haklı, mücadelelerinin meşru olduğunu biliyorlardı.

Kıscaksı onlar, iyi, güzel, doğru ve haklı bir kavganın neferleriydiler. Devrimci bilincini inançla donatmışlardı, devrimci teorilerini militanlık, fedakarlık ve kararlılıkla beslemişlerdi.

HEPSİ ÖLECEK Mİ?

Ege Bölgesi Devrimci Yol davalarından hüküm giyen tutukluların bir bölümü toplu halde. Aralarında Muammer Özdemir de var. Birçoğu hasta ve eğer ilgilenilmezse yaşamaları tehlikede.

CEZAEVLERİNDE ÖLÜM TEHLİKESİ ALTINDA OLANLAR

Türkiye Cezaevlerinde çeşitli hastalıklardan rahatsız olan tutukluların bir bölümünün isimlerini aşağıda yayınlıyoruz. Bu liste, sadece bize ulaşan ve belli Cezaevlerini kapsayan isimleri içermektedir. Bu konuda bilgisi olanları ellerindeki isim ve bilgileri Devrimci İşçi'ye iletmeye çağırıyoruz.

Ali Alfati, Nesim Aydın, Mehmet Ali Yılmaz, Hüseyin Cihan, Nurettin Aytuğ, Erdoğan Genç, Sadettin Kahraman, Ali Yağ, Koray Satr-
oğlu, Mustafa Yalçın, Oğuzhan Müftüoğlu, Cahit Akçam, Şerif Simen,
Atilla Kılıç, Zeynel Karacaoğlu, Melih Pekdemir, Necmettin Özdemir,
Pamuk Akhız, Murat Özel, Mustafa Çınar, Kemal Çağlar, Arif Kurdiş-
oğlu, Alaattin Çelik, Ertuğrul Güllüoğlu, Abdurrahman Taştan, Ekrem Kılıç,
Ahmet Arılbakan, Hami Özsoyar, Ali Akşer Uluoğlu, İlhan Kamil
Turhan, Ali Kaçar, Cafer Salgın, İbrahim Geçkan, Hasan Bayrak,
Ali Galip Sayılıyan, Osman Öztürk, Murat Kadioğlu, Süleyman Baş,
Selçuk ..., Mehmet Ergün, Bahattin Ercan, Osman Bozkurt, Hüseyin
Parlak, Alaadin Çelik, Şenol Mergül, Necati Benzer, Kerim Peşkirli,
Ertuğrul Güllüoğlu, Ekrem Kılıç, Aslan Aslan, Hami Özsoyar, Haydar
Öztürk, Süleyman Kaya, İsmet Öztürk, Tahir Amonek,
İlhan Kamil Turhan, Erdal Ketenci, Ömer Gümüş, İsmail Uçar, H.
İbrahim Önderoğlu, Veyis Akgül, M. Ali Yavuz, Muharrem Kaya,
Mustafa Coşkun, Yahya Kemal Çoban, Turan Ulu, A. Şener Yıldırım,
Muzaffer Karatas, Nuri Eryüksel, Ahmet Çelik, Suavi Sırdar, Yavuz
Akkas, Yadiğar Adigüzel, Cafer Salgın, Azmi Pat, Ramazan Salcan,
Yusuf Demir, İbrahim Geçkan, Ali Çan, Murat Polat, Cahit Tunç-
bilek, Alaadin Dursan, Düzgün Edeş, Paşa Bayoğlu, İbrahim İnci, İlker
Demir, Mehmet Gözüpek, Metin Aktekin, Ridvan Güllüoğlu, Haneî
Gülyüz, Fatih Kuru, Battal Oğuz, Rafet Erdem, Şemdin Şimsir,
Suat Özdamar, Umud Özbey, Alpaslan Özmen, ... Çelik, Yavuz Deniz,
Hasan Bayrak, Turgut Günyadın, Mustafa Karabay, İsmet Çolak, Ali
Güler, Musa Elmas, Erdoğan Akbak, Aslan Canlı, Murat Sever, Necmet-
tin Gökçe, Hulusi Zeybek, Fevzi Yalçın, Hasan Coşar, İbrahim Bingül,
Bertal Tosun, Mehmet Kılıç, Ahmet Parlak, Arslan Çağlayan, Sadık
Süleyman Öge, Mehmet ... Emin Beğen, Ali İbrahim Özsoy, Muzaffer
Kökalan, Bedir Turunc.

İşte onlara ölümü göze aldılar, işte onları en ağır şartlarda bile faşizme boyun eğdirmeyen bu özellikleridir.

Muammer'in, öleceğini bile bile ve serbest bırakılmasına karşılık olarak pısmalık dilekçesini vermesini önen cezaevi yöneticisinin bu taktiklini tereddütsüz reddetmesi ancak onun bilinci ve inancıyla açıklanabilir, anlaşılabilir.

O'nun inançları, idealleri ve bilinci, hiç bir kişisel çıkarı feda edilemeyecek değerlerdi.

Evet bizler için ideallerimiz, inançlarımız, devrimci teorimiz ve ideolojimiz, ölüm pahasına terkedemeyeceğimiz değerlerdir.

İşte böyle olduğu içindir ki Muammer, pısmalık dilekçesi vermemiştir.

Muammer'in bu tutumu örnek alınmalıdır.

Muammer'e, Şirinyer'de, Buca'da, Çanakkale'de tutuklu arkadaşları elerinden geldiğince baktılar. İyi-
leşmesi için kendi masraflarını kısrak O'nu beslemeye çalışmışlardır. Devrimci tutukluların bu dayanışması, yurdışında her türlü imkân içinde yaşayan bizler için örnek olmalıdır.

Muammer'e yanlış teşhis koyanların, Muammer'i yanlış ameliyat edenlerin, Muammer'i mahkeme bile etmeden idama çarptırıp sonra da haklerini kuranların elleri kırılmayacak mı?

Elbette kırılacak!..

Türk ve Kürt halklarına el kaldıranların elleri bir gün mutlaka kırılacak!

Muammer Özdemir'in, Ahmet Çetin'in, daha önce katledilen onlarca devrimcinin ve halklarımızın 12 Eylül'den buyana yapılanları intikamı alınmayacak mı?

Şüphesiz alınacak, şehitlerimizin kanı yerde kalmayacak!..

Ne var ki, devrimcilik; halkın kendi iktidarı, bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizm mücadelesine bizlere göre bir tepkiliyle ya da bir intikamcılıkla değildir. 12 Mart 71 döneminden sonra devrimciler, 12 Mart'ın katliamlarının öcünü, Mahir'lerin, Deniz'lerin, Kaypaklıların intikamını, en geniş halk yığınlarını faşist güçlere karşı örgütleyerek aldılar, bizler de bugün şehitlerimizin intikamını, Evren-Özal rejimine karşı en geniş halk yığınlarını örgütleyerek alacağız.

Türkiye'deki faşist rejimin Türk ve Kürt Halklarına, devrimci, ileri, demokrat ve yurtsever güçlere karşı izlediği aç alma siyasetine ve bu siyasetin bir parçası olan cinayetlere karşı yapması gereken şey, devrimci-demokrat güçlerin en geniş birliğini sağlamak ve halk kitlelerinin rejime karşı muhalefeti yükseltmektir.

Biz şehitlerimizin intikamını, onların inançlarını, ideallerini, düşüncelerini ve mücadelelerini yaşatarak alacağız.

Biz, dökülen kanların, alınan canların hesabını, halk kitlelerini faşizme karşı örgütleyerek, emekçilerin ekonomik-demokratik taleplerini kendi devrimci iktidar seçeneklerine yönelterek soracağız.

Biz oligarşiden öcümüzü, onun ekonomisi ve siyasi sistemini yıkma mücadelesiyle alacağız.

Biz şehit yoldaşlarımızın anısını ve mücadelesini, işçi sınıfının, emekçi kesimlerin, yoksul Kürt köylülerinin arasında örgütlenecek ve onların mücadelesini birleştirecek bir devrimci hareket yaratarak, halklarımızın bağımsız devrimci seçeneğini yeniden canlandırarak yaşatacağız.

MUAMMER'İ ANLAMLI BİR TÖRENLE TÜRKİYE'YE UĞURLADIK

12 Mart günü Hannover'da, 16 Mart günü ise Ankara'da kaybettığımız Muammer Özdemir ve Ahmet Çetin arkadaşlarımız için Hannover'da anlamlı bir tören düzenlendi. Törene 1200 dolayın devrimci katıldı. Devrimci arkadaşları son yolculu-

ğunda Muammer'i yalnız bırakmadılar.

21 Mart günü saat 12'de Steintor meydanında başladı tören. Muammer'in naaşı, taşıyan cenaze arabası meydana geldikten sonra Muammer ve Ahmet için saygı duruşu yapıldı.

Saygı duruşundan sonra Muammer'in abisi Muammer'in yaşam öyküsünü ve mücadelesini anlattı. Daha sonra söz alan "Türkiye ve T.-Kürtistan"ındaki Politik Tutuklulara Yardım Komitesi" temsilcisi, Türkiye cezaevlerindeki durumu anlatarak herkesi po-

MUAMMER VE AHMET İÇİN

Egemen güçlerin ve faşizmi ayakta tutmaya çalışanların koltukluktaki her devrimci nedeniyle korkuları büyürken ve korkuları büyüdüğü için yeniden yeniden kan içip can atırken, biz, ölen her arkadaşımızın umudunu, inancını ve düşüncesini büyütüyoruz, büyüteceğiz!

Muammer'in cenazesi başında ilan ediyoruz ki, toprağa verilecek olan Muammer'in vücududur; düşüncesi, davası ve inançları değil... O'nun davası, idealleri, düşüncesi ve inancı yaşıyor, yaşayacak!

Bugün, Muammer'in dava arkadaşları, içindeki ve dışındaki yoldaşları, Devrimci hareketin geleceği üzerine yükselen yeni bir hareket yaratma çabası içerisindeyiz.

Muammer'in Türkiye'deki mücadelesinde arkadaşları, Muammer'e, Soner'e, Behçet'e, Ahmet Pehlivan'a, Mustafa Örsen'e layık olmanın, onların mücadelesini sürdürmenin biricik yolunun devrimci bir hareket yaratmaktır, halk muhalefetine Devrimci Seçenek doğrultusunda gelişmesi için çok yönlü bir mücadeleden geçtiğini bilmekteyiz.

Bizler de, şehitlerimiz layık olabilmek için Türkiye'de sürdürülen Devrimci Hareket yaratma mücadelesine yurdışın tüm olanaklarını seferber etmek zorundayız.

Muammer'e layık olabilmek için Türkiye cezaevlerinde hasta olan ve tedavi edilemedikleri için ölüm tehlikesi altında yaşayan siyasi tutuklularla dayanışmayı ön plana çıkarmak gerekmektedir.

Muammer, yurdışında geldiklerinden bu yana siyasi tutuklularla dayanışma gereği üzerinde durmuş ve tüm anti-faşist güçleri bu yönde mücadeleye çağırıyordu.

12 Mart'ta Muammer'in, 16 Mart'ta Ahmet Çetin'in ölümü, cezaevlerindeki tutuklularla dayanışma zorunluluğunu bir kez daha hatırlatmıştır.

Eğer güçlerimizi birleştiririp, ola-

naklarımızı seferber ederek bu konuda Avrupalılar'da ve Türkiyeliler'de bir duyarlılık ve bir tavır alış yaratılmasına cezaevlerindeki gizli idam uygulamaları devam edecek ve bir süre sonra siyasi tutuklular üzer, beşer ölmeye başlayacaktır.

Muammer, ölümüyle bizlere, sizlere, bu törene gelmeyen veya geleme- yen kişilere ve gruplara üzerinizdeki ölüm toprağını atın diye haykırıştır. O'nun ölümü bu anlamda da bir haykırış olmuştur.

Eğer hepimizin gözleri önünde, yurdışında yaşayan herkesin gözü önünde son anı kadar onurla ölen ve kendisini ziyarette gelen herkese cezaevleriyle ilgilenilmesi gerektiğini anlatan bu insanın ölümü de bizler için uyarıcı olmuysa hangi olay uyarıcı olacak?

Muammer gibi, Ahmet gibi, cezaevlerindeki hastalık nedeniyle ölümü bekleyen onlarca devrimcinin ve yurtseverin varlığı bizler için uyarıcı olmuysa hangi olay uyarıcı olacak acaba?

Bu tablo karşısında herkes; kendisini ilerici, demokrat ve devrimci olarak adlandıran herkes tarihe ve kendi inançlarına karşı sorumlu olacağına düşünmek zorundadır.

Hastalık ve işkence nedeniyle cezaevlerinde ölüme terk edilen siyasi tutuklularla dayanışma amacıyla atılmış tüm adımları bizler bu nedenle destekliyoruz. Biz Devrimci İşçi olarak, Devrimci Yolcular olarak, bu doğrultuda atılmış ve atılacak ne kadar adım varsa aktif olarak görev almaya hazırız. Bunu Türkiye'deki arkadaşlarımızı karşı bir vicdan borcu olarak değil, devrimci düşüncelerimizin bir gereği olarak yapıyoruz, yapıcağız.

Muammer, Türkiye Halkları için haranlık bir dönemden başlangıcı olan 12 Mart günü öldü.

Ama Muammer'in cenaze töreni, Kürt halkının direniş ve özgürlük günü olan 21 Mart'ta yapıldı.

21 Mart Kürt ulusu için aydınlığın başladığı gündür.

Muammer tüm emekçiler için ve

milli zulüm altında yaşayan Kürt halkı için mücadele etti. O, sahip olduğu mücadele çizgisiyle iki halkın kardeşliğini ve iki halkın devrimci eylemini birleştirdi.

21 Mart, yani bugün, bir yandan Kürt halkının özgürlüğünü sembolize ederken, bir yandan da ilkbaharın müjdesini veren bir gündür. Bugünler, de doğa yeşilliğe, ağaçlar çiçeğe geçer. Güneş bugünden itibaren dünyayı daha fazla ısıtıp aydınlatır.

Muammer işte böylesine anlamlı bir günde son yolculuğuna çıkıyor. Muammer toprağa verilirken belki de Kutlubey'in bahçelerinde tomurcuklar kıpırdanmaya başlayacak.

Yani dostlar, hayat devam ediyor, edecek.

Türkiye gibi bir ülkenin devrimcileri, sosyalistleri, ölümlerle birlikte yaşamaya, bir yandan ölürken bir yandan yaşamaya mecburdurlar. Evet bir yandan öleceği, bir yandan yaşamaya çalışacağı. Bu gerçeğe alışmak zorundayız.

Türkiye gibi bir ülkede bu gerçeğe alışmadan özgürlük, halk demokrasisi ve sosyalizm mücadelesi vermek zor. Çünkü Türkiye'deki mevcut rejim halk güçlerine dışı bir mücadele yolundan başka bir seçenek bırakmıyor.

Varılacak yere kan ve ateş içinde varılacaksa bunun tek sebebi, evet bunun tek sebebi bu rejimdir. Ve yine bunun tek sorumlusu egemen güçlerdir. Çünkü emekçi halk kitlelerine silah çeken, işçilere, gençlere, aydınlar, yoksul Kürt köylülerine savaş açan, giddeti ve terörü emekçileri başta altında tutmak için temel bir metod olarak sistemli bir şekilde kullanan onlardır, onların devletidir.

"Düşünceler tutmaz ölenlerin yasını" demiş olan. Oyduz...

Düşünceler ve düşünceler olanlar ölenlerin düşüncelerini, mücadelelerini, inançlarını kendi kavgalarında yaşatırlar.

Biz de öyle yapacağız.

Muammer'in, Ahmet'in ve diğer tüm devrim şehitlerinin anısını ve davasını yaşatacağız.

MUAMMER'İN ÖLÜ VUCUDUNA BİLE TAHAMMÜL EDEMEDİLER

21 Mart günü Hannover'da yapılan törenden sonra Türkiye'ye gönderilen Muammer için Kutlubey'de tören yapılması engellendi. Muammer'in cenazesi daha köye getirilmeden 3 gün önce köy jandarmaları tarafından neredeyse işgal edildi. Arkadaşımızın babasına su-bay ve polisler tarafından tören yapılmaması söylendi. Muammer'in naaşı taşıyan uçak 23 Mart sabahı saat 8.30'da İzmir Havaalanına geldi. Muammer'i almak için bekleyen akrabaları olmasına rağmen bir polis ekibi tabutu uçaktan alıp Denizli'ye doğru yola çıktı. Muammer polis ekiplerinin denetiminde Kutlubey'e götürüldü. *Kasabanın içi ve çevresi asker ve polis tarafından tutulmuştu. Buna rağmen hem Kutlubey'den hem de çevre köylerden kalabalık bir topluluk Muammer'e son yolculuğunda eşlik etmek istedi. Muammer'in tabutunun açılıp arkadaşımızın ailesinin görmesine izin verilmedi. Dini tören bile yaptırılmadı. Ve doğrudan mezarlığa götürüldü. Muammer 23 Mart günü saat 13'te sessiz bir törenle polis ve askerlerin denetiminde toprağa verildi.

Siyasi iktidar, bir devrimcinin ölüm vucuduna bile tahammül edemekteydi. Engellemelere rağmen törene katılımın çokluğu, insana ve ölüye duyulan saygı konusundaki faşistlerle ilerici ve devrimciler arasındaki farkın ne olduğunu bir kere daha kanıtlıyordu.

litik tutuklulara yardıma çağırıldı. Komite adına Türkiyeli bir arkadaşla bir Alman arkadaşın yaptığı konuşma-dan sonra yürüyüşe geçildi. Önde cenaze arabası, onun ardında Muammer'in resmini taşıyan arkadaşlar daha sonra ise Muammer'le ve Ahmet'le ilgili pankartlar bulunuyordu. Cezaevlerinde ölüm tehlikesi altında bulunan tutuklulardan bir bölümünün isimlerini içeren dövizleri taşıyan bir grup arkadaşın hemen ardından gelen Devrimci Yol pankartının arkasında ise yüzlerce devrimci vardı. Steintor Meydanı'ndan başlayan yürüyüş Hannover'in işlek yerlerinden geçtikten sonra T.C. Konsolosluğu'nun bulunduğu meydana gelindi. Yürüyüş sırasında Türkiye ve Almanca yapılan konuşmalarla Muammer'in niçin öldüğü ve Türkiye cezaevlerindeki tutukluların durumu dile getirildi.

Yaklaşık 2 saat süren yürüyüşten sonra T.C. Konsolosluğu'nun önündeki meydana toplandı. Konsolos-

luk polis tarafından kordon altına alındı. Konsolosluğa 200 metre uzaklıkta yapılan tören sırasında Devrimci İşçi adına Muammer ve Ahmet için bir konuşma yapıldı. Konuşma bittikten sonra hep birlikte devrim andı okundu. Törene katılan topluluk 'hep birlikte devrimci sloganları haykırırken bir grup arkadaş ellerinde siyah bir çelenkle birlikte T.C. Konsolosluk binasına doğru yürümeye başladı. Konsoloslukun kapısına kadar varan 4 arkadaş, üzerinde 'İşkence Ve Katliamların Sorumlusu T.C. Devletidir.' yazan siyah çelenği konsoloslukun kapısına bıraktılar. Kapı önünde bir süre slogan atan arkadaşlar yine slogan atarak tören yerne geldiler. Saat 15'e doğru 80 dolayında arabanın katıldığı bir konvoy halinde havaalanına doğru hareket edildi. 1 saate yakın süren arabalı yürüyüş havaalanında sona erdi. Burada "Muammer'ler ölmez" sloganı eşliğinde Muammer'in naaşı uçağa verildi.

ARKADAŞLARI MUAMMER'İ ANLATIYOR

MUAMMER'LE AYNI CEZAEVİNDE KALMIŞ
TDPK TARAFTARI BİR ARKADAŞIN
GÖRÜŞLERİ

Muammer'le İzmir-Sirinyer Askeri Cezaevi'nde birlikte kalmış TDPK taraftarı bir arkadaşın Muammer'in ölümünden sonra yazıp bize ilettiği mektubunu yaymıyoruz.

Faşist diktatörlük bir canı daha aldı. İşkence tezgahlarında, darağaçlarında, sokak ortalarında kurşunlayarak katlettiği devrimci-demokratlara bir yenisini daha ekledi.

Yüzlerce devrimci-yurtsever ve komünist kanını emen diktatörlük, hala kanı duran kim olursa olsun bir an evvel ezmek, yok etmek istemektedir. Bu; 1980 12 Eylül faşist darbesinden önce de böyleydi, bugün de böyle devam etmekte ve daha da devam edecektir.

İşte; Muammer kardeşimiz bu azgın saldırıların en yoğun olduğu 1980 yılında, diktatörlüğün eline düştü, bir yığın işkence ve zulümden sonra,

tutuklanarak İzmir-Sirinyer Askeri Cezaevi'ne kapatıldı.

Muammer'in ölüm fermanı daha mahkeme filan olmadan okunmuştu. Öyle ki, bu iş faşist askeri mahkemede de bir an evvel onaylanarak geçmesi gerekiyordu. Nitekim öyle de oldu. Muammer daha önce de mahkum edildiği ölüm cezasına, böylece resmi olarak da mahkum edilmişti. Belli bir aradan sonra bozulan ölüm cezası, ömür boyu hapse çevrildi.

Türkiye'deki cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülere karşı yapılan insanlık dışı uygulamalar Muammer'le de buluyordu. Nitekim, yapılan işkence

ve zulmü protesto etmek amacıyla çeşitli dönemlerde girilen açlık grevi ve direnişler sonucunda, bir çok devrimcinin olduğu gibi Muammer'in de sağlığı tehlikeye girmiş ve bünyesi gitikçe zayıf düşmeye, güçsüzleşmeye başlamıştı. Buna bir de cezaevinin kötü yaşam ve beslenme koşulları eklenince durum daha da ciddi boyutlara ulaşmıştı.

Yapılan müraعاتlar sonucunda zoraki olarak doktora çıkarılan arkadaşımızın sarılık hastalığına yakalandığı tesbit ediliyordu. Ancak, doktorların ciddi olmayan tedavileri; bir de faşist iktidarın devrimcileri yok etme politikaları burada da işiyor ve arkadaşımız yanlış bir takım uygulamalarla ölüme gönderilmeye çalışılıyordu. Öyle ki, hastalık belli bir süreden sonra kendini geliştiriyor, diğer organları da etkileyerek siroza çeviriyordu. Bir yığın uğraşı ve mücadeleden sonra arkadaşımız hastahaneye kaldırılmasına rağmen ciddi bir tedaviden geçmediği için durum daha da vahimleşerek geliyordu. Neticede, Muammer'i 6 aylığına (sözüm ona) tedavi olabilmeye amacıyla serbest bırakıyorlar. Yıkılan bir binanın tamirati nasıl imkansızsa Muammer'in hastalığının tedavisi de artık imkansızdır. Çünkü; her an ölüme yüz yüze geliyordu. Zaten cezaevinde bırakılırken, tedavi olabilmeye için değil; cezaevinde ölecek sorumluluğunun üzerine kalmaması için bunu yapıyorlardı. Onun ölümü zaten bilinçli hazırlanmıştı.

Muammer'in de katilleri her devrimci-komünist olduğu gibi, mevcut düzen ve onun faşist diktatörlüğü Türkiye'deki hapishanelerde yüzlerce Muammer'ler var. Bunların bir çoğu da kötü uygulama ve iyi olmayan yaşam

koşullarından dolayı ölüme adaylar. Bunların ölümlerini engelleyebilmek ve hiç olmazsa hapishanelerde dört duvar arasındaki yaşam koşullarının biraz olsun düzeltilmesi amacıyla mücadele etmek ve buradaki gerçekleri dünya kamuyuna aktarmak gerekmektedir. Muammer arkadaşımızın anısını yaşatabilmenin ve ona sahip çıkabilmenin asgari gereği, yeni Muammer'lerin katledilmelerini engellemek için mücadele etmekten geçer. Bu görev devrimcilerin vazgeçilmez, yüce görevlerinden birisidir. Bugün bu tür katliamlara ve genel olarak ülkemiz Türkiye'de yapılan zulüm ve talana karşı koymak ülkemiz hakim sınıflarının gerçek yüzlerini teşhir etmek, bizlerin görevi olmak durumundadır.

Türkiye'de cezaevlerindeki zulüm ve işkence olaylarına karşı gelmek, onları teşhir etmek sıradan her insanın görevi olabilmelidir. Öyle ki, günümüzün koşullarında Türkiye hapishanelerinde her türlü zorluğa, işkenceye, katledilme pahasına göğüs geren tüm devrimci-komünist-demokratlar sahip çıkma sorunu, devrimci namus haline gelmiştir. Çünkü onlar; Türkiye Devrimci Hareketi'nin son yıllarında her türden sapmaya ve sağlaşmaya karşı, direniş ve mücadele sembolleridir.

İşte; Muammer'in katledilmesine sessiz kalmamak, bu tür katliamlara karşı koymak bir onur kavgasıdır. Muammer kardeşimiz de yüzlerce yiğit halk evladı, devrimci-komünist şehitler gibi, Türkiye devrim şehitleri arasına girecek ve Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerinin mücadelesinde yaşayacaktır.

Muammerle aynı cezaevinde, kalmış bir TDKP taraftarı

MUAMMER'İN LİSE ARKADAŞINDAN

... Muammer, benim Liseden en yakın arkadaşlarımdan biriydi. Kendisiyle acı-tatlı anılarımız oldu. Alçak gönüllü ve ağır başlı oluşu o'na nice yeni arkadaşlıklar kattı. O, arkadaşları arasında hep sevilen biriydi. Resim, o günlere aittir.

Şimdi o fiziksel olarak aramızda yok artık. O'nu anılarımıza çektik, nice Muammer'ler vermeyelim düşmana diye. O düşmana karşı, nasıl mücadele verilmesi gerektiğini gösterdi.

Anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Devrimci Selâmlar
T. Danimarka

MUAMMER'İN ANSINA

Can Yoldaşlarım
Acımız büyük - Yaramız derin olmamalıdır!

Çünkü, MUAMMER'den öğrenmek gerekir, öylesine öğrenmek ki, Hiç bir şey bilmiyormuşcasına Şaakhtır Muammer sınısıca İstir insanın içini Okşar yoldaşının ruhunu Yaşatmak Muammer'i Onun Yol'una Gönül vermekle mümkündür. O Yol'ki, Bir isyan ateşidir, bir haykırış, bir çağrıdır: İyiye - güzele eşitliğe, kardeşliğe bir Selâm'dır O, Dünya İşçi Sınıfına...

Hasret, Karlsruhe

AHMET ÇETİN

16 Mart 1987 günü Ankara Numune Hastanesinde kaybettiğimiz arkadaşımız Ahmet Çetin 1951 yılında Denizli'nin Buldur ilçesinde doğdu. Siyasi olmayan bir dava nedeniyle 1975 yılında tutuklandı. Cezaevinde yatarken devrimci tutuklularla tanışan Ahmet Çetin 1978 yılında devrimci görüşleri benimsedi. Yargılandığı davadan 33 yıl ceza alan Ahmet Çetin, Denizli Cezaevinde bir süre kaldıktan sonra Sinop'a sürgün edildi. Türkiye'nin en kötü sivil cezaevlerinden birisi olarak bilinen Sinop Cezaevinde yatan arkadaşımız geçen yıllarda Burdur Cezaevine getirildi. Önceden de böbreklerinden rahatsız olan Ahmet Çetin Burdur cezaevinde daha da kötüleşti. Ocak sonunda Ankara'ya bir hastahaneye kaldırıldı. Yapılan muayeneye iki böbreğinin işlemez hale geldiği ortaya çıktı. Burdur, Aydın ve Antalya cezaevindeki ve yurtdışındaki devrimci arkadaşları, Ahmet'in iyileşmesi için gerekli olan ilaçları temin etmeye çalışırken, çünkü hastane ilaçların ve böbrek takviye aletinin pahalı olması nedeniyle ödemiştir. Ahmet Çetin vefat etti. Annesi ve arkadaşları Ahmet'e böbrek vermeye hazırlanıyorlardı. Fakat, faşizm hizmetlerindeki doktorların bilinçli tutumu yüzünden arkadaşımız öldü.

ÖLÜMÜNÜN 2.YILINDA FİKRİ SÖNMEZ'İ SAYGIYLA ANIYORUZ.

Fatsa Devrimci Yol davasından yargılanan KENAN ÖZCAN tutuklu bulunduğu Amasya Cezaevinde 20 Ekim 1985 tarihinde öldürüldü. Kenan Özcan'ın ölümünden önce aynı cezaevinde öldürülen Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez için yazdığı şiiri yayınlıyoruz.

NEREYE

Yollardan kırıla kırıla geçer güneş

Mayıs yaprakları sallanır
ve bir kuş
göğlerin keşfine çıkmış
Bir haber salar
yüreklere yakan

Uzun kanat çırpır kırlangıç
Deniz mavı gökyüzü kararmış
Bulutlar ağlar

Bulutlar ağır dolu dolu
Bulutlar ağır yağmur yağmur

Toprakta yeşerir mayıs ekinleri
Nasıl ki açılmıştır bir kez mazgal
Hüzün dolu bir sessizlik sızar
Bir kuşku, bir merak ve ötesi...
İhtiyarın ölüm haberi
delip geçer yürekleri

İşte, o anda durur yağmur
Ebem kuşağı soluk ve sessiz
Nasıl ki vurulup bir serçeye

hanadını çırpmadan düşerse yere
öylesine sağırlaşır geceler

Sanki orta direği çökmüş dünyanın
gözler karmaşık bir karartı
bakışları donuk
ve soru dolu

Ki, bir anda bir çok hıçkırık...
hangimiz anasına böyle yanar
böyle ağlar

nereye böyle Koca Reis
sayın başkan nereye
nereye ağabey
Karanlığın mumu kısılır mı?
Kızların, oğulların öksüz
bir avuç topraksız

Bir avuç toraksız ve etraftı tel duvar
ve parmahlık
Bundan daha beter çaresizlik mi var?
Seni tarif neyle mümkün
İnancından mı alsam
duygularından mı

Ardından damlayan gözyaşlarını mı ağırlasam
yollarına, yollarına durup bulutların

Seni arar gözlerim
loş ışıklarında maltanın

Mahkeme salonu sensiz bir çıplak
ve bomboş
Torunlarına masal anlatan dede gibi
Kümeler kurdunun sıralar boş
Kızının elinde yok, yarım etmek- bir parça peynir
ve cigara

Kahrolası cigara!
Seni eriten, beni yatıştıran cigara
Çaysız, cigarasız ne yaparsın aralarda yalnız
konuşmadan...

Yeryüzü azrailleri susturamazdı seni
Nereye baksam karşılaştı gözlerim
Sohbetlerde isterik hakkahan
kaynağı bitmez espiilerin...

Hele ki o sarsılmaz inancın...
Çoşku dolu o genç yüreğin
ve haugan
yaşayan bir anıt

bir bayrak
ki her zaman dalgalanacak
Arsızdır bizim geceler
nice beyinleri karartır.
Arsızdır bu duvarlar
nice yürekleri aşındırır

Ama sen
Nice keskin sürücülerden önce dönerdin virajı
ağır ama dikkatli
hem de yaş kırkyedi
Bir kez olsun düşmedin ağına karamsarlığın
Bir kez olsun kuşku yumağı örmedin

nereye böyle Koca Reis nereye,
Sayın başkan nereye,
nereye ağabey
Karanlığın mumu kısılır mı?
Kızların oğulların öksüz
bir avuç topraksız

Bir avuç topraksız ve etraftı tel duvar
ve parmahlık
Bundan daha beter çaresizlik mi var?
Varsın söylesinler ardından
Varsın patlasın şampanyalar
Varsın sırtısın duvarlar,
o duvarları yaptırınlar...

Bilen bilir
Ufku güneşe ulaşınca çiçek verir
O gözyaşları ki acılardan ıremiş
Çağlayan olup boşanmış ipinden
duvarlar önünde duramaz

O bir alkıştı ki
tarif onla dolu
her dalgası zorla koparılmış
yeminlidir bir kez ulaşmaya
engin derinliklerine denizin

KENAN ÖZCAN
Amasya Cezaevi - 1985

TKP ADINI KTP OLARAK DEĞİŞTİRMELİDİR!

Kısa adı TKP olan "Türkiye Komünist Partisi", son zamanlarda adından sıkça söz ettiren bir parti haline geldi. Bir yandan AP, CHP ve MSP geleneğiyle ittifak arayan, bir yandan solu birleştirmeye çalışan, son olarak ise NATO'dan çıkılmasına gerek görmediklerini" açıklayan bir "komünist" partisinin kendisinden sık sık söz ettirmesi yadırganmamalıdır. Böyle bir partinin adının ve kimliğinin yeniden tartışma konusu olması doğal karşılanmalıdır.

TKP'nin sağ güçler arasında ve sol saflarda adından çokça söz edilen bir kuruluş haline gelmesinin iki önemli sebebi bulunmaktadır. Bunlardan birisi, egemen sınıf siyasetlerinin olduğu alanda şekillenmektedir. Şöyle ki:

Egemen sınıf ittifakının bugünkü bileşiminde merkezi ve belirleyici role sahip olan sınıf ve kesimlerle bunların ekonomik-toplumsal ihtiyaçlarını karşılayarak 12 Eylül rejimi, oligarşinin eski bileşiminde yer alan bazı kesimleri ekonomik, siyasi ve ideolojik düzeylerde tasfiye etmeye çalışmaktadır. Tasfiye edilmeye çalışan zümrelerin bir bölümünün, bazı Anadolu sanayici ve tüccarlarıyla (tekelleşmemiş olanlarla) esnaf, zanaatkar gibi orta sınıfların bazı kesimleri olduğu bilinmektedir. Ideolojik söylemi ve siyasi programı itibarıyla MSP çizgisi, (Erbakan), 12 Eylül öncesi temsil ettiği bu kesim ve zümrelerin yeniden siyasi sözcüsü olmaya çalışmaktadır. AP geleneği de aynı kesimlerin desteğiyle bunları tekelci güçlerle yeniden aynı ittifakın içinde birleştirmeye amaçlamaktadır. Bu kesimler arasında, rekabette kamuoyunu ve ittifak dışı kalmış güçleri, AP (Demirel-DYP) çizgisine ikna etmeye, yönlendirmeye çalışan Tercüman Gazetesi, TKP'nin Milli Görüş (Erbakan-Refaht Partisi) ile ittifak arayan politikalarını, MSP çizgisini temsil etmek için önemli bir koz olarak kullanmaktadır. TKP'nin DYP, SHP, RP gibi partilere yaslanma politikası ve bu yönde girişimlerini MSP'nin hitap ettiği kesimlere karşı bir tehdit olarak kullanan Tercüman gazetesi, bu yolla bu kesimleri MSP(RP) den koparıp Demirel'in (DYP'nin) tabanı haline getirmeye çalışmaktadır. 12 Eylül sonrası yıkıma uğrayan bazı mülk sahiplerinin ve orta sınıfların MSP'nin ideolojik söylemleri ve siyasi programının etki alanı dışına çıkartılıp bunların AP geleneği içerisinde eriltilmesi politikalarında TKP, bir koz olarak kullanılmaktadır. Daha sonra göstereceğimiz gibi, kendisi de "ulusal sanayicilerin" ve orta sınıfların temsilciliğine soyunmuş olan TKP, Tercüman Gazetesi tarafından ikide bir manşete çıkarılmaktadır. FİDEF'in Milli Görüş Teşkilatıyla Avrupa'da güç birliğine yönelmesini Tercüman Gazetesi, MSP çizgisinin destekleyicilerini Erbakan'a karşı kuşkırtmak ve dinci kesimleri ırkçılık için ve bu partinin tabanını AP geleneğine çekme manevrası olarak kullanmıştır.

Yine, Tercüman'ın Türkiye'nin AET'ye başvurusu konusunda, başvuruya karşı çıkanlar olarak Erbakan'la Haydar Kutlu'yu (TKP G.Sekreteri), göstermiş olması, dinci çevreler ve bazı mülk sahipleriyle orta sınıfların bir kesimine, MSP'nin kimle aynı çizgide olduğunu göstermeye ve bu kesimleri MSP'den koparmaya yönelik bir girişimdir. (TKP, "Türk Sanayi çöker" gerekçesiyle AET'ye üyelik karşı çıkıyor. Milli Görüş de aynı gerekçeyi öne sürüyor.)

TKP'nin zaman zaman gazete manşetlerine turanmasının bir nedeni budur.

İkincisine gelince:

TKP, son yıllarda kendisini yenilemeye çalışan (ve hatta yenileyen) bir parti görüntüsü yaratmayı başarmıştır. Çıkardığı çok çeşitli yayınlarla, izlediği ajitasyon ve propaganda çizgisiyle kendisi hakkında "yeni şeyler söyleyen" bir güç imajını yaratan TKP'nin söyledikleri, daha sonra örnekleyeceğimiz gibi, pek de yeni ve ahım-şahım şeyler değildir. TKP'nin eski savunduklarından farklı herhangi bir tezi yoktur. (Faşizmi 83'ten sonra başlatmaları dışında!).

Böyle olmasına rağmen nasıl olmuştur da, böyle bir imaj yaratılmıştır?

Bunun sebebi basittir: İ. Bilen'in Genel Sekreterlikten uzaklaştırılmasıyla başlayan "eski nesil" TKP'lilerin tasfiyesi, "genç kuşak"ın yönetime gelmesiyle tamamlanmıştır. Haydar Kutlu ve ekibi, TKP'yi kendi çizgisinde derinleştirme koyulmuştur. Bu derinleştirme operasyonu, TKP'nin yörelerini, siyasal amaçlarını ve takdiklerini daha açık - seçik hale getirmiştir. Eskiden utangaç ve çok kaba - genel formüllerle savunulan tezler, bu kez daha net ve cesur ve kimi teorik analizlerle beslenerek savunulmaya başlanmıştır.

Söz gelimi, zaten kurulduğu tarihten bu yana Kemalizm etkisinden ve yedeğinden çıkmamış olan TKP'ye yeni kuşak tutuculuğunun yanı sıra, 80 öncesi dönemde CHP kuyrukluğunun solda lanetli bir şey oluşu yüzünden bu güne kadar CHP programından temelde farklı olmayan programını cesur ve net bir şekilde acıp somutlaştırmamıştır. TKP, şimdi, sadece CHP çizgisine ve bu partinin dayandığı sınıflara dayanma tutumunu cesur şekilde açıklayıp teorize etmekle yetinmemektedir; DP-AP Geleneği'yle ve bu geleneğin dayandığı sınıf ve zümrelerle de işbirliği istediğini açık seçik savunmaktadır. (Bu politikaları 12 Eylül öncesi dönemde savunulan genellelik "tefe" konulurken, şimdi TKP'yi gibileri, ve Sol liberaler, nedense çekim merkezi olmaktadır...Hatta, "bulunmaz Hint kumaşı" misali her yerde aranır hale gelmektedir...)

12 Eylül öncesinde "Ulusal Demokratik Cephe" projelerinde, "Toplumsal İlerleme" startijisinde belli belirsiz şekilde; hatta çoğu zaman bir CHP'li'den daha geri ve "masum" bir çizgi de (tabii biraz da illegal...) kendisini gizleyen ideolojik - siyasi muhtebe, bu dönemde açıktan ve fütursuzca savunulabilir hale gelmiştir. TKP için bu durumu bir ilerleme saymak herhalde yerinde olur.

12 Eylül öncesi savunulan "Ulusal Demokratik Cephe" (UDC) projeyle şimdi savunulan "Ulusal Demokrasi" (UD) programı arasında temelde, özüde, amaçta bir farklılık yoktur. İkisi arasında fark şudur: UDC sadece CHP'yi ve bu partinin dayandığı sınıf ve zümreleri kapsıyordu; UD ise, CHP'nin yanı sıra AP ve MSP ile bunların dayandığı sınıf ve zümreleri de kucağına daha geniş tabanlı bir projedir.

Diğer bir fark ise, TKP'nin eskisine göre daha açık konuşmaya başlaması ve kendisini anlatabilmek için yoğun bir teorik çabaya girişmiş olmasıdır.

İşte bu yenilik gibi görünen atılımlar sayesinde TKP, bürokratik sol gelenek hayranlarının dikkatini üzerine çekebilmiş ve ayrıca yasalar ve meşruiyet konusunda da önemli bir adım atmıştır. Yeri gelmişken belirtelim ki, TKP'nin son atılımları, yasalaşmakla sınırlı bir amaçla ulaşmak için yapılmış, manevralar ve taktik adımlar değildir. Yazıp söylediklerinin doğruluğuna teorik ve siyasi olarak inanmamak; tezelini samimi bir şekilde savunmaktadır. Gerçekten de, TKP, kuruluşundan bu yana kendisini ilk kez açıkça ve dürüstçe tanımlamaktadır.

Bunların yanı sıra, birlik konusunda da adım atan ve oluşturduğu "Sol Birlik" çatısı altında SBKP Sempatizanlarını birleştirmeye çalışan TKP'nin bu alanda belli bir başarı kazandığını teslim etmek gerekmektedir.

"Sol Birlik" te yer alan partilerin bir kısmının tavanı, bir kısmının ise tabanı için çekim merkezi haline gelen TKP'nin bu cemahta tartışma konusu haline gelmiş olmasına şaşmamak gerekir. Şaşılacak tek şey, TKP'nin niçin hala adını Kemalist Türkiye Partisi (KTP) olarak değiştirmemiştir.

TKP'nin adını, KTP olarak değiştirmesi için bir değil, birkaç sebep bulunmaktadır. Bunların en başında "Ulusal Demokrasi" adıyla ortaya atıldığı siyasal projenin içerdiği gelmektedir. Bu projenin başarısı için adım adım ilerleyen TKP'nin, öne sürdüğü tezlerin ve yeni tesbitlerini ayrıntılı bir teorik çözümlemesi, şüphesiz gereklidir. Bu çözümlemeleri daha sonra yapmak kaydıyla, şimdilik TKP'nin son yörelerinin özünü saptayarak bu partinin adının niçin Kemalist Türkiye Partisi'ni olması gerektiğini açıklayalım.

TKP NE İSTİYOR?

TKP'nin ne istediğini, "Barış ve Ulusal Demokrasi programı" adıyla yayımladığı kitapta bazı bölümleri alarak anlamaya çalışalım. Bu kitap, "...toplumsal yaşamın bütün alanlarına, ülkenin temel sorunlarına ilişkin TKP'nin çıkış yolu önerisini, demokratik alternatiflerini açıklıyor." (Sf.9)

Şimdi, TKP'nin "çıkış yolu"nu oluşturan temel tezlerden bazılarını okuyarak bu yolun nereye çıkacağına görelim. (Kitaptan yapacağımız alıntılar yorumlamadan peşpeş sıralayacak olumuz okuyucu ya belki sıkacaktır. Aktardığımız tezlerle bu tezlerin dayandığı teorik zemine ilişkin değerlendirmemiz daha başka yazılarda ifade edilecektir. Şimdilik, önemli gördüğümüz tesbitleri aktarmakla ve konuyu genel bir yorumla bağlamakla yetineceğiz.)

"Türkiye'miz yeniden gelişme ve kalkınma yoluna koyulmalıdır." (Sf. 11)

"Şimdi, 12 Eylül ile iktidarı ele geçirmiş olan emperyalizmin işbirlik-

çisi, ulus düşmanı güçler, onlara yıllık mücadele sonucu ele edilemleri yıkmaya çalışırken, bütün ulusal güçler, ulusal kurtuluşu topyekün bir seferberlik içinde girmektedirler." (Sf.12.abç.D.I.)

"12 Eylül rejimine son verebilmek için Evren-Özal yönetimini iktidardan uzaklaştırmak; demokratik bir rejim kurabilmek için de ulusal ve demokratik bir iktidarı işbaşına getirmek zorunludur. Ulusal ve demokratik bir iktidar, Türkiye'yi Türkiye yapan bütün güçlere, işçilere, köylülere, esnaf ve zanaatkarlara, aydınlarla, yurtsever memur ve subaylara, küçük ve orta işletme sahiplerine, ulusal sanayicilere, Türk ve Kürt bütün halka, kısaca geleceğini bu topraklara bağlamış bütün güçlere dayanacak bir iktidardır." (Sf.12) (abç.D.I.)

"...Türkiye'yi yeniden modernleştirme yoluna sokacak program..." (Sf.13)

"Demokratik bir yönetim oluşması için iktidar demokratik komullarda oluşacak parlamentoda olacaktır..." (Sf.16)

"24 Ocak politikasından zarar gören bütün ulusal sınıf ve katmanların ortak çıkarları temel alındığında, alternatif bir ekonomik programın oluşturulması olanaklıdır." (Sf.19)

"Devlet Sektörü ve genel olarak devletin ekonomiyi yönlendirmeye olanakları ulusal sınıf ve katmanların ortak çıkarları temelinde yeniden düzenlenmelidir." (Sf.20)

"...devlet sektörünün öncülüğü ve örgütleme, küçük üretimin kooperasi ve desteklemesi ve ekonomik kalkınmaya katkısı olan bütün özel işletmelerin desteklenmesi sağlanmalıdır." (Sf.20)

"... Üretim artırılmalı, emekçilerin gelirlerinin artırılması yoluyla iç pazar genişletilmeli..." (Sf.20)

"...emperyalist sermayeye karşı ulusal ekonomi korunmalı..." (Sf.21)

"Atatürk'ün vasiyetine uygun biçimde Türk Tarih ve Dil Kurumları yeniden düzenlenmeli..." (Sf.26)

"TKP, bir yandan SOL BİRLİK'i daha da pekiştirmek ve Marksist Sol'un daha geniş bir birliği gerçekleştirerek, diğer yandan Marksist Sol ile Sosyal Demokrat Solun ve Kemalistlerin sağlam bir sol blokunu sağlamak için çalışıyor." (Sf.29)

"TKP... SHP ve DSP, DYP ve RP ile demokrasi mücadelesinde işbirliği yapmak istiyor." (Sf.30)

"Gençlik... Amerikancı faşist gerici propagandalarla karşı uyanık olmalı, terörist örgüt ve grupların gençlik içinde faaliyet göstermesine olanak tanınamalıdır." (Sf. 36, abç.D.I.)

"Diktatörlük rejimi, (12 Eylül kastediliyor, D.I.) kurulduğu ilk gün-

da ağırlaştırılmış olduğu günümüzde, Kemalizmin bağımsızlık, egemenlik, çağdaşlaşma fikirleri canlılığını koruyor. (...) Anti-emperyalist Mücadele'nin daha da yükseldiği koşullarda Kemalist güçlerin genişliği daha açık görülecektir." (Sf.42, abç. D.I.)

"Demokratik bir seçim, demokratik bir hükümet istemleri tüm diktatörlük karşıtı güçlerin istemidir. Bu güçlü istemin önünde durulmaz." (Sf.46)

Evret, TKP'nin "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı" adını koyduğu stratejisinin temel amacı, bu amaca hangi yollardan ve kimlere dayanarak ulaşacağı; programın ekonomik hedefleri işte bu şekilde ifade edilmektedir. TKP, bu programda samimi olduğunu, yine aynı kitapta şöyle vurgulamaktadır:

"TKP, ülkemizin sorunlarına çözüm yolu bulunması için Mücadele eden bütün güçler için güvenlidir bir müteftiktir." (Sf.31)

"TKP, Ulusal Kurtuluşun demokratik Cumhuriyetle tamamlanması belgisini ilk yükseltti. Komünistler Cumhuriyetin, (TC,kastediliyor. D.I.) kuruluşunun neferidir ve sonraki yıllarda da dış ve iç gericiyle karşı genç Cumhuriyetin önünde gelen savunucuları oldular." (Sf.49)

Gerçekten de TKP, bu programında öne sürdüğü amaçları ve ittifak politikalarında sınırlıdır. Okuyucu, yukarıdaki alıntılar okuduktan sonra bu programın SHP ile DSP programlarından kopye çekildiğini zannedebilir. Biz o kanda değiliz. "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı", tamamen TKP'ye ait bir üründür; program, TKP'nin kendi düşüncesi sisteminin ve dünya görüşünün bir eseridir. Alıntılar'da açıkça kantitatif gibi, TKP "gizli" ve utangaç burjuva demokratik çizgisini terk ederek burjuva-demokratik Cumhuriyet için mücadele ettiğini açtıkça ilan etmektedir. (Gör-baçoğ'un başlattığı "Glasnost" (açıcılık) politikası, TKP'nin "TKP sematizanlarının" daha açıktan tanımasına yardımcı olmaktadır. "Glasnost" -un faydaları!...)

TKP, "Ulusal Sanayicilerin, küçük ve orta işletme sahiplerinin işçi ve kitlelerle ittifakı" temelinde, "bütün ulusal güçlerin" iktidarı altında, "devlet sektörünün öncülüğü ve örgütleme" ile burjuva demokratik Cumhuriyet için mücadele etmektedir. "İç pazarı genişletmesi" ekseninde devam ettirildiği bir sistem için mücadele etmektedir.

TKP'ye göre, 1919'larda başlanan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, demokratik Cumhuriyetle tamamlanamamıştır. Bu nedenle 2. bir Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle bütün milli güçler; Ulusal sınıf ve zümreler, (burjuvazi, işçi sınıfı vd.) yarı yolda kalan Kemalist Devrimleri elbirliğiyle tamamlamalı ve böylece burjuva demokratik cumhuriyet aşamasına ulaşmalıdır.

Demokratik Cumhuriyet kavramı, yani TKP'nin önerdiği "Ulusal Demokrasi", sermayenin çalışanlar üzerindeki sömürüsünün burjuva-demokratik yönetim şekilleriyle devam ettirildiği bir siyasal-toplumsal formasyonu anlatır. TKP, böyle bir sisteme ulaşmak için, "Evren-Özal yönetiminin karşı", içinde bütün milli kuvvetlerin, ("ulusal güçlerin") yer aldığı, bu arada Sol Birlik'in de birkaç sandalyeyle temsil edildiği demokratik bir hükümet ve demokratik bir parlamento istemektedir.

GENÇLİK MEYDANLARDA!

11 NISAN 1987

15 NISAN 1985

JANDARMA DİPÇİĞİNE KARŞI ÖĞRENCİ DİRENİŞİ

ANKARA

Ortadoğu Teknik Üniversitesinde öğrenci dernekleriyle ilgili yasa önerisini protesto eden öğrenciler yemek boykotu yaptılar. Yemek boykotundan önce ODTÜ Öğrenci Derneği Başkanı Taner Yüzgenç ile dernek üyesi Özgür Kavak jandarma tarafından gözaltına alınmışlardı. Eylem sonrası yine dernek üyesi olan Hilal Öztürk adlı kız öğrencide jandarma tarafından götürüldü. Eylem sırasında ODTÜ kafeteryası âdeta jandarma üssine çevrilmişti.

Arkadaşlarının gözaltına alınmasını protesto eden öğrenciler Mimarlık Fakültesine doğru yürümeye başladılar. Fakültenin bahçesine ulaştıklarında direnişlerini oturma eylemiyle devam ettiren 1200 civarındaki öğrenciye jandarma "Dağılın!" tehditlerinde bulunmaya başladı. Öğrencilerin cevabı şöyle oldu: "Gözaltına alınan arkadaşlarımızı bırakmaya dek eylemi sürdürmeye kararlıyız."

Jandarmanın göz altına alınanların savcılığa sevk edileceğine dair açıklamalarından sonra öğrenciler arasında tartışma çıktı: Hep birlikte savcılığa gidip ifade vermeyi mi deneyeceklerdi, yoksa oturma eylemini kararcıya sürdüreceklerdi. Oturma eylemini sürdürmeye karar verildi. Bu arada konuşmak isteyen öğrencileri jandarma zorla susturdu.

Daha sonra hazırlık sınıf öğrencisi İsmail Aksoy ODTÜ Marşını söylemeye başladı. Bunun üzerine jandarma İsmail Aksoy'u öğrenci kitlesinden ayırmaya ve gözaltına almaya çalıştı. Arkadaşlarını vermek istemeyen öğrencileri jandarma dipçiklemeye başladı ve İsmail Aksoy'u almayı başardı. Bir çok öğrenci yaralandı.

Öğrenciler kararlıca oturma eylemlerini devam ettirdiler. Bir süre sonra jandarma geri çekildi ve öğrencileri uzakları ilemeye başladı. Eylemleri başarıya ulaşan öğrenciler eylem yerinden ayrıldılar...

Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü'nde okuyan öğrenciler de yemek boykotu yaptılar. Yemek boykotu yapan öğrencilerin kimliklerini alan jandarmaya, yemek boykotuna katılmayan diğer öğrenciler "bizim de kimliklerimiz alın" cevabını topluca verdiler. Jandarma yaklaşık 90 öğrencinin kimliğini rektörlük binasına gönderdi. Bunun üzerine 300 kadar öğrenci rektörlük binası önünde toplanarak kimliklerini geri istedikler. Polislin kimliklerin yalnız imza karışığı verilebileceği açıklaması üzerine rektörlük binası önüne oturan öğrenciler, kimlikler imzasız teslim edilmeye kadar eylemlerini sürdüreceklerini açıkladılar. Yaklaşık iki saat süren oturma eyleminden sonra öğrenciler kimliklerini imzasız almayı başardılar.

Tüm bu eylemler sırasında Beytepe Kampüsü'ne jandarma yığınağı yapıldı.

İSTANBUL

İstanbul'da Üniversite öğrencileri yemek boykotu yaptılar. Daha sonra marşlar söyleyerek topluca postaneye giden öğrenciler TBMM'ye protesto telegrafları çektiler. Ayrıca eylemler sırasında basına bir bildiri dağıttılar.

İZMİR, ADANA VE BURSA'da öğrenciler yemek boykotları yaptılar.

JANDARMA VE POLİS İSTANBUL'DA 200 ÖĞRENCİYE SALDIRDI

İstanbul'dan Ankara'ya yürümek isteyen 21 öğrenci ve onları uğurlamak için Sultanahmet Meydanı'na gelen 300 civarındaki üniversite'nin başlattığı yürüyüşü polis kısa bir süre sonra dağılmaya zorladı. Öğrenciler daha sonra 21 arkadaşlarını otobüsle Ankara'ya uğurladılar.

Aynı gün saat 15.30 civarında çeşitli istikametlerden gelecek toplanan 2000 öğrenci Aksaray'dan yürüyüşe geçtiler. Öğrenciler 5-6'şar kişilik saflar halinde, kol kola, sessiz bir şekilde Beyazıt'a doğru yürümeye başladılar. "Az sayıda" polislin "toplu yürümeyin" çağrılarına rağmen, öğrenciler kararlı bir biçimde yürüyüşü devam ettirdiler.

Polisin "az sayıda" oluşunun sebebi, yine kendi hatasından, istihbarat yanlışlığından kaynaklanıyordu: Polis öğrencilerin yürüyüşü geçeceğini öğrenmişti. Tüm güvenlik kuvvetlerine bağlı ekipler (siyasi polis, çevik kuvvet) alarma geçmişti. Ancak polislin istihbaratı yanlış. İstihbarata göre öğrenciler Sultanahmet'ten Beyazıt'a doğru yürüyebileceklerdi. Ve polis Sultanahmet Meydanı'nı geniş güvenlik önlemleri alarak karargâha çevirdi...

Ankara'daki Gençlik Eyleminden Notlar...

YAŞAYAN BİRİSİ ANLATIYOR

Özel Hükümet'in üniversitelerde tek tip derneklerin kurulmasını sağlamak amacıyla çıkarmayı düşündüğü yasa tasarsına karşı öğrencilerin tepkisi etkili oldu. Üniversite gençliği ve öğrenci dernekleri yasa karşı çeşitli eylemler yaptılar. Bu eylemlerden birisi de 15 Nisan günü Ankara'da yapıldı. Ankara'daki yaklaşık 3000 kişinin katıldığı gösteriler yerinde izleyen bir arkadaşın bu eyleme ilişkin notlarını yayımlayarak okuyucularımıza öğrenci hareketinin durumu konusunda daha doğrudan bilgilendirmeyi, bir bakıma gençliğin eylem sırasındaki halini yansıtmayı yararlı gördük.

DEVİRİMCI İŞÇİ

"Hükümet'in üniversitelerde tek tip dernekler kurulmasını hedefleyen yasa tasarıları karşısında gençliğin bir şeyler yapacağı hissediliyordu. Bunun ilk belirtileri 14 Nisan günü İstanbul'da ortaya çıkmıştı. İstanbul'daki öğrenci derneklerinin insiyatifinde Ankara'ya doğru sembolik bir yürüyüş yapılabileceği duyulmuştu. Ankara'daki üniversite ve yüksek okullarda da bu huzursuzluk gözleniyordu. 15 Nisan günü öğlene doğru Kızılay'da başlayan kıptırlar gençliğin tasarıya karşı tepkisini gösterdiğini düşünenleri yanıltmadı. O gün saat 14 dolayında Kızılay'daki Postane binasının önünde 2.000'e yakın öğrenci toplandı. Tıpkı 80'ncinin korsa gösterilerinde olduğu gibi, gençler Kızılay meydanındaki kavaklarda ve yollarda önceden küçük kümeler halinde ve etraflarına hissettirmeden do-laştıkları sonra bir anda Postane'nin bulunduğu bina ile Soysad Pasajının önünde biriktiler. Bu bölgedeki eylem katılanların çoğunluğunun ODTÜ ve SBF öğrencileri olduğu görüldü. Postane önünde biriken kalabalığa polis müdahale etmeye kalkıştı. Gençler, polise, telegraf çekmek için Ulus'taki büyük postaneye gideceklerini açıkladılar. Tam bu sırada Sıhhiye Köprüsü'nün ve Parkının bulunduğu

yerde Beytepe Kampüsünden gelen 700-800 kişilik grubun beklediği görüldü. Anlaşılan, Kızılay'da toplananlar Sıhhiye'de toplananlar birleşecekler ve Ulus'a yürüyebileceklerdi. Kızılay'da toplananlar yürümeye başlamıştı. Bu sırada resmi ve sivil yüzlerce polislin Kızılay ve Sıhhiye bölgelerini kordon altına aldı. Anlaşıldı. Diye-bilirim ki 3 öğrenciye 1 polis düşüyordu. Polis, 80'den bu yana ilk kez böyle bir gösteriye karşılaşıyordu ve muhtemelen eylemin ilk anlarında ne yapacağına karar verememişti. Polis tereddütlü durumunu bir süre sonra terk edecek ve gösteriyi dağıtma planını uygulamaya koymaya başlayacaktı.

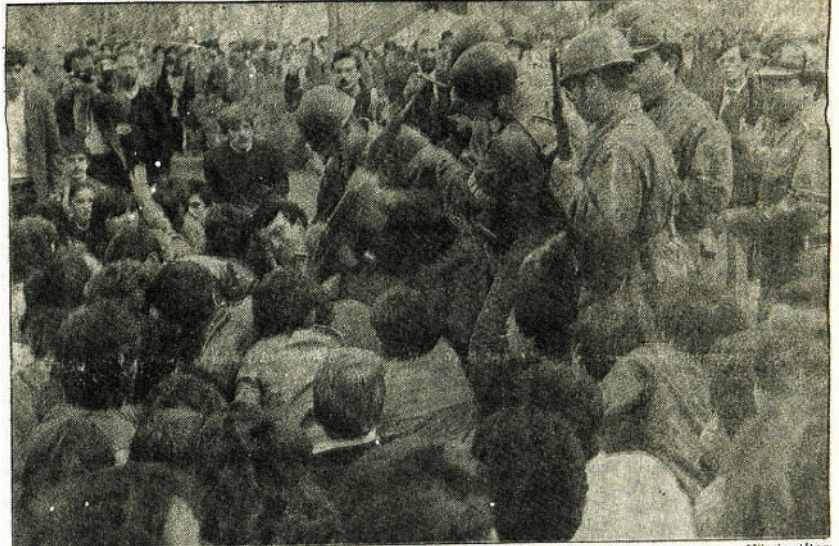
Kızılay'da biriken 2000 kişilik topluluk Sıhhiye'ye doğru yavaş yavaş yürümeye başlamıştı. Bunun üzerine polis şu duyuruyu yaptı: "Yaptığımız iş kanunsuzdur. Hiçbirimizi almayacağız, sessize dağılım!" Polislin lististe birkaç kez tekrarladığı bu duyuru öğrenci kitlesinde dalgalanmaya yol açtı. "Bir kısmı dağılma yönünde hareket ederken bir kısmı da yürüyüşü devam edilmesini savunuyordu. Böyle bir eylem sırasında ilk kez bir araya gelen ve yine ilk kez kitlesel bir şekilde polisler karşısına çıkan gençliğin bu tereddütlü tutumu doğal bulunmalıdır. Gençliğin baskı politikalarına karşı kendisini ilk kez kitlesel bir şekilde ispatladığı bu eylem sırasında hem polis karşı tutum konusunda hem de eylemin taleplerinin sınırı ve biçimi konusunda biraz şaşkınlık içinde olduğu görüldü. Bu şaşkınlık devam ederken kalabalığın bir bölümü dağılmaya başladı, bir bölümü ise yürüyüşü devam etti. Yürüyüşü devam edenlerin polis tarafından toplanmaya başlanması üzerine dağılmaya başlayanlar tekrar geri geldi. Hem de polis müdürlerinin ihazları üzerine polisler gençleri toplamaktan vazgeçtiler. Yürüyüşü devam eden gençler Zafer Çarşısının önüne geldiklerinde Hacettepe Üniversitesinden gelen bir kaç genç karşılaştılar. Bu gençler, Hacettepe'nin önünde toplanan gençlerin polis tarafından dağıtıldığı ve 200 kişinin emniyete götürüldüğü haberi verdiler. Bu durum karşısında gençler arasında Ulus'a yürüyüş yürümeye konusunda yeni bir tartışma daha başladı.

Bu tartışma da genel eğitim dağılımı yönündeydi. Polislin saldırısı üzerine dağılmaktansa, bu aşamada kendi kararmızla dağılmak daha yerinde olur diye düşünüldü. Ve yavaş yavaş dağılmaya başlandı. Aradan 10-15 dakika geçtikten sonra etrafta bulunan ne kadar polis varsa, resmi ve sivil, öğrenciye benzeyen herkesi toplanmaya başladı. Yaklaşık 250 kişi bu şekilde polis tarafından emniyete götürüldü.

Eylem sırasındaki ilginç durumlara bir kaç örnek: Sanıyorum, ilk toplu eylem ve Kızılay gibi bir yerde yapılan gösteri olmasından ötürü gençlikte gözle görülür bir heyecan ve acemilik vardı. Hatta ilk anlarda Kızılay Postanesi önündeki ilk toplanma anında belirli bir irkçilik vardı diyebilirim. Zamanla bu irkçilik ve heyecanın yerini soğukkanlılık ve bilinci davranışlar aldı. Ayrıca, bir kaç gün önce ODTÜ'de jandarmanın öğrencileri dipçiklemesi söz konusu olduğu için gençler polislin tutumunun ne olacağını kestiremiyorlardı. Polis ise bu kadar kalabalığa açtıkları saldırmaya cesaret edemedi, sanıyorum. Onlar da gençlerin tepkilerinin nasıl olacağını kestiremiyorlardı. Buna rağmen polislin tutumunun yumuşak olduğunu söylemek mümkün değil. Polis, iletigörmek kaydıyla zaman zaman gençleri jopladı.

Eylemi kenardan izleyen halkın tutumu olumsuz değildi. Sokaklarda gençler durup seyrediyorlardı. Tabii, endişe duyup eylemi gözlemleyen kaçanlar oluyordu. Ben çevreden olumsuz bir tepkiye rastlamadım.

Ancaz tepki olsa bile son 7 yıl ilk baskı ortamı ve şartlandırma dikkate alınrsa bunu da yadrganamak gerekir. Yürüyüşün belli bir aşamasından sonra gençlerin kendilerine güveni oldukça arttı. Başarılı bir eylem yapmış olmaları herhalde ilerisi için bir cesaret kaynağı olacak. Eylem sona ererken, "Türk-İş'e g'ol attık." "Türk-İş'ten daha fazla yürüdük!" şeklinde yapılan esprilerin altında herhalde bu başarı yatıyor. Hükümetin ülke çapındaki tepkiler üzerine tek tip dernek tasarısını geri çekmesi gençliğin sanıyorum bundan sonrası için daha kendine güvenli yapacak.

Hürriyet'ten

Yürümeleri rejmin kolluk kuvvetleri tarafından engellenen öğrenciler, oldukları yere oturdular...

Fakat polis rahat bırakmadı. Bazı öğrencileri tutuklamak istedi. Bunun üzerine öğrenciler "İnsanlık Onuru İçin Yenezek", Zorbalık, öğrenci hareketini yenezek " gibi sloganlar atarak arkadaşlarını korumak istediler.

Polis saldırısına geçti. Çok sayıda kız ve erkek öğrenci polisler tarafından joplanarak, yerlerde sürüklenerek ekip arabalarına bindirildi. Polislin saldırısı sırasında sayıla başından ağır yaralanan Cerahpasa Tıp Fakültesi öğrencisi Taner Yavuz hastahaneye kaldırılmak zorunda kaldı. 73 öğrenci göz altına alındı.

Çevrede bulunanlar polislin öğrencilere karşı tavırını dehşetle izlediler. Öğrenciler gruplar halinde çeşitli istikametlere dağıldılar...

Ayrıca aynı gün Mimar Sinan Üniversitesi'nin Fındıklı'daki binasında yaklaşık 450 öğrenci yine dernek yasasını protesto etmek amacıyla yemek boykotu yaptı...

İZMİR

İstanbul'dan Ankara'ya yürümelerine polis tarafından izin verilmeyen, 21 öğrenci, bu kez İzmir'de otobislerin inerek yürüyüş geçtiler. Polis yürüyüşü engelledi ve öğrencilerin tamamını gözaltına aldı.

ADANA

Çukurova Üniversitesi'nden Ankara'ya doğru yürüyüş geçiren 8 öğrenci gözaltına alındı.

17 NISAN 1987

İZMİR

İzmir'de Türkiye'nin çeşitli yerlerinde gözaltına alınan ve tutuklanan öğrenci arkadaşlarının serbest bırakılması için 60 öğrencinin başlattığı açık grevin desteklemek ve başta Kevan Evren olmak üzere siyasi liderlere ve TBMM Başkanı'na telgraf çekmek isteyen 500 civarında öğrenci Alsancak'ta toplandı. Burada öğrenciler topluca gençlik marşını söylediler ve 1 dakikalık saygı duruşu yaptılar.

Daha sonra "Güdümlü Derneklere Hayır", "Yasasın bağımsız öğrenci dernekleri", "Gözaltı Kalksın, baskılara son!" vb. sloganlar atan öğrenci kitlesi postaneye doğru yürümeye başladı. Çevik Kuvvete ait ekipler yürüyüşü müdahale ederek öğrencileri

zor yoluyla hazır bulundurdıkları otobüslere bindirdiler. 165 öğrenci gözetlme alındı ve DGM'ye sevk edildi.

ANKARA

Denizli, Balıkesir, Bursa, Eskişehir, İzmir ve İstanbul'dan bu şehirlerdeki öğrenci kitlelerini temsilen Ankara'ya yola çıkan 55 öğrenci Ankara'ya ulaşmayı başardı.

Eskişehir'de birleşip iki otobüsle Ankara kapısına kadar ulaşmayı başaran öğrenciler Etimesgut karışığında polislin kurduğu barikatı aşamadı. Bunun üzerine otobüsler istikamet değiştirdi. Fakat güvenlik kuvvetleri otobüsleri bu kez de Hipodrom önünde durdurdu.

Polisin bu tavır karşısında şaşkına dönmeyen öğrenciler otobüsleri terk ederek Meclis'e yürümek istedikler. Polis öğrencileri jop kullanarak kitle dayatma çektii ve yürüyüşü engellemeyi başardı. Polisin zorbalığını protesto etmek için öğrenciler oturma eylemine giriştiler...

BURSA

Uludağ Üniversite'sinden 13 öğrenci, beraberlerinde TBMM Başkanlığına verilme üzere hazırlanmış bir dilekçe ile birlikte şehrin dışına kadar yürüdüler. Şehir dışında otobüse binen öğrenciler Ankara yoluna koyuldular.

İZMİR

-Binlerce imza taşıyan bir dilekçeyi TBMM Başkanlığı'na iletmek üzere yola çıkan Ege ve Dokuz Eylül üniversitelerinden 100 öğrenci geniş sayıda öğrenci kitesinden çiçek ve alkışlarla uğurlandılar.

-Dokuz Eylül Üniversitesi'ne bağlı Buca Eğitim Fakültesi öğrencileri; yine bir yemek boykotu yaptılar. Yemeklerini aldıktan sonra kaşık ve çatallarını masaya vurmaya başlayan öğrencilerden Atanur Doğan daha sonra göz altına alındı.

Hürriyet'ten

ANKARA

Siyasal Bilgiler Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi ve Tıp Fakültesinde öğrenciler yemek boykotu yaptılar. Ziraat Fakültesi'nde ayrıca 4 saatten fazla süren bir oturma eylemi gerçekleştirildi.

18.4.87

- Sivas'ta 5, Trabzon'da 8 öğrenci daha açlık grevine başladı.

- Ankara Siyasi Şube Müdürlüğü tarafından gözetlme alınan 167 öğrenci 50'er kişilik gruplar halinde savcılığa getirilerek sorgulandı. Sorguları tamamlandıktan sonra öğrenciler yine sıkı güvenlik önlemleri altında Emniyete götürüldü.

-17.4.87 tarihinde yürüyüşe katıldıkları gerekçesi ile gözetlme alınan 172 öğrenci Devlet Güvenlik Mahkemesine sevk edildi. DGM'ye sevk edilen öğrencilerden birisinin annesi ola-

yı öğrendikten sonra DGM binası önüne gelerek şöyle konuştu: "Harç yatırmak için altın dişlerimi söktürüp sattım. Benim oğlum yürümesinde kim yürüsün?"

- Ege Üniversitesi Bornova kampusunda yaklaşık 1000 öğrenci arkadaşlarının tutuklanmasını kinayan ve derhal koşulsuz salıverilmelerini talep eden telgrafları İçişleri Bakanlığına çektiler.

21.4.87

- Dernekler Yasası'nda değişiklik öngören öneriyi ve arkadaşlarının tutuklanmasını ya da gözetlme alınmasını protesto etmek için İstanbul'da bir grup öğrencinin başlattığı açlık grevine katılanların sayısı 280'e ulaştı. Açlık grevine katılanlar arasında öğrencilerin anne ve babaları, 1 öğretmen, 1 işçi'yi vardı. Açlık grevi önceden belirlendiği gibi 21'inde sonuçlandı.

NEVZAT ÇELİK
AÇLIK GREVİNDE.

7.4.87 tarihinde İstanbul Devrimci Sol davasında idam istemi ile yargılanan şair Nevzat Çelik süresiz bir açlık grevine başladı. 1980 yılının Mart ayında buyana Sağmacılar ve Metris Askeri Cezaevleri'nde tutuklu bulunan Nevzat Çelik süresiz başlattığı açlık grevini derginiz baskıya girdiği sırada halen sürdürüyordu. Metris Askeri Cezaevi yönetimi Nevzat'ı süresiz açlık grevine iten keyfi uygulamalarında şu ana kadar herhangi bir değişiklik yapmadı.

***

29 yaşındaki Nevzat Çelik'in iki şiir kitabı yayımlandı. Birincisinin ismi "Şafak Türküsü." Bu kitap ile Nevzat Çelik Akademi Kitapevi'nin 1984 şiir ödülünü aldı. İkinci kitabı, "Müebbet Türküsü" kısa süre önce yayımlandı.

Aşağıda Nevzat Çelik'in açlık grevine başladığını bildiren açıklamasından bir bölümü yayınıyoruz.

"Kamuoyuna,
1980 Mart ayında bu yana polis karakolunda ve askeri cezaevinde onurunu savunan her insan gibi ihenke görmekteyim. Planlı ve sistemli işkencelerin varlığı artık sır değildir. İşkencelerin saldırılarının, ... elektrik

şoklarının, işkence tezgahlarının, dayak fasıllarının, ... arkasında Türk Devleti vardır.

İşkence görülenler açısından sonuç ya ölüm ya da sahat halmaktır. Hepimizi yaşayan ölü yaptılar. İşkencelerin işlerini bir yığın hastalık de vâm ettirdi.

Amaçları insanları mapushaneyeye sokmak değil, mapushaneyeye insanları içine sokmaktır.

Sağmacılar cezaevine 19.12.85 tarihinde gelişimden bu yana mektup almam ve göndermem yasaklandı. Sebepi saç oluştum ve şürlerimi yayınlamam olan bu zorbalık 16 aydır sürüyor.

Tüm yasal çabalıma ve başvurularıma rağmen bu keyfi uygulama kaldırılmadı.

Son 16 ay içerisinde bana yazılan tüm mektuplar ve gönderilen telgrafların derhal teslim edilmesini ve gelecekte mektup ilişkimin kesilmemesini talep ediyorum.

7.4.87 tarihinde itibaren sadece su içeceğim.

"Yürekler sağır değildir." Buna bütün içtenliğimle inanıyorum.

Metris Askeri Cezaevi
C. 15 Bayrampaşa
İstanbul

KASTAMONU CEZAEVİ'NDE
AÇLIK GREVİ

Kastamonu cezaevinde yatmakta olan devrimci tutuklular üzerlerinde ki baskıları protesto için açlık grevine başladılar. Açlık Grevi 26 Nisan günü başladı. Öğrenildiğine göre, Kastamonu Cezaevi'nde hükümlü olarak yatmakta olan devrimci tutuklular cezaevi yönetiminin kendilerine mad-

baskıların insan onuruyla bağdaşmadığını açıkladılar. Tutuklular kendilerine, günde bir kaç kere istiklal marşı okutulduğunu, bu marşı okumayan veya yüksek sesle söylemeyenlerin dövüldüğünü belirttiler. Öğrenildiğine göre, Kastamonu cezaevindeki tutuklular, sebepsiz yere mektup, gazete yasağı ile cezalandırılmakta, zaman zaman da görüş yasağı konulmaktadır. Bu cezalara karşı koyan ve itiraz eden tutuklular gardiyanlar tarafından dövülmektedir. Devrimci tutuklular, baskıların dayanılmaz noktaya geldiğini açıklayarak Açlık Grevi'ne başlamışlardır.

EYVAH, GENÇLİK GELİYOR!

Bugünlerde kendisinden en fazla sözettiren toplum kesimi kimdir diye sorulsa, buna herkesin vereceği yanıt herhalde aynı olur: GENÇ LİK...

Evet, gençlik son eylemleriyle 7 yıllık bir aradan sonra yeniden dikkatleri üzerine çekti, bir bakıma rüştünü ispat yolunda önemli bir kavşak döndü. Böyle olmakla birlikte gençlik, henüz, politik alandan soyutlanmış düşünüş ve davranış kalıplarını kırıp kendi dinamizmini gerektirdiği doğrultuya yönelim bilmis değil. Kuşkusuz böyle bir doğrultunun oluşması tek başına gençliğin ve kendiliğinden eylemlerin yaratacağı bir sonuç değil görülemez.

Örgütlenme özgürlüğü gibi akademik-demokratik alana ilişkin bir talep etrafındaki mücadeleyle ve bu mücadelenin bir eylesindeki eylemleriyle siyasi arenaya önemli bir güç olarak çıkan gençliğin kendisine yeniden güven kazanmaya başladığı görülmektedir. Bu güven, gençlik hareketinin giderek yetkinleşip siyasallaşmasında önemli bir dayanak noktası oluşturmaktadır.

Kuşkusuz bu dayanağın bundan sonrası için olumlu işlev görebilmesi, gençliğin son çıkışıyla yarattığı çift yönlü korkunun getireceği yeni saldırıları göğüsleyebilmesine, korku sahiplerince kurulacak tuzakları boşa çıkarabilmesine bağlı olacaktır.

Gençliğin son çıkışıyla yarattığı korkunun bir yönü egemen güçleri ve bunların destekçilerini kapsamaktadır. Başta siyasi iktidar olmak üzere, bütün odaklar, gençliğin hızla siyasallaşabileceği, giderek "boyundan büyük" işlere kalkılabileceği ve diğer kesimlere örnek olabileceği korkusuna kapılmışlardır. Bu korku onları, gençlik karşısında ortak bir tutumda birleştirmiştir. Özal'dan İnönü'ye, Ecevit'ten Cindoruk'a ve Nazlı Ilıcak'a kadar geniş bir kesim, "gençler, oyuna gelmeyin, soğukkanlı ve uzlaşmacı olun" gibi uyarılarda bulunarak gençliği snrklı akademik bir mücadele platformuyla yetinmesini önermişlerdir.

Gençliğin radikalleşmesinden ve giderek siyasallaşmış rejimi sorgulamaya başlamasından korkan diğer bir kesimine baş öğrenci derneği yöneticileri ile bunları destekleyen siyasi akımlar olduğu gözlenmektedir. Burjuva sosyalizminin ve bürokratik sol eleneğin gençlik içinde yaygınlaşması misyonunu üstlenen çeşitli dergiler ve bu dergilerin ideolojik-siyasal hattını paylaşılan bazı dernekler, gençliğin kendi denetimleri altında durmaması için hissederek tedirgin olmuşlardır.

Bir kaç kişilik sembolik eylemlerle ve son derece daraltılmış bir akademik talepler demetiyle yetinen ve gençlik kitle-

sini mümkün olduğu ölçüde eylemden uzak tutmaya çalışan bu kesimler, gençliğin mevcut derneklerin insiyatifi ve programını aşarak radikal düşünce ve davranışlara yönelmesinden derin bir huzursuzluk duymuşlardır. Bu huzursuzluk onları, "Ulusal Öğrenci Birliği" adıyla alelacele bir örgüt kurarak gençliğin dinamizmini örgütsel kalıplara sokma manevrasına yöneltmiştir. Son gençlik eylemlerinin başarısını ve yarattığı morali gençliğin dinamizmini boşa götüreceği örgütsel biçimlere zorlayanlar bugüne kadar tutmayı başarabildikleri mevzileri ustaca kullanarak gençliği depolitize etme politikalarına soldan destek vermektedirler.

Bu tutuma, başka biçimler ve söylemler altında sivil toplumcu akımlarda da rastlamak mümkündür. Bunlar, sağ, sol gibi ayrımların ortadan kaldırılmasını, siyasi ve örgütsel hiç bir oluşuma meydan vermeyen ve bütün gençliği birleştirecek ortak bir tutum önererek gençliğin şekilsiz ve apolitik bir yığın halinde kalmasını istemektedirler. Ancak bu şartla gençliğin radikalleşmesinden vandırlar.

Her iki tutumun birleştirdiği nokta, politika yapmadan, politikleşmeden 12 Eylül rejiminin yarattığı depolitizasyon şartlarının değişeceği tesbitidir.

Oysa gençlik, politikleşmeden ve politika yapmadan akademik taleplerin bile kazanılamayacağını son deneylerle yavaş yavaş anlamaya başlamıştır. Görünen odur ki, gençlik kendi deneyiyle ve el yordamıyla siyaseti keşfederek, akademik mücadeleyle doğru bir siyasi mücadele anlayışıyla bağlan-tılı bir şekilde sürdürmenin gerekliliğini ve zorunluluğunu görerek düzene karşı radikal bir muhalefet odağı olmaya hazırlanmaktadır.

Kuşkusuz, gençlik hareketinin bu yönde yapacağı sıçramanın otomatik bir sonuç olmayacağı açıktır. Gençlik hareketinin devrimci-demokratik talepler ve eylemlilikler temelinde birliğinin sağlanması, gençlik mücadelesinin otomatik olarak üreteceği/yaratacağı bir sonuç ve gelişme olamaz. Mevcut durumun, gençliğin dinamizmini daha nitelikli hale getirecek ve bu dinamizmi işçi sınıfının ve geniş halk yığınlarının talepleriyle birleştirecek bir doğrultuda gelişmesi bağımsız bir devrimci siyasi hareket yaratma çabalarının katkısı ve desteğiyle mümkün olabilecektir.

Evet, gençlik, hem siyasi iktidara ve burjuva kesimlere, hem de depolitizasyon politikasının soldan tamamlayıcılarına, "eyvah, gençlik geliyor!" diyecek şekilde kabuğu çatlatmaya başlamıştır.

TUTUKLU
AİLELERİNİN
DİRENİŞİ

23 Nisan nedeniyle bazı cezaevlerinde açık görüş yapılırken bazıların da açık görüşe izin verilmemesi tutuklu aileleri tarafından çeşitli eylemlerle protesto edildi. 23 Nisan sabahı çocuklarıyla görüşmek için Çanakkale'ye gelen 1500 dolayında aile, görüş izni verilmemesi üzerine protesto eylemi yaptılar. Adilîye binasına giderek savcının izni isteyen aileler, bu taleplerinin kabul edilmemesi üzerine cezaevine kadar yürüyüş yaptılar. 1500 tutuklu yakını daha sonra postahaneyeye giderek Cumhurbaşkanı'na ve Adalet Bakanı'na protesto telgrafi çektiler.

Aynı gün, yine aynı sebeplerle Gaziantep Cezaevi'nin önünde de yaklaşık 1600 kişi oturma eylemi yaptı. Açık görüş izni verilmeyen tutuklu yakınları bu durumu protesto için oturma eylemine başladılar. Aileler polis ve asker tarafından dipçiklenip-joplanırken gazetecilerin de eylemi görüntileyen filmleri ellerinden zorla çektiler.

Çanakkale ve Gaziantep Cezaevleri, 12 Eylül'den sonra sadece siyasi tutukluların kalması için hücre esasına göre yapılmış özel cezaevleridir ve her iki cezaevinde de cezaları kesilmiş yüzlerce devrimci kalmaktadır.

OGUZHAN MÜFTÜOĞLU:

Olayların Gerçek Nedenleri Ve Sorumluları Gizlenmektedir

Halen devam etmekte olan Ankara Devrimci Yol Davasında yargılanan arkadaşlarımız mahkemeye çeşitli konularda ilişkin dilekçeler vermektedirler. Bu dilekçeler günlük basında çok eksik yer aldığı için zaman zaman yanlış yorumlara rastlanmaktadır. Devrimci Kamununun dilekçelerinin içeriğinden tam olarak bilgi sahibi olmasını yararlı gördüğümüz için bu dilekçeleri yayınlamaya devam ediyoruz. Bu sayımızda, Oguzhan Müftüoğlu'nun iki ayrı dilekçesi ile Melih Pekdemir'in dilekçesi ni yayınlıyoruz. Gelecek sayımızda ise, Bülent Forta, Mehmet Ali Yılmaz, Yasin Ketenoglu ve Ali Alfatlı'nın ortak dilekçesini yayınlıyacağız.

Devrimci İşçi

1. NOLU ASKERİ MAHKEMESİ DEVRİMCİ YOL DAVASI KIDEMLİ HAKİMLİĞİ'NE

Oguzhan Müftüoğlu

Konu: Bazı konulardaki tevsiî tahkikat istemine dair.

Bilindiği gibi, davaya konu olan olaylar Türkiye'de bir iç savaş görüntüsünü yansıttığı bir döneme aittir. Bu nedenle olaylar ve kişilerin sorumluluklarının tam olarak saptanması, Türkiye'yi bir iç savaşın eşiğine kadar sürükleyen olayların ve gelişmelerin gerçek mahiyetinin doğru olarak saptanması öncelikli gereklidir.

Bugüne kadar Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde süren davalarda ve bu davanın bugüne kadarki aşamalarında bu gereğin yerine getirildiğini söylemek mümkün değildir. Türkiye'de yaşanan çok önemli olayların gerçek nedenleri ve mahiyeti açığa çıkarılmamıştır. Tersine geçtiğimiz dönemde sürdürülen tek yanlı suçlamaların sonucu olarak oluşturulmuş gerçek dışı suçlama ve değerlendirmeler, askeri yargıya da empoze edilmiştir. Yakın tarihimizde hepimizin gözü önünde yaşanan, bu nedenle milyonlarca insanı bulandıran Abdi İpekçi'den, Tütcügil'e kadar ilerici aydınların, öğrencilerin, öğretmenlerin, işçilerin, beşer öldürüldüğü, Çorum'da, Maraş'ta katliamların düzenlendiği, Mamak'ta, Balgat'ta, Piyangotepe'de belediye otobüslerinin, kahvehanelerin taranarak, insanların kaçırılıp işkence edilerek fütursuzca cinayetlerin işlendiği bir dönemdeki olayların, güya devrimcilerin öncü savaşı-silahlı propaganda, halk savaşı v.b. yollarla Türkiye'de bir halk ayaklanmasına kalkışmaları, buna karşı da sözde 'milliyetçi' gençlerin Türkiye'nin komünistleşmesini önlemek için, kendilerini ve devleti korumaya çalışmaları(!) sonucunda meydana geldiği şeklindeki değerlendirmelerle açıklamaya çalışılmıştır. Benzeri değerlendirmelerin ve açıklamaların kimi askeri yargı kararlarına esas temel oluşturan değerlendirmelerde de yer aldığı görülmektedir. Hatta ülkemizin en değerli hukukçuları bile, üzerlerinde baskılar nedeniyle bu aldatmaca ve saçmalıklara karşı çıkmamaktadırlar.

Elbette bu tür aldatmaca ve saçma sapan açıklamalara kimse kandırılmaz. Ama bu yolla, gerçekleri bulundurulmaya, suçlar gizlenmeye çalışılmaktadır. Buna karşılık ne yargılamaalarda ne de başka yollarla olayların gerçek mahiyetinin ve sorumluluklarının açığa çıkarılması için hiç bir şey yapılmamaktadır.

Kimdir, Türkiye'yi o duruma getirenler? İpekçi'leri, Tütcügil'leri öldürdüler kimlerdi ve amaçları neydi? Malatya ve Pazarcık'ta deniş alevi ve sünni aşiretlerin lider gruplarındaki belediye başkanlarına ayırî yöntemlerle suikast düzenleyerek bütün bir bölgeyi kana bulamak isteyenler, Maraş'ta ve Çorum'da bu emellerine kısmen ulaşarak binlerce yurttaşımızı katlettiler kimlerdi? İstanbul'da üniversite öğrencilerinin üzerine bomba atarak 7'sini öldürdüler, Ankara'da Yürekliş Okulu'nda ve başka yerlerde aynı yollarla katliamlar düzen-

leyerek bütün Türkiye'yi bir dehşet ortamına sürükleyenlerin amaçları neydi? Bütün bunları ve benzerlerini hangi çevreler, hangi amaçlarla tertiplemişlerdir? Bütün bu soruların cevapları açığa çıkarılmadıkça bize yönelik suçlamalar ve verilecek hükümler hiç bir şey ifade etmeyeceklerdir.

Sorgumda da kısaca belirttiğim gibi bize göre Türkiye'yi 12 Eylül 80'e getiren iç ve dış, çeşitli nedenler vardır. Bu konudaki düşüncelerimi savunmamda trafıka anlatmaya çalışacağım. Ancak bu konularda değişik çevreler tarafından da bazı düşünceler ve iddialar ileri sürülmektedir. Bunların da bilinmesinde ve dikkate alınmasında yarar bulunduğu şüphe yoktur.

Mahkemenizin bu aşamadan sonra çok geniş bir soruşturmaya yönelebileceği kabul edilse bile, hiç değişen çok önemli bazı noktalarda tarihe ışık tutacak tahkikatların yapılması olanaksız değildir. Örneğin o dönemin başkanlarından Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit Türkiye'yi 12 Eylül'e getiren olaylardaki ABD'nin rolüne ilişkin ilginç açıklamalarda bulunmaktadırlar. MIT görevlisi Mahir Kaynak ve MHP davasının bir numara-

ralı sanığı A. Türkeş benzeri görüş ve iddialar ileri sürüyorlar. Adı geçenlerin mahkeme önünde yapacakları bazı açıklamalarla kimi olayların mahiyetinin aydınlanmasına -belki- yardımcı olabilirler. Bu nedenlerle aşağıdaki hususlarla ilgili olarak söz konusu kişilerin tanık olarak dinlenmesinin yararlı olduğunu düşünüyorum.

1-1970'li yıllarda MIT görevlisi olan Mahir Kaynak son zamanlarda bazı ilginç açıklamalarda bulunmuştur. M. Kaynak bazı gazetelere yaptığı açıklamalarında 12 Mart ve 12 Eylül'deki askeri müdahalelerde ABD'nin rolü olduğunu ileri sürmüştür. "Demirel! Je Batı'nın siyasi ihtilafları vardı. Mesela, Türk-Sovyet ilişkileri konusunda Türkiye'nin bavyörsüz bir politika izlemesi Batı'ya tedirgin ediyordu. Zaten müdahalelerden sonraki model ile Türkiye ile Batı'nın iç içe geçmesi oluyordu." M. Kaynak açıklamalarında Tür-

kiye'nin "12 Eylül'e getirilmesinde tamamen Batı'nın ve ABD'nin rolü olduğunu, bu amaçla aşî teorisi adı verilen bir 'teknik' uygulandığını, bazı tertipler ve yaratılan olaylarla bir anarşi ortamı sağlanarak sola karşı mukavemetin artmasını sağlandığını" iddia etmektedir. Milliyet gazetesi yazarlarından Örsan Öymen bir yazısında A. Türkeş'in de kendisine aynı yolda bazı iddialar ileri sürdüğünü, "ABD Gizli İstihbarat Örgütü ile ilişkili bazı kişilerin aralarında sızdığı, bunların yabancı şirketler aracılığı ile dış güçlerle irtibatlarını sürdürdüklerini, Türkiye'de anarşinin dışardan kaynaklanıp yönlendirildiğini" söylediğini yazmıştır.

Ben 1980 öncesinde Türkiye'de meydana gelen olaylarda bütünüyle dış güçler tarafından çıkarılıp yönlendirildiği şeklinde bir düşünceye sahip değilim. Olayların ekonomik, sosyal ve siyasal planlarda önemli iç nedenleri vardır. Ancak emperyalist güçlerde bizim gibi ülkelerdeki gelişmeleri kendi yönlerinden etkilemek için bir takım tertiplere müdahalelere başvurmaktalardır. CIA'nın bütün dünyada bu amaçla çeşitli tertiplere başvurduğu, olaylar, karışıklıklar yarattığı, darbeler düzenlediği bilinmektedir. Bu bakımdan ABD'nin ülkemizde de bazı tertiplere ve eylemlere başvurmuş olması mümkündür. Varsa bu konulardaki bildiklerinin öğrenilmesi için emekli MIT görevlisi Mahir Kaynak'ın duruşmada tanık olarak

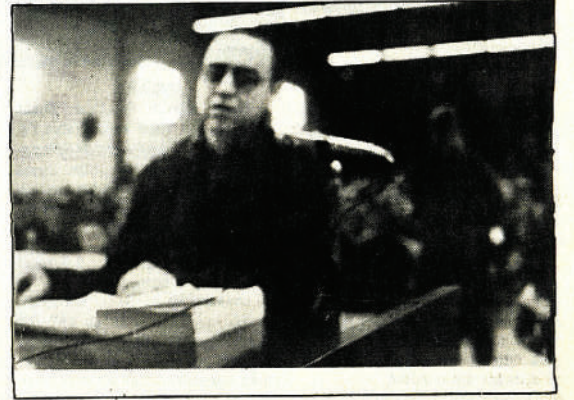
hatırlanacağı üzere 1977 seçimleri sırasında Başbakanlık makamında bulunan S. Demirel Bülent Ecevit'e bir yazı göndererek Taksim Meydanı'nda kendisine karşı bir suikast düzenleneceğinin istihbar edildiğini, bazı dış güçlerin ve gizli güçlerin Türkiye'yi bu yolla bir kardeş kavgasına ve iç savaşa sürüklemek istediklerini ileri sürmüştü. Bu dış güçler ve gizli örgütler kimlerdir? O tarihten sonra Türkiye gerçekten bir iç savaş ortamına sürüklenmişse göre bu çevreler başka ne gibi tertiplere başvurmuşlardır? Bu ve benzeri soruların açığa çıkması için o dönemlerden sorumlu bir şahıs olarak bildiklerini anlatabilmesi için tanık olarak dinlenmesini talep ediyorum. Binalerce kimsenin, binlerce gencin olayların sorumlusu olarak yargılandığı, bence pek çoğunun hakkı yere idam cezalarına mahkum edildiği bir dönemde bu talebin ciddi bulunarak kabul edilmesi gerektiğine inanıyorum.

3-Yine, iki kez Başbakanlık makamında bulunan Bülent Ecevit de gazeteci C. Arcayürek'le yaptığı bir ko-

gerçekleştirilmeye çalışan çevreler arasında bir ilişki var mıdır? Bu hususların açığa çıkarılması için sözkonu olaylarla ilgili olarak ne gibi bir soruşturma yapılmış olduğunun ve sonuçlarının ne olduğunun ilgili makamlardan sorulmasını talep ediyorum.

5- 4 numaralı Askeri Mahkeme'de görülen Bekir Çelenk ile ilgili dava dosyasında "Bulgaristan'dan bir gemi dolusu bazuka, havan v.b. silahın, Türkiye'de ülkücülere gönderilmek üzere yüklendiği" şeklinde bir ifade geçtiği haberi gazetelerde yer almıştır. Aynı davanın iddianamesinde B. Çelenk'in MHP Almanya Temsilcisi Atalay Saray'la birlikte ortak oldukları bir denizcilik şirketine ait gemilerin kaçakçılık işlerinde kullandığına dair ifadeler yer almıştır. Bu ve benzeri iddiaların açığa çıkarılmasında, savunmamız açısından yarar vardır.

Bilindiği gibi araştırmacı-yazar Ugur Mumcu bu gibi konularda çeşitli araştırmalar yayınlamaktadır. Sayın Ugur Mumcu'nun Roma'da görülen

nuşmasında bunları söylemekteydi: "Söz konusu örgüt... her türlü yasal savaşları için planlar yapıyor, insan yetiştiriyor, gizlilik içinde. 1974 yılına kadar Amerikalılar'dan mali yardım görüyordu... Bu örgüte iyi niyetli kimselerin yanı sıra yurt savunması yönünde gördükleri eğitimi kendi siyasal görüşleri doğrultusunda Türkiye'deki şiddet eylemlerinde kullananların bulunabileceği güçlü olasılıktır. Çünkü bu eylemlerin bazıları görünürdeki çocuk-çocuk tarafından değil, güçlü bir örgüt tarafından düzenlenebilecek niteliktedir. Bu örgütten yetişmiş emekli olmuş kişilerin bilgilerini ve yetiştirdikleri kişileri kendi siyasal görüşleri doğrultusunda kullandıklarını gösteren belirtiler vardır... Sankamiz daydım. Birlikte yemek yediyimiz komutanla 'kontrgerilla'yı sordum. 'Var' dedi. O sırada çevrede MHP il başkanı da doluşup duruyordu. 'O da bu dairesle ilgili mi?' diye soracak oldum. 'O başında' demez mi."

B. Ecevit 7 Mayıs 1977 tarihinde Cumhurbaşkanı'na yazdığı bir mektupta "hareket halinde komando birliklerinden, isim vererek isadamlarının maddi desteklerinden de söz etmektedir.

Sayın Ecevit'in huzura çağırılarak bu konulardaki bildiklerini anlatmasının sağlanmasını talep ediyorum.

4-1975 yıllarından sonra Türkiye'de pek çok önemli olay meydana gelmiştir. Ancak bu olaylardan bazıları olayların seyrini ve gelişme ritmini değiştiren, tırmırdan bir niteliğe sahiptir. Gelişmeleri bir iç savaş yönünde kısırtıcı özellikleri taşıyan bu tür olayların çoğunluğu bugüne kadar kararlıkta kalmıştır. Bir yanda bizlere yönelik olayların sorumlusu olduğumuz şeklindeki suçlamalar sürdürülürken olayların gerçek mahiyetinin açığa çıkarılması için hiç bir şey yapılmamış, bazı olayların örtbas edilmesine ve özellikle kararlıkla birakılmasına çalışılmıştır. Maraş ve Çorum olayları gibi, Malatya ve Pazarcık'ta geniş alevi ve sunni aşiretlerin önderi durumundaki belediye başkanlarına karşı düzenlenen ve biri barışsizlikle sonuçlanan suikast olayları da bunlardandır. Bu olaylar hakkında ne gibi soruşturma yapılmıştır? Aynı yöntemlerle ve aynı zamanda tertiplenen bu suikastlarla bütün bölgeyi bir savaş alanına çevirmek isteyen kimlerdir? Keza bu olaylarla o sıralarda Türkiye'de bir askeri idare

Papa Suikastı Davası'nda uzman-tanık olarak dinlendiği de hatırlanacaktır. Bu nedenlerle, Türkiye'de 1980 öncesi meydana gelen olayların mahiyeti konusunda bilgi ve değerlendirmelerinin öğrenilmesi için Sayın Mumcu'nun tanık olarak dinlenilmesinin yararlı olacağına inanıyorum. Keza gazeteci-yazar Örsan Öymen ve Cüneyt Arcayürek'in de aynı amaçla dinlenilmesini talep ediyorum.

Sayın yargıçlar, bizler altı yıla aşkın bir süredir tutuklu olarak yargılanıyoruz. MHP taraftarı bir kısım işkenceci polis memuru tarafından sözde ifade metinlerine yazılmış abuk, sabuk suçlamalar nedeniyle en ağır cezalarla cezalandırılmamız isteniyor ve Türkiye'deki olaylardan mesnetsiz yere sorumlu tutuluyoruz. Buna karşı ülkemizi bir iç savaşa sürükleyenler, binlerce yurttaşımızın ceseti üzerinde kendilerine iktidar saltanatı kurmaya çalışan serbestçe dolanıyorlar. Bu nedenlerle taleplerimizi ciddi bulmanızı bekliyorum. Geçenlerde Trabza Otel'i'nde düzenlenen bir panelde ANAP Yozgat milletvekili Mürkerem Hiç, 79'da ideolojik grevler yapıldığını, milyonlarca işgücünün kaybolduğunu, 12 Eylül'ün de bunu önlemek için yapıldığını söylüyordu. Eğer böyleyse niçin binlerce genç Türkiye'yi 12 Eylül'e getirmekten yargılandı idam cezalarına mahkum ediliyor. Bir yanda kendi çıkarları için binlerce kişinin öldürülmesini, Türkiye'nin bir iç savaş ortamına ve bir askeri darbeye sürüklenmesini planlayıp gerçekleştirilmesini sağlayanlar serbestçe dolanırken, bizlerin güya öncü savaşı yoluyla anayasal düzeni yıkmaya çalıştığımız gibi iddialarla yargılanmamız, tarihle ve gerçeklerle alay etmeye kalkmaktan başka bir anlam taşımaz.

Bu yüzden ve mahkemelerin bir görevinin de sanıklar lehindeki delillerin toplanması olduğuna dair hukuk ilkesi gereğince, yukarıdaki soruların aydınlanması için taleplerimin kabul edilmesini bekliyorum. Sonuç olarak, eski başkanlardan Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit'in MIT görevlisi Mahir Kaynak'ın ve gazeteci-yazar Sayın Ugur Mumcu ve Cüneyt Arcayürek'in tanık olarak dinlenilmesini talep ediyorum.

Oguzhan Müftüoğlu

(C. Arcayürek Açıklıyor. Kitap 10 Sh:536)

OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU'NUN İKİNCİ DİLEKÇESİ:

**ŞERİATÇI-IRKÇI KIRMASI İDEOLOJİ
DEVLETİN RESMİ İDEOLOJİSİ OLARAK
BELİRLENMEKTEDİR**

**BİR NUMARALI ASKERİ
MAHKEME DEVRİMCİ YOL
DAVASI KIDEMLİ HAKİMLİĞİNE**

ANKARA

Sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarda genellikle sol görüşlü sanıkların davaları Devlete karşı işlenen suçlar, sağ görüşlülerin ise adi suçlar olarak değerlendirilmektedir. Esas hakkındaki mütaala'nın hazırlanması aşamasında bulunan davamız açısından bu konu ile ilgili bazı hususların açığa çıkarılmasına ihtiyaç vardır.

Yasaların insanların siyasi düşüncelerine göre farklı uygulanması biçiminde ortaya çıkan bu "Ç İFTE STANDARD" ın hangi nedenlere dayandığının ortaya çıkarılması gerekir. Örneğin sağ ve sol görüşlü iki grup arasında meydana gelen bir kavga daha birbirlerini vuran sanıklardan sağ görüşlü olanlara (toplu kavga) yasaya istisrak bu suçlardan) 5 -10 senelik bir ceza verilebilirken, sol görüşlü olanlara, aynı olaydan Anayasa Düzeni yıkıma teşebbis suçundan idama kadar vuran cezalar verilebilmesi, hangi hukuki aynmlara ilke lere dayandırılmaktadır ? Bir CHP Milletvekili öldüren aşırı sağ görüşlü bir sanığa kasten adam öldürme suçundan 29 sene verilmiştir. Bir üniversite profesörünün, bir emniyet müdürünün, bir cumhuriyet savcısının faşistler tarafından öldürülmesi adı suç olarak görülmekte iken, MHP ilere karşı yapılan eylemler, Devlete karşı işlenmiş suçlar olarak kabul edilmiştir. Bu uygulamaların hukuk ilkelere çerçevesinde açıklanması mümkün değildir.

Böyle bir uygulamanın ideolojik ve siyasi maksatlarla yapıldığından kuşku duyulmaz. 1980 öncesinde ülkemizde yaşanan olayların gerçekleşmeyen siyasi yorumları ortaya atılmakta, bu siyasi yorumlara dayanarak sık sık standart uygulamaları gündeliktedir. Solun anayasal düzeni yıkarak, ML bir düzen kurma amacında olmasına karşılık aşırı sağın - faşistlerin - Türkiye'yi komünistlerden kurtarma ve devlet kuvvetlerine yardımcı olma amacıyla hareket ettikleri iddia edilmiş, bu sakat değerlendirmeye askeri yargıya da empoze edilmiştir.

4 Aralık 1979 tarihinde Genel Kurmay Başkanlığı Sıkıyönetim Komutanları toplantısında 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığınca hazırlanan bir rapor okunmuştur. Bu raporda şu görüşlere yer verilmekteydi:

" Bilindiği gibi bu eylemler hem aşırı sol, hem de aşırı sağ kesimlerden kaynaklanmaktadır...

...Aşırı solun hedefi işçi sınıfı ve emekçi halkın oluşturduğu ilerici-demokratik güçlerle silahlı halk eylemine kalkışarak mevcut anayasal düzeni yıkmak, parçalamak yerine proletarya diktatörlüğünü kurmaktır. Özetle Türkiye'de ML bir idare kurmak ve TKP kanalı ile Türkiye'yi Moskova'nın bir peyki haline getirmekti...

Eylemci sağ ise, ideolojik hedefini Türkiye'yi komünistlerden temizleme ve ülkenin komünist olmasını önlemek olarak belirlemektedir. Nitekim bu kesim mensuplarının katıldığı eylemlerin çoğunun sol kesime mensup kişilere karşı silahlı saldırı, öldürme, suikast ve bombalamalar olduğu bu dikkat nazarında tutulursa

ideolojik hedeflerinin olması bile, taktik hedeflerinin söyledikleri gibi olduğu sonucuna varılacaktır. Burada önemli belirlenmesi gereken bir noktada eylemci solun 35 fraksiyonunun tüm ML Hareketin açtığı bayrak altında birleşmek gibi mütekerrek ve açık-seçik şekilde belirgin bir hedefleri olmasına karşın, sağın kendi içlerinde organize olmaması, bir kısmı teokratik, bir kısmı ise ırkçı-faşist görüşü benimsemiş gruplar halinde bulunduğu, tahmin edilmektedir."

(4 Aralık 1979 tarihinde Gn.Kur Bşk.Sıkıyönetim Koordinasyon toplantısında Org. N. Üruğ'un yaptığı konuşmadan aktaran C. Arcayürek Cumhuriyet gz. 24.2.1986)

İşte Devlet, 1980 öncesinde meydana gelen olaylara bu gözle bakmıştır. Sol görüşlü yurttaşların öldürülmesi, Türkiye'yi komünistlerden temizlemek amacıyla yapılmış eylemler olarak görülmüş, faşist çevrelere karşı, adeta daha hoş görüli ve önemsemez bir tavır takınılmıştır.

Askeri yargıdaki çifte standart uygulamasının da bu gibi değerlendirmelere dayandığı bilinmektedir. Askeri mahkemelerle görev yapan asker üyelerin özellikle özlük işleri vb. bakımlardan üstlerine bağlı olmaları bakımından, üst makamlara hakim olan anlayış yönünde hareket edeceklerini söylemek yanlış olmayacaktır. Tabi vicdanının sesini dinleyen yargıçlarında çâkılabileceğine her zaman inanmak gerekir. Ama bu, maalesef, sıkça rastlanılan bir durum olmuyor. Bu yüzden yukarıda aktardığımız değerlendirmedeki iddiaların üzerinde durulması gerekir.

Söz konusu değerlendirmede solun "anayasal düzeni yıkmak ve Türkiye'yi Moskova'ya bağlı bir Peyk haline getirmek amacıyla olduğu" söylenirken, sağın "Türkiye'yi komünistlerden temizlemek ve ülkenin komünist olmasını önlemek amacıyla hareket ettiği" kabul edilmektedir.

zim "Moskova" hakkındaki tutumumuza bilmedikleri düşünelim.

Devrimi Ül Dergisinde Söyettler Birliği ile ilgili pek çok yazı yayınlamıştır. Bu ülkenin ideolojik - politik çizgisi ve yapısı hakkındaki eleştiriler ortaya konulmuştur. Ve bunlar herkes tarafından bilinmektedir. Buna rağmen Sol grupların (bu arada tabi bizlerin de) Türkiye Moskova'ya bağlı bir peyk haline getirme amacında birleştiğinin ileri sürülmesi maksatlı bir sapırmadan başka bir şey olamaz.

Son zamanlarda Türk-İslam Sentezi adı altında, şeriatçı-ırkçı kırması bir düşüncesinin devletin resmi ideolojisi olarak belirleme çabaları hız kazanmıştır."

İşte ne yazık ki hakkımızdaki yar-
gılar bu gibi maksatlı ve uydurma
suçlamalara dayandırılarak verilmek-
tedir.

Öte yandan aşırı sağ - faşist - kesimin amacının (taktik planda da olsa denerek) Türkiye'yi komünistlerden kurtarmak olduğunun kabul edilmesi, dikkat çekici bir noktadır.

Faşistlerin mevcut Anayasa sistemi değiştirme amacıyla olmadıkları kabul edilirse, özellikle üzerinde durulması gereken bir husustur. Bu, devlet yapısını kırıcı-şeriatçı bir çerçevede içerisinde görme eğiliminin bir ifadesi sayılabilir. Aşırı sağ çevrelerin devletin gelecekte - resmi çerçevesini belirleyen laik - kemalist temelli kökünden reddeden şeriatçı-ırkçı kırmızı bir devlet anlayışına sahip oldukları herkeşce bilinmektedir. Böyle bir anlayışın korunması eğilimi, Atatürk'ü -Laik düşüncelerini terk edilmeye başladığını denir bir ifadesidir. Son zamanlarda Türk-islam sentezi adı altında, şeriatçı ırkçı kırmızı bir düşüncenin Devletin resmi ideolojisi olarak belirlenme çabalarının hız kazanması bu tutumun hangi noktaya kadar tımandırıldığını bir göstergesidir.

Devletin şeriatçı-ırkçı kurması bir yapıya kavuşturulması, laik temellerinden saptırılması çabaları bizce asıl "Anayasal düzeni tebdil-tağyir sucunu" oluşturmaktadır.

Öte yandan söz konusu raporda sol görüşlü yurttaşların öldürülmesi, adeta prim verilirdi! Anlamına gelecek şekilde, hafife alınmaktadır. Ağır sağ kısmin belirlenen eylemlerinin çoğunluğunun sol görüşlü kişilerin öldürülmesiyle ilgili olduğu noktasından hareketle, onların Türkiye'ni komünist olmasın önleme amacıyla olduklarının kabul edilmesi kuşkusuz üzerinde durulması gereken tehlikeli bir tutumdur. Bunun bir adım sonrası, faşistlerin, devletin güvenlik güçlerinin yarımcısı olarak görüldüğünün yorumu ile sonuçlanabilir.

Soldan sağa; Oğuzhan Müftüoğlu, Ertuğrul Kürkçü, Mahir Çayan.
Fotoğraf: Nokta

Bence, asıl bu sakat anlayışların sonucu olarak Türkiye 1980 öncesindeki iç savaş koşullarına sürüklenmiştir.

Bir ülkede iç savaşa yol açan sebeplerin başında iktidarlardan muhalefet aktarlarını bastırmak için sivil milis güçlerini kullanmaya yönelmek gelir. Çeşitli nedenlerle, iktidara güçleri keni anlayışlarına ters düşen muhalefet aktarlarını önlemek için reaksiyoner-sivil güçlerin örgütlenmesine yönelirler. Bunlar aracılığıyla ve demokratik-yasal yolların dışında şiddet kullanarak toplumsal muhalefeti bastırmaya çalışırlar. Böylece siyasal mücadelede sivil kesimler arasında bir kavga olarak gelişmeye başlar. Şiddet önce taşlı, sopalı sonra silahlı şekillerde bütün topluma ve ülkeye yayılır.

Çok köklü ekonomik ve sosyal nedenlere dayanan toplumsal muhalefet akımlarını reaksiyonier-gerici güçler vasıtasıyla bastırma politikaları e-ninde sonunda, şiddetin ve çatışmaların bütün ülkeye, bütün toplum kesimlerine yayılması ve giderek bir iç savaş boyutuna ulaşmasıyla sonuçlanacaktır.

Bu bakımdan iç savaştan sorumlu olanlar, en başta bu politikaları gün-

deme getirenlerdir. Toplumsal muhalefet hareketlerinin gelişmesini önlemek için gerici-sivil güçlerin uygulanacağı şiddet denarınla yoluna girdiği her yerde varılacak kaınımaz sonuç içi savastır. Türkiye'de son yıllarda 1980 öncesinde yaşadıklarımız da bir bakıma budur.

1980 sonrasında Türkiye'nin değışen ekonomik-sosyal yapısının ve sorunlarının bir sonucu olarak muhalefet akları gelişmeye başlamıştır. Özellikle sol muhalefet akları iktidardakilerin azından teşvik ve korumasıyla geliştilen gerici örgütlerin şiddetle bastırılıp engellenmeye çalışılmıştır. Açıkça adam öldürme, miting-grev dağıtma eğitimlerini yaptırdı komanda kamplarından, kanlı pazarlardan geçerek 12 Eylül öncesinin iç savaşına, Çorum'lara, Maras'la gelişmiştir.

Böyle bir sonuçtan en çok şikayet edenler, bu sonucu doğuran politikaları uygulayan sorumlulardır. Bugün aynı zihniyeti askeri yargıya empoze etmeye çalışanlar da gelecekte ortaya çıkacak olan bütün kötü sonuçların tarih önünde ki bağışlanmaz sorumluları olacaktır.

8.4.1987 / A. Oğuzhan Müftüoğlu

**"Devrimcilerin nihai
planda bugünkü
düzendən farklı-
sosyalist bir düzen
istedikleri doğrudur"**

Böyle bir değerlendirmenin çok yanlış bir görüş olduğu açıktır. Elbette' devrimcilerin nihai planda bu günkü düzenden farklı-sosyalist bir düzen istedikleri doğrudur. Ama hem bu konuda çeşitli grupların farklı farklı görüşleri vardır. Hem de 1980 öncesindeki olayların sebebi bu değildir. Yani Devrimciler, solcuların ihtilal yapmak için eyleme geçmeleri, buna karşılıklı faşistlerin de güya bunu önlemeye çalışmaları üzerine bu olaylar çıkmış, ülkemiz o duruma gelmiş değildir.

Burada özellikle " sol grupların amacının ML bir düzen kurarak Türkiye'yi Moskova'ya bağli bir peyk haline getirmek olduğu " şeklindeki iddialar dikkat çekicidir. Bu bizim hakkımızda ileri sürülen en akıl almaz suçlamalardan biridir. Bu raporı hazırlayanların bi-

*KÜRT SORUNU İLE İLGİLİ
DEVRİMCİ YOL'DAN SEÇMELER
TÜRKÇE-ALMANCA*

CIKIYOR!

İSTEME ADRESİ:

DEVRİMCİ İSCI

MELİH PEKDEMİR:

Saldırıları CIA-MİT-Kontr-Gerilla Ve MHP Tarafından Düzenlendi

4. KOLORDU KOMUTANLIĞI
1 NOLU ASKERİ MAHKEMESİ
DEVİRCİ YOL DAVASI
HEYETİNE

Bu dilekçedeki taleplerin de, tahkemenize sunulan tüm tevsi tahikat (soruşturmanın genişletilmesi) talepleri gibi reddedileceğini kuvvetle tahmin ediyorum. Bugüne dek emen hemen hiç bir tevsi tahikat alebinin dikkate alınmaması, bende arkadaşların da ciddi kaygılar yandırmaktadır. Mahkeme heyeti izleri yalnızca bazı cinayet-yaralama-bombalama vb. olayların sanıkları olarak mı görmektedir? Mahkemenin bağından beri, heyetinizce gerçekleştirilen yargı ve soruşturma işlemlerinin, emniyet ifadeleri, şahitler e dosyadaki belgelerle sınırlı tutulması, böyle bir izlenim yaratmaktadır.

Halbuki, TCK'nın 146. maddesine öre yargılanan sanıklarız. Bize yönelik iddiaların geçmiş dönemdeki siyasi kışkırtmalar ve etkilerin değerlendirilmesi ışığında anlamlı olacağını bilerek durumundayız. Çünkü iddianamede de bütün iddialar ideolojik ve yasadışı bir çerçeveye oturtulmuştur. İddianameden başlangıç bölümü e kişilere yönelik bölümleri bunu ortaya koymaktadır. Üstelik geçenlerde, aleyhimize çok kuvvetli bir lefil gibi gösterilen bir siyasi belgenin dosyaya nasıl girdiği, kimden alındığı ve kime ait olduğunu dahi iddia makamı tarafından açıklanmadığı bir örnekte de görüldüğü üzere; iddianamedeki bu tür belgelerin geçerliliği tartışma konusudur. İşte biz, bu tür belge ve delillerle suçlanmak aytız ve mahkemeye nezdinde bu tür iddiaları çürütemiyemiz ancak ve ancak soruşturmanın taleplerimiz önünde derinleştirilmesiyle mümkün olacaktır. Oysa bugüne dek bu özendeki-tevsi tahikat taleplerimizin stisasız hepsi reddedilmiştir. Örneğin MHP davasından, geçmiş dönemde MHP'ilerin aleyhimize kullandığı bir sahte evrakın getirilmesine gerek bile duyulmamıştır. Mahkeme heyetinin taleplerimiz karşısındaki ilgisizliği ve kayıtsızlığı nedeniyle, söyle bir soru akla gelmektedir:

Tarasız olması gereken mahkeme heyetinin, yalnızca dosyadaki iddia makamına ait- siyasi suçlamaları ve delilleri yeterli görmesi; onun, hukuki akibetimiz hakkında peşinen bir kanaate sahip olduğu ve bu nedenle taleplerimizi hiç bir şekilde ciddiye almadığı izlenimini edinmemize yol açmaz mı?

Bu sorunun yanıtını mahkeme heyetini barakarak tevsi tahikat taleplerini anlatmaya başlıyoruz:

İddianame'nin 1280. sayfasında: ...Çorum olayları gibi olaylar da nazara alındığında, Devrimci Yol örgütünün tüm ülke çapında giriştiği silahlı eylemlerin çokluğu ve vehametini ile anayasal düzeni cebren ortadan kaldırmak amacıyla yönelik ve bu amaç için elverişli nitelikte olduğu görülmektedir" şeklinde bir iddia yer almaktadır. Bu nedenle Çorum vb. olayları terleptiyenlerin kimler olduğu ve asil kimlerin "tüm ülke çapında giriştiği silahlı eylemlerin çokluğunda ve vehametinden" söz edilmesi gerektiği araştırılmalıdır.

Ben bu dilekçede söz konusu "vahim olayların" yalnızca bir yönünün, "alevi-sünni çatışması" görüntüsü altında gerçekleştirilen olayların iç

siyünün açığa çıkabilmesi konusunda bazı taleplerde bulunacağım, Gerçekten de Türkiye'de 12 Eylül öncesinde yaşanan olayların bir iç savaşta doğru derinleştirilmesinde önemli dönemeçleri oluşturan bazı büyük olaylar vardır. "Maraş Katliamı, Malatya-Elazığ-Sivas-Çorum olayları" dır bunlar. Bu olaylar kamuoyuna kasıtlı olarak "alevi sünni çatışmaları" biçiminde yansımıştır. Bu olayların çıkmasında, alevi-sünni çatışmalarının kışkırtılmasında faşist güçlerin oynadıkları belirleyici roller perdenlemek, hatta unutturulmak istenmiştir. Hatta aşırı sağın yalan ve demogojiye dayalı propagandalarıyla, bu olaylar solun-devrimcilerin üzerine yıkılmaya çalışılmıştır.

"ALEVİ - SÜNNİ ÇATIŞMASI OLARAK ADLANDIRILAN OLAYLARIN GERÇEK SEBEPLERİ BİLİNMEK ZORUNDADIR"

Bu yalan, iftira, demogoji ve provakasyon kampanyalarına rağmen, olayların yaşandığı günlerde bile gerçeğin bütünüyle gizlenip karartılması mümkün olamamıştır. Faşist güçler suç üstü yakalanıyordu. Buna rağmen, bu propagandaların kafa karıştırmak ve gerçeği gizlemek amaçlarına tahmin ettiğimizden de çok hizmet etmiş olduğu iddianamedeki yukarıya aldığımız suçlamadan anlaşılmaktadır. Demek ki, iddia makamı bu propagandaların etkisinde kalarak Çorum olayları gibi olaylardan bizzetir sorumlu olduğunu söyleyebilmiştir. Bu iddialar karşısında, alevi-sünni çatışmasında yer alma suçlamalarının geçersiz kılınması ve konuyla ilgili bütün belgelerin mahkeme dosyasına konulmasını istiyoruz.

Bu nedenle olaylar esasında bile yanıtları belli olan bazı sorular, bugün yeniden sormak-soruşturmak ve dava kapsamında olmak zorunlu hale gelmiştir. Alevi-sünni çatışması görüntüsü altında olayları kimler kışkırttı ve çıkardı? Hangi nedenlerle ve nasıl çıkarıldılar? ...Devrimci Yol hakkındaki iddiaların nesnetsizliği bu soruların yanıtlarında da kanıllanacaktır.

* Ülkemizde aleviler ve sünniler yüzyıllardır birlikte yaşamışlar, birbirlerinin inançlarına saygı gösterdiler. Özellikle laik cumhuriyet döneminde sahte mezhep husumeti küllendi, son yıllarda çok böyle bir sorun gündeme gelmedi. Türkiye'de ilk alevi-sünni kışkırtmasının 1960'ların sonlarında faşist hareketin gelişmeye başladığı bir döneme rastlaması ilginçtir. Faşist MHP hareketi kendisine kitle tabanı yaratmak amacıyla halk içindeki mezhep ayrımını istismar ederek ilk çatışmaları başlattı. Ve 1970 yılında Anatakya'nın Kırkhan ilçesinde bu türden bir olay meydana geldi. "komünizmle Mücadele Derneği" bünyesinde örgütlü sağcı-faşistler tarafından kandırılan bir kısım sünni yurttaş alevilerin üzerine "Kızılbaş komünistlere ölüm" kışkırtmalarıyla saldırıldı. Daha ilk olayda alevilik ve solculuk aynılaştırıldı. Böylece bilimsiz-cahil sünni kesimlerdeki alevi husumeti ("Rafizi düşmanlığı"), solculuğa-sosyalizme yöneltildi. Sünnilerin sağcı, alevilerin ise solcu olduğu aldatmacasıyla, faşist güçler politik yarar sağlamanın elverişli bir yöntemini keşfettiler. Bundan böyle, bu tahrik yöntemi süreklilik kazandı ve zaman içinde geliştirilerek daha etkili hale getirildi. Sağcı-faşist güçler, solculara karşı bilimsiz emekçileri düşman etmek için, solcuların alevi ya da alevilerin solcu oldukları; dine, müslümanlığa karşı oldukları şeklindeki yalan ve demogojileri dillerinden dilsürmediler. Böylece halkı aldatmayı, kendi asıl amaçlarını perdelemeyi kısmen de olsa başardılar.

1970 Kırkhan olaylarından bir süre sonra 12 Mart Muhtırası verildi. 12 Mart döneminde alevi-sünni çatışması yeniden küllendi, çünkü bu dönemde sivil faşist hareket geri çekilme takibi uyguladı; ancak sonraki yıllarda MHP'nin yeni bir atılımı örgütlenmeye başlaması, alevi-sünni çatışmalarının yurdun çeşitli yerlerinde tekrar kışkırtılması anlamına geldi. 1977 yılı başlarında Divriği'de faşist militanlar camiye bomba koydular. "aleviler camiye bombaladı" diye halkı galeyana getirdiler. Daha sonra camiye bomba koyan faşistler yakalandı ve mahkum oldu. Ancak halkın içine nifak tohumları ekmeyi başarmışlardı. Özellikle 1977 den itibaren, faşistlerin iç savaş çıkarma politikalarına paralel olarak alevi-sünni kışkırtmaları ve çatışmaları yoğunluk kazandı. Faşist güçler ülke çapında sürdürdükleri tahakküm ve yok etme savaşında, cinayet ve katliamlarını

tertiplendi ve hayata geçirildi. Bu olayların iç yüzü, anlamının asıl içeriği, ancak faşist güçler tarafından uygulanan ve halka karşı sürdürülen gerici savaşın bir parçası olarak ele alındıkları zaman açıklığa kavuşmaktadır.

* Faşizm, bir tür savaştır. Bu savaşta başlıca silahlar terör ve demogojidir. Faşizm, demogojiyle kendine taraftar bulmayı; terörle ise kitleleri sindirmeyi, tahakküm altında tutmayı ve kendisine karşı çıkanları yok etmeyi amaçlar. Özellikle bilimsiz emekçi yığınlar, umutsuzluk ve çözümsüzlük ortamında, 1970 lerde, faşist demogojilere daha açık hale geldiler. Orta sınıflar, "komünizm gelecek, varımızı yoğumuzu elimizden alacak" korkutmasıyla faşist harekete destek vermeye zorlandılar. İşsiz ve lümpen gençler, türlü iş vadilerle ve macera hevesleriyle faşist kadrolar olarak yetiştirildiler. Yarın ne olacağını bilmediği bir belirsizlik ortamı, bu dünyadan umudu keserek öbür dünyaya umut bağlama eğilimi, yoksul kitleler üzerinde dinsel ideolojinin ve her türlü harafenin etkinliğini artırdı, dini istismar ederek kendilerine siyasi kitle tabanı oluşturmaları mümkün oldu: Bu dünyadan umudu kesmiş yığınlar, öbür dünyanın nimetlerini şimdiden kazanmaları için dinsiz-komünistlere, alevilere cihat açmaları; bu cihatta şehit olanların cennete gideceği öğütüldü. MHP'liler bu maçlarını gerçekleştirmede halkın bilimsiz olduğu yerlerde fazla güçlü kçmediler. 1970'lere dek ağırlıklı ırkçı-kafatasçı ve şöven-milliyetçi görüşlerle-hatta putperest şamanist inançlarla-taraftar toplamaya çalışmış olan MHP, bunların etkisiz kaldığını görürnce dört elle din sahtekarlığına sarıldı, "sofu" oldu. Türkiye haccı gitti. Faşist demogoji içinde dinsel inançların istismarı en önemli bir yer tuttu.

"FAŞİSTLER KİTLE TABANI KAZANMAK İÇİN HALK İÇİNDEKİ MEZHEP AYRILIKLARINI İSTİSMAR ETMİŞLERDİR"

alevi ve sünni yurttaşların birlikte yaşadıkları duyarlı bölgelerde mezhep çatışması görüntüsü altında gerçekleştirilmeğe özen gösterdiler. Erzurum, Sivas, Tokat, Çorum, Kayseri, Maraş, Elazığ, Malatya çemberi içinde özel provakasyon yöntemleri geliştirdiler. Önce yerel olarak başlattıkları bu kışkırtma ve çatışmalar, Elazığ, Malatya, Sivas olaylarıyla giderek büyüdü, bölgesel çatışmalar niteliğini kazandı ve nihayet Maraş katliamı ile doruk noktasına ulaştı. Daha sonra ise 1980 Çorum olayları yaşandı.

Diğer tüm faşist saldırılar gibi, alevi-sünni çatışması görüntüsü altında olaylar da CIA-MİT-Kontrgerilla'dan MHP ve Ülkü Ocaklarına uzanan bir zincir tarafından planlandı,

bir şey değildir. Kontr-gerilla savaşı, cüretli cinayet ve katliamları gerici ayaklanmalar, hedef şaşırtıcı aldatma eylem ve taktiklerini, yıldırı, panik yaratıcı, pasifikasyon yöntemlerini içeren bir psikopolitik savaş olarak uygulandı. Faşistlerce yapılan herşey CIA'nın kontr-gerilla kitaplarındaki direktiflere harfi harfine uydurularak gerçekleştirildi. Yıllar öncesinden faşistler uzmanlar tarafından "komando kamplarında" askeri-siyasi-ideolojik eğitime tabi tutuldular. Sonuçta, kontr-gerilla taktiklerine göre yönlendirilen örgütlü bir reaksiyoner "gerici" hareket yaratıldı. MHP bu doğrultuda ABD

tertiplendi ve hayata geçirildi. Bu olayların iç yüzü, anlamının asıl içeriği, ancak faşist güçler tarafından uygulanan ve halka karşı sürdürülen gerici savaşın bir parçası olarak ele alındıkları zaman açıklığa kavuşmaktadır.

* Faşizm, bir tür savaştır. Bu savaşta başlıca silahlar terör ve demogojidir. Faşizm, demogojiyle kendine taraftar bulmayı; terörle ise kitleleri sindirmeyi, tahakküm altında tutmayı ve kendisine karşı çıkanları yok etmeyi amaçlar. Özellikle bilimsiz emekçi yığınlar, umutsuzluk ve çözümsüzlük ortamında, 1970 lerde, faşist demogojilere daha açık hale geldiler. Orta sınıflar, "komünizm gelecek, varımızı yoğumuzu elimizden alacak" korkutmasıyla faşist harekete destek vermeye zorlandılar. İşsiz ve lümpen gençler, türlü iş vadilerle ve macera hevesleriyle faşist kadrolar olarak yetiştirildiler. Yarın ne olacağını bilmediği bir belirsizlik ortamı, bu dünyadan umudu keserek öbür dünyaya umut bağlama eğilimi, yoksul kitleler üzerinde dinsel ideolojinin ve her türlü harafenin etkinliğini artırdı, dini istismar ederek kendilerine siyasi kitle tabanı oluşturmaları mümkün oldu: Bu dünyadan umudu kesmiş yığınlar, öbür dünyanın nimetlerini şimdiden kazanmaları için dinsiz-komünistlere, alevilere cihat açmaları; bu cihatta şehit olanların cennete gideceği öğütüldü. MHP'liler bu maçlarını gerçekleştirmede halkın bilimsiz olduğu yerlerde fazla güçlü kçmediler. 1970'lere dek ağırlıklı ırkçı-kafatasçı ve şöven-milliyetçi görüşlerle-hatta putperest şamanist inançlarla-taraftar toplamaya çalışmış olan MHP, bunların etkisiz kaldığını görürnce dört elle din sahtekarlığına sarıldı, "sofu" oldu. Türkiye haccı gitti. Faşist demogoji içinde dinsel inançların istismarı en önemli bir yer tuttu.

"FAŞİZM, BİR TÜR SAVAŞTIR. BU SAVAŞTAKİ BAŞLICA SİLAHLAR TERÖR VE DEMOGOJİDİR"

emperezalismi ve tekelci burjuvazi tarafından teşvik edildi... Son yıllarda ise, özellikle İran'daki gelişmeler ABD'yi büyük ölçüde tedirgin etmiştir. Türkiye'de de kendi kontrolü dışında bir "İslam hareketi"nin gelişmesini önlemek için, böyle bir oluşumu önceden denetlemeyi amaçladı. Mezhep çatışmalarını MHP aracılığıyla körüklemeyi ve yönlendirmeyi elverişli bir çözüm olarak gördü. Maraş, Çorum vb. olaylardan önce bu bölgede ABD elçilik görevlisi Alexander Peck'in çeşitli temaslarda bulunduğu, gerici ve MHP lilerle görüştiği haberleri basında yer aldı. Aynı şekilde CIA ajanları Paul Henze ve (Türkes'in yakın dostu) Ruzi Nazar'ın MHP'lilerle ilişkilerinde mezhep çatışmalarıyla yakından ilgilendikleri ifade edildi...

Kısacası, tek tek bütün faşist saldırılar aynı planın bir parçası olarak gerçekleşti. Her terör uygulaması amaca ulaşmak için atılan bir

T. Kürdistan'ında son aylarda yeniden yoğunlaşan olaylara ilgili Türk basınından çıkan haberlerin ve bilgilerin yetersizliği ve çarpıklığı biliniyor. Bu alanda olup bitenleri daha yakından izlenmesinin yararına inandığımız için bu bölgeyi gezip her kesimden insanla görüşen bir arkadaşın değerlendirmelerini ve izlenimlerini sunuyoruz.

Yazdıkları bazı tesbitleri tartışmalı gördüğümüz halde yazının özgünlüğünü bozmamak için bunları çıkarmaya gereği duymadan aynen yayınlıyoruz.

DOĞU OLAYLARI YA DA BİR GARİP ÜÇGEN

15 Ağustos 1985 tarihinden bu yana gittikçe yoğunlaşan bir hareketlilik yaşayan Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da neler olup bitiyor? Sorunlar gerçekten çok mu büyük, ya da ANAP Hükümet sözcülerinin dediği gibi "hiç önemsenmeyecek türden" olaylar mı?

Sorunun canlılığını daha iyi kavrayabilmek için bu bölgede "bir azınlık"ın yaşayıp yaşamadığı konusunda görüşbirliğinin oluşması gerekiyor. Çünkü yörede sıcaklığın sürmesini sağlayan grup, bir ulusun varlığından hareketle, bu ulusun sömürüldüğünü, özgürlüğünün elinden alındığını ve en ağır baskıların uygulandığını söylüyor.

Hükümet ve Devlet yetkilileri ise, "kürt ulusu" diye birşey olmadığını, bunun Türk milletini bölmek isteyenlerin oyunu olduğunu ve Kürtlerin aslında "Kurmanç" olarak bilinen bir Türk soyu olduğunu söylüyorlar. Söylemekle kalmayıp, çeşitli yayın organları, TV ve diğer aygıtlardan yayınlarla bunun gerçek olduğunu anlaşılmamasına ısrarlı davranıyorlar.

Devlet ve Hükümet yetkilileri "sorunun büyük olmadığını" açıklarken, bir yandan da bölgeye büyük miktarda asker kaydırıyorlar. İki yıl önce hiç bir askeri birlik, hatta jandarma karakolu bile olmayan yerlerde şimdi komando taburları bulunuyor. Bu da "dışarıya karşı söylenene" gerçek'in ne kadar farklı olduğunu bir gösterge.

Bunlar dışarıdan ve global olarak görünürler. Yani hiç bir gözlem, dinlem ya da söylemden kaynaklanmadan sadece ve sadece üstten biraz dikkatlice bakıldığında görünenler.

Söyle bir bu bölgeye doğru uzandığınızda ise dışarıdan bakıldığında varılan bu sonucun ne kadar eksik olduğu bir çırpıda gözler önüne seriliyor. Çünkü yöreye adını atar atmaz bir sıcak savaşın ısıtı, yanbasınızda duyuyorsunuz. Diyarbakır gibi büyük kentlerde bu sıcaklığın altında duymasınız bile sivil polislin çokluğundan hissedebiliyorsunuz. Bölgenin diğer kentlerine gidildiğinde, hatta Erzurum, Sivas, Cizre, Beytüşşebap, Uludere gibi ilçelerine gidildiğinde heran yanbasınızda bir patlamanın kopacağı endişesi ile halk adınınızı temkinli atmaya, hatta yürürken bile kıydan köşeden, sürekli kendinizi koruyarak yürümek zorunda hissediyoruz.

Yörede etkinliği elinde bulunduran güçlerin durumuna geçmeden önce, hem yörede meydana gelen olayları kavramak, hem de biraz sonra anlatmaya çalışacağımız "etkin ailelerin" durumunu daha iyi kavramak bakımından bir savcının söylediği şu sözleri kulak vermekte yarar var: "Burada savaş sürüyor. Üstelik devlet olarak burada bir hiçiz. Çünkü varlığımız ile yokluğumuz arasında hiç bir fark yok."

T. KÜRDİSTANI'NDAN İZLENİMLER

Çevrede olan bir olayı önce yörenin etkin kişisi duyar, biz gelişmeleri devlete yakın olan bu kişilerden öğreniriz. Saatler sonra ise jandarmadan bize olay hakkında bilgi ancak ulaşır. Çatışmada devlete yakın olan bu kişiler birinci hedef durumuna gelmişlerdir. Cayırtın nereden ve ne zaman kopacağını bilemezsiniz. Üstelik bunlar dışarıda midir, içeride midir, yapmak istediğini yaptıktan sonra dışarıya mı çıkar, yoksa burada aramızda mı dolaşır onu bile bilemeyiz. Gece yarısı bir silah sesi, bu sesi duyan askerlerin sağa sola rastgele açtıkları ateşler ve tabii ortada birşey yok. Ondan sonra sabaha kadar uyuyabilirden uyu..."

Savcının bu konuşmalarına dikkat çekmekte yarar var. Çünkü bölgede olup biteni bir kaç cümleyle özetleyebiliriz. Bu özetten sonra gelelim, yöredeki etkin güçlere... Bu güçlerden bir tanesi veya üçgenin tepesinde devlet bulunuyor. Üçgenin alt köşelerinde ise sırtını devlete dayamış yörenin etkin aileleri ve bu iki güç karşı savaş açmış olan PKK... Kim ne kadar güçlü ve bu durum daha nereye kadar sürecek?

Bugünden yarıya bu soruya kesin ve doğruya yakın bir yanıt bulmak oldukça güç. Devlet olanağı ile ilgili ilme hakim olma ve denetimi eline geçirme çabasında. "Ça abasında" yı özellikle vurgulamakta yarar var çünkü, henüz bir sonuç elde edilmediğini söylemek çok güç. Bu etkinliği artırmak için de, yörenin güçlü ve devlete yakın aileleri silahlandırılmış bulunuyor. Köy koruyuculuğu adı altında bu kişilere verilen silahlar yöredeki dengeyi daha da hassas duruma getiriyor. Eskiden de şu veya bu şekilde birbiri ile araları açık olan iki aileyi düşünecek olursak, bunlar-

dan birisinin elinde devletin vermiş olduğu silahlar var, diğerinde ise gönenen birşey yok.

Bu durumda elinde silah bulunduran güçlü taraf her istediğini yapabilecek bir konuma gelmiş bulunuyor. Çünkü, bu kişiler yapacak bir hareket devletin askerine ya da pımsı bir hareket gibi işlem görüyor. Üstelik köy koruyuculuğu yapan bu kişilerin "bu kişi teröristtir", veya "şu kişi teröristlere yardım ediyor" demeleri insanların sorgusuz, sualsiz cezalarını boylamaları için yeterli olabilir.

Üstelik, yörede asayiş sağlama görevi verilen bu koruyucuların ne kadar asayiş sağladıkları da ayrı bir tartışma konusu. Çünkü şu ana kadar bir çok köy koruyucusunun adı, kız kaçırmaktan, ev kundaklamaya kadar bir çok olaya karışmış bulunuyor. Üstelik bunlar birer iddia da değildir. Bu suçları işledikleri için yargılanan ve suçu sabit görüldüğü için hüküm yiyen bir çok koruyucu var. Hatta bu koruyucuların içinde, eskiden hükümlü olup, aranan kişilere de rastlamak olası.

Bütün bunların üstüne üstlük, iyi köy koruyucusu olmanın yolu, "çok terörist öldürmekten" geçiyor. Göze göre hareket için vatandaşın birisini öldürüp, terörist diye göstermek bile olası...

Son zamanlarda uygulamaya konulan bir durum ise, "terörist" başına ödül konulması... Etkinliklerini artırmak için her yolu deneyen köy koruyucuları için "ödül" iştah kabartıcı bir durum. Kendisini yoksulluktan kurtaracak, iki dönüm daha fazla tarla sahibi yapacak bir-kaç milyonluk ödülün sahibi olmayı düşünen bir köy koruyucusunun neler yapabileceğini düşünmek bile insanı ürktüme yetiyor. Çünkü yaşanan örnekler ister istemez insanı böyle

düşünmeye itiyor.

Gelelim bölgedeki askerlerin durumuna... Askerleri dışarda tek başlarına dolaşırken, hatta bırakın tek başına dolaşmayı, birlikte bile dolaşırken görmek mümkün değil. Çünkü her an hedef olma endişesi ancak planlı bir hareket anında dışarıya çıkmayı gerektiriyor. Bunun dışında ise sadece ve sadece beklemek durumundalar. Ancak nerede bir olay patlak vermişse o bölgeye gidip, operasyon yapmak durumundalar. Çünkü bunun dışında ortaklık taşıyan terörist bulmanın mümkün olmadığı ortada.

Beklemenin sürekli birinci hedeflerinden birisi durumunda olarak beklemenin ve her an kendisine yönelik bir saldırı ile karşılaşabileceği endişesini yaşayarak beklemenin asker üzerinde yarattığı baskı ise oldukça etkili. Bunun yanı sıra gece nöbetlerinde etrafta görülen bir karaltıya veya en küçük bir tıkırtıya açılan ateşte görmek mümkün. Üstelik rütbeli şahısların öncelikli hedef olabileceği de göz önünde tutularak, bu kişilerin saçları da üç numara asker traş yapılmış. Üstelik rütbeli askerler arasında beklemenin verdiği sıkıntıyı atmak için içki tüketimi de oldukça artmış durumda. Rütbesiz askerler ise biran önce teskere alacakları günün gelmesini bekliyorlar.

Üçgenin diğer köşesini oluşturan ve kamuyuna "bölücü terörist" olarak tanımlanan durumuna gelince, bunların kim oldukları, sayılarının ne kadar olduğu, nerelerde barındıkları, ne yapıp ne içtikleri, yurt dışında barınıp sadece eylem yapacakları zamanlarda mı geldikleri yoksa her an ortaklıklarda dolaşan kişiler mi oldukları bilinmiyor. Bu konuda gerçek verilere ulaşılmadığı gibi yorumlarda oldukça farklı. Kimileri "bunların burada barınmayacakları,

komşu ülkelerde barındıkları ve bu ülkelerden destek gördükleri" görüşünü ileri sürerken, kimileri de "komşu ülkelerden destek olabileceğini fakat bu durumun çoğunun yurt içinde bir yerlerde barındıklarını" ileri sürüyorlardı.

Bu görüşlerin hangisinin doğru olduğunu ise "sadece ne zaman nerede olacakları ve ne yapacakları bilinmeyenler" biliyorlardı. Üstelik bu kişiler artık eskisi gibi yakalanmıyorlardı. Yani savaş hükümleri tam olarak geçerliyd. Ya kurtulacak, ya da ölecek.

Üçgenin köşelerinde bulunanların durumlarını ayrıntılı olmasa da irdelemeye çalıştık. Fakat bir de bu üçgenin içinde kalanlar var. Onlar ne haldelerdir ve olan bitenlere nasıl bakmaktadırlar?

Bu konuda şöyle bir bakıldığında en zor durumda olanların bu grup olduğu hemen anlaşılmakta. Çünkü, bir yanda asker baskısı, bir yanda köy koruyucusu baskısı ve bir yanda ise nereden ve ne zaman, ne için geleceği belli olmayan PKK'lılar. Üstelik bir köye bir PKK'ının geldiğinin duyulması demek, o köyün asker ve koruyucular tarafından kapatılıp baskı altına alınması demek. Ayrıca yörede çok dikkati çeken şeylerden bir tanesi de köy koruyuculuğu mekanizmasının çok az itibar edilen bir durumda olması. Çünkü köylerin ve köylülerin çoğunluğu köy koruyuculuğunu kabul etmiyorlar. Bu devlet baskısının daha da artması anlamına geliyor, ama köy koruyucusu olmaktan diğer yanda birinci hedef olmakla eşdeğer....

Köy koruyuculuğun her köye sokamayan devlet, teknoloji sokmuş. Teknoloji derken, elektrik, yol gibi şeyleri kastetmiyorum. Telsiz den söz ediyoruz. Elektrik olsun olmasın her köyde bir tane telsiz var. Bu telsizleri köylüler kendi paraları ile almak zorunda bırakılmışlar... Elektrik olmadığı için birer de aktı almışlar ve sık sık bu aküleri yenilemek durumundalar.

Gelelim telsizlerin kullanım amacına... Bu telsizler yörelerinde jandarma ve komando birliklerine bağlanırlar. Yani baş telsiz askeri birlikte... Köylerde bulunan telsizlerin başında ise her gün mutlaka iki kişi nöbet tutmak zorunda. Bu nöbetçiler her saat başi telsizlerini açarak, baş telsizle bir haberleri veya vukuatları olup olmadığını bildirmek zorundadırlar. Yani köylere bir PKK'lı geldiğini farkettiklerinde veya köylere bir saldırı olmuştunu onları bildirmek durumundadırlar. Fakat geceyle bir köye "saldırı" olduğunu öğrenen askeri birlikten gelen yanıt: "elinizdeki mermileri idareli kullanın ve sabaha kadar direnin" şeklinde oluyor. Çünkü bir köye yapılan "saldırı" gece askeri bulundugu mevziden çıkarmak ve saldırının hedefi duruma getirmek için bir taktik de olabilir...

Özetle köylü, zaten verimsiz olan tarlalarına bile gidememekten ve üç ateş arasında kalmaktan illallah demiş durumda. Bu durum aynı zamanda şehir merkezlerine göçü de beraberinde getiriyor. Köylerde çocuk ve yaşlılardan başkasını görmek pek mümkün olmuyor. Çünkü genç kuşak bir yolunu bulup soluğu şehirlerde alıyor...

1 MAYIS VE TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI

*Türkiye işçi sınıfı 1987 1 Mayıs'ında da büyük sıkıntı içinde ve baskı altında.

*24 Ocak ve 12 Eylül Operasyonları'ndan en büyük zararı gören kesimlerden birisi de işçiler oldu.

*1980'de bu yana işçilerin alım gücü neredeyse 1963 yılındaki alım gücünün seviyesine düştü.

*12 Eylül'den sonra getirilen yasa ve kurumlarla işçilerin örgütlenme ve hak arama özgürlükleri büyük ölçüde engellendi.

*Yasaklamalara, kısıtlamalara ve baskılara rağmen Türkiye işçi sınıfı 87 yılını grevlerle karşıladı.

İşçi sınıfının uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü olan 1 Mayıs Ulkénizde bu yıl da kutlanamıyor. Türkiye işçi sınıfı 1987'nin 1 Mayıs'ında da büyük ekonomik sıkıntı içinde olmasının yanı sıra büyük baskı ve yasaaklama altında bulunuyor. 24 Ocak'a başlayan, 12 Eylül'e devam ettirilen süreçte Türkiye işçi sınıfı en büyük zararı gören kesimlerden birisi oldu. Uygulanan politikalar nedeniyle alım gücü, 1960'lı yıllardaki alım gücünün seviyesine kadar düşen işçiler, aynı zamanda sendikal hak ve özgürlükler alanında da son yıllarda büyük kayıplara uğradılar. Buna rağmen Türkiye işçi sınıfı 1987'yi grevlerle karşıladı. 1987, Türkiye işçi sınıfı için kaybedilmiş haklarını yeniden kazanma mücadelesinin ivme kazanacağı bir yıl olacağı benziyor.

Türkiye işçi sınıfının son 7 yılda yaşadığı durumun Türkiye'nin 1980 öncesi şartlarıyla yakından ilgili olduğunu bilinmektedir. 70'li yılların ortasında başlayan ve gittikçe ağırlaşan ekonomik ve siyasi krize, oligarşinin bulduğu çözümler doğrudan işçi sınıfına da hedef alan bir muhteva taşıyordu. Türkiye'nin 80 öncesi ekonomik ve siyasi koşullarının ayrıntılı bir değerlendirmesi Devrimci İşçi'nin şimdiki kadarki sayılarında yapmaya çalıştık. Bu değerlendirmelerin içinde ve Devrimci İşçi'nin 20 Şubat 1987 tarihli 31. sayısında yer alan "Ekonomide Model Değişikliği'nin Faturasını Halk Ödedi" başlıklı yazıda belirlenen genel çerçeveye içerinde işçi sınıfının dükkân ve bugünkü durumunun somut olarak anlaşılabilmesi için söylemek mümkündür. Adı geçen yazıda 80 sonrası gündeme gelen uygulamaların bütün halk kesimleri ve toplumsal katmanlar yönünden taşıdığı özellikler irdelenmiştir. Bu yazımızda ise 24 Ocak ve 12 Eylül Operasyonları'nın işçi sınıfı açısından getirdiği değişiklikleri somutlaştırmaya çalışacağız.

80 ÖNCESİNDE İŞÇİLERİN DURUMU

Türkiye'nin 80'li yıllarında birlikte içinde bulunduğu Yeni-Sömürgecilik ilişkileri "İthal İkameci Sanayileşme Modeli" çerçevesinde bir gelişim seyretti. Bu model gereğince atılan adımlar emperyalist tekelere bağımlı bir şekilde de olsa belli bir sanayileşme seviyesine ulaşılmasını getirdi. İki Pazar ve bu pazara habes sermaye güçleri gümrük duvarlarıyla ve teşviklerle korunuyor, içerle üretilen dayanıklı-dayanık ürünlerin mallarının alıcı bulabilmesi için tüketicilerin alım gücü çeşitli yollarla artırılıyordu.

Örneğin, köylülerin ürettiği tarım ürünlerine eskisine göre daha fazla fiyat veriliyor, gelişen sanayileşmenin sayısını artırdığı işçi sınıfı ise, ücret artışı, sosyal haklar v.b. yollarla, tüketim mallarını alabilir bir yaşam standartına kavuşturuluyordu. Uluslararası planda işçi sınıfının mücadelesi elde ettiği bir takım demokratik-sendikal kazanımların etkisiyle ve buna paralel olarak işçilerin özellikle 60'lı yıllarda verdikleri mücadelelerinin sonucunda Türkiye'de de işçilerin sendikal hak ve özgürlükleri sınırlı da olsa belli bir yasal statüye kavuşuyordu. Türkiye'nin 60-80 sonrası koşulları, diğer toplum kesimleri gibi işçi sınıfının da mücadelesinin geliştiği yıllar oluyordu. Sistemin koyduğu sınırlamaları aşma ve tam bir sendikal hak ve özgürlük ortamı elde etme yönündeki mücadeleleri giderek siyasallaşıyordu. Güdümlü sendikacılığın, (Türk-İş usulü) etkilerinin giderek azaldığı, buna karşılık sistemi sorgulayan ve kendi geleceğini emekçilerin geleceğiyle birleştiren ve köklü değişiklikler talebeden işçilerin hem sendikal hem de siyasal planda ağırlığı duyulmaya başlamıştı. Bu ağırlık, DISK'te, çeşitli bağımsız sendikalar ve siyasal hareketlerde ifade bulmaya başlamıştı.

Siyasal yapı işçi sınıfının taleplerini karşılayacak durumda değildi. Buna karşılık tükanaşmaya başlayan "İthal İkameci Model" çerçevesinde işçilerin alım gücünün yüksek tutulması artık mümkün olmamaktaydı. Sistem daha önce razı olduğu bazı ekonomik haklara artık razı olabilecek güfte değildi. Bu durum, toplu sözleşme görüşmelerini kırmazsa sokuyor, grevlerin ülke çapında yaygınlaşmasına sebep oluyordu. Ekonomik talepler ağırlıklı grevlerin yanı sıra, siyasi iktidarın demokratik hak ve özgürlüklere yönelik saldırıları işçi sınıfını siyasal ağırlıklı talepler etrafında da mücadeleye sevk ediyordu.

75-80 arası dönem bu gibi gelişmelerin de etkisiyle işçi sınıfının yoğun mücadele yılları oldu.

79 ve 80 yıllarına gelindiğinde ekonomik kriz, diğer bir çok alanda olduğu gibi çalışmaya hayatında da büyük sorunlar üretti. "İthal İkameci Model" Türkiye'ye özgü gelişiminde en önemli rolü oynayan unsurlardan birisi, yani işçi sınıfı, artık sistem için bir yük olarak toplumsalaşmaya başlamıştı. 79 ve 80'in Toplumsal Sözcük dönemi olması işverenleri ve devleti kaygılandırdı. Bu yıllarda, özel sektörde, metal, tekstil, cam, kimya, gıda ve toprak işkollarında çoğunluğu DISK üyesi olan 300 bin yine kamu işyerlerinde Türk-İş üyesi 500 bin dolayında işçinin toplu sözleşme görüşmeleri vardı. Zamlar, devallasyon ve fiyat artışları karşısında işçi sendikalarının talepleriyle işverenlerin verdiklerini uzlaştırmak mümkün olmamaktaydı. Uzlaşmaz-

Fotograf: 2000'e Doğru'dan

lıklar grev veya lokavtla sonuçlanıyor, bu ise zaten bunalım içindeki ekonomiyi yeni ve ağır yüklerle getiriyor. 79 yılında yapılan grevler 2.2 milyon işgünü kaybına yol açmıştı. Kamu ve özel sektör yöneticileri ve siyasi iktidar yeni kayıpların önüne geçmek için ellerindeki her yolu deniyorlar, fakat gidici etkileyemiyorlardı.

24 OCAK'LA GELEN

79 yılı, tükanaşan modelin yerine yeni bir sermaye birikim modeli bulmak için tekelci güçlerin arayış içinde olduğu yıldır. Demirel hükümeti, 24 Ocak Kararları diye bilinen Ekonomik İstikrar Tedbirleri Paketi'yle bu arayışa cevap vermeye çalıştı. 24 Ocak Kararları, genel ilkeleri ve işleyiş yönünden olduğu kadar, özel önlemleri itibarıyla da işçi sınıfı için ağır yükler getiriyordu. Bu özel önlemlerin başında, ücretlerin dondurulması geliyordu. Hemen ardından ise sendikal hak ve özgürlüklerin kısıtlanması nı hedefleyen önlemler gelmekteydi. 24 Ocak, her şeyi serbest hale getirirken sadece ücretler kontrol altına almıyordu. İşçilerin tükettiği malların fiyatı serbest bırakılmış, buna karşılık emeğin fiyatı, (ücret) dondurulmuştu. Yaşamını zaten zor düzene koyabilen işçiler artık daha da yoksullaşma tehlikesiyle karşı karşıya idiler.

24 Ocak Kararları yürürlüğe konulmuş ve yeni bir ekonomik yörtüne tesbit edilmişti, fakat toplumsal-siyasal düzeydeki gelişmeler almadık önlemlerin başarılı olmasını engelliyordu. Tekelci güçlerin ve Türkiye'yi "İhracata Yönelik Model'e" zorlayan emperyalist sistemin bu duruma bulduğu çözüm 12 Eylül Darbesi oldu. 12 Eylül'e başlayan dönem, işçi sınıfının tüm ekonomik demokratik kazanımlarının açıkta gasbedildiği bir dönem oldu. Sendikaların kapatılması, grevlerin yasaklanması, fabrikaların asker zorluğu üretime zorlanması, toplu sözleşmelerin işçiler olmadan karara bağlanıp yürürlüğe konulması, işçi çıkarımının serbest hale getirilmesi gibi önlemler ilk alınan önlemler oldu. Bu önlemleri, işçi sınıfının durumdaki köklü değişimleri yaratmayı amaçlayan yeni yasa ve kurumların oluşturulması izledi.

24 Ocak'la yürürlüğe konulan programın işçiler açısından ekonomik alanda ortaya çıkardığı sonuçlara kısaca bir göz atacak olursak:

24 Ocak'la başlayan dönemde işçilerin milli gelirden aldıkları pay düşmüştür. Gelir dağılımı hesaplamalarında ücretliler kategorisi olarak tanımlanan işçi, memur ve hizmetliler, 1977 yılında milli gelirin %37'sini alabiliyorlarken, bu oran 85-86 döneminde %19'a kadar düşmüştür. İşçilerin ve memurların nüfus oranı artarken milli gelirden aldıkları payın bu kadar küçülmesi işçi sınıfının geçim şartlarının ne olduğunu gözler önüne sermeye yeterlidir sanırız. Milli gelirden işçilerin aldığı pay azalırken sanayicilerin, kira ve faiz geliri sahiplerinin payı ise artmıştır. Bir başka örnek vererek: Bir işçi 1977 yılında günlük gerçek ücret olarak 46 TL alırken, aynı işçi 1982 yılında günlük gerçek ücret olarak 30 TL alabiliyordu. Yani 77-83 arası evrede işçi ücretlerinde %36 dolayında bir düşme gerçekleşmiştir. Türkiye'deki işçi ücretlerinin düzeyini uluslararası ölçekle yapacağımız bir kıyaslamaya ile daha net görmek mümkündür. Yol-İş Sendikası'nın Batılı bir bankanın araştırmasına dayanarak açıkladığı şu rakamlar çarpıcıdır:

"Bankanın yaptığı araştırmadan çıkan ilk sonuç, gelişmiş Batı ülkelerinin başkentlerindeki ücretlerle karşılaştırıldığında, İstanbul'daki net ücretlerin görece olarak gerilediği, 70-79 döneminde önemli bir gerileme görülmezken, 1980-85 döneminde İstanbul'daki net ücret düzeyinin diğer başkentlere göre hızla düştüğü çok açıktır. Örneğin, İstanbul'daki net ücret düzeyi 100 kabul edilirse, New York'taki net ücret düzeyi 1970 yılında 416 imiş. 1979 yılında ise 462 olmuş. Diğer bir deyişle, New York'taki net ücretler İstanbul'dakinin 70 yılında 4,2 katı, 79 yılında, 46 katıydı. Ancak 1985 yılında 9,4 katı oldu. Tokyo ile karşılaştırıldığında durum daha çarpıcı. Tokyo'daki net ücretler İstanbul'daki net ücretlerin 1970 yılında 1,6 katıydı. 1979 yılında 3 katı oldu. 1985 yılında ise 7,9 katına çıktı."

(Yol-İş Sendikası'nın Broşürü)

İşçi sınıfının 80'den bu yana içinde hapsedildiği çember sadece ücretlerde meydana gelen düşüşle sınırlı değildir. Kıdem Tazminatı Yasası'nda, iş güvenliği ve sosyal güvenlik alanında getirilen kısıtlamalar nedeniyle de ek bir sıkıntı içine sokulmuşlardır. Buna asgari ücretin düşüklüğüne de eklemek gerekmektedir.

SENDİKAL HAKLAR BUDANIYOR

24 Ocak Kararları'nın ihtiyaç duyduğu hukuki, siyasi ve fiili düzenlemeler 12 Eylül Darbesi'yle ancak başarılabilmisti. Daha darbenin ilk gününde ilan edilen kararlara sendikal hak ve özgürlükler yasaklanmış, grevler durdurulmuş ve fabrikalar ordu birliklerinin gözetiminde yeniden üretime sokulmuştur. Daha sonra ise peş peşe çıkarılan yasalara işçi sınıfının sömürü düzeni için tehlike olması önlenmek istenmiştir.

İşçilerin yaşam şartlarını düzeltmek için ellerinde tek araç olarak bulunan grev hakkı Türkiye'de zaten 80'e gelinceye kadar da sınırlı idi. Hükümetlere tanınan "grev erteleme yetkisi" işçilerin grev yapmalarının önünde engel oluşturmaktaydı. Grev hakkının yasa dışı olduğu 1963 yılında 1980'e kadar geçen süreçte iş başındaki hükümetlerin ertelediği grev sayısı 158 olmuştu. Böyle olmakla birlikte işçiler yine de grev yapabilmekteydiler. Nisbi demokratik hak ve özgürlüklerin varlığı şartlarında hükümetler sık sık grev erteleme yoluna gidememektedirler. 12 Eylül'den sonra ise grev ertelemeleri resmi bir devlet politikası haline getirildi.

12 Eylül Rejimi'nin grev hakkına yönelik getirdiği sınırlamaların başında, siyasi amaçlı grev ve iş yavaşlatma eylemlerinin yasaklanması gelmektedir.

275 Sayılı Yasanın 55.ci maddesi, "devlet ve mahalli yönetimlerin kararlarını etkilemek amacıyla" grev ilanı yasaklamıştır. Yine aynı yasa ile genel grev de yasaklanmıştır. Ayrıca yine aynı kanunun 20.inci maddesi ile de bir çok sektörde grev yapmak yasaklanmıştır. Bunlara ek olarak sendikaların siyasi partilerle ilişkisi de Anayasa tarafından yasaklanmıştır.

Toplu sözleşmeleri işçilerin lehine sonuçlandırmak konusunda işverenler için tehdit faktörü olan grev hakkı bu şekilde kısıtlanırken, bunun yanı sıra grev yapmasına izin verilen hallerde ise sendikaların grev

başlayabilmesi çeşitli biçimlerde engellenmekteydi.

12 Eylül rejimi sendikal alanı aslında daha işin başlangıcında etkisizleştirmek için bir dizi önlem almıştı. Bu engeller daha sendikal üyeliği konusunda başlıyordu. Sendikalar kanununda getirilen bir hükümle herhangi bir iş yerinde sendika üyesi olmak isteyen işçi bu başvurusunu işverene bildirmek zorunda bırakılıyordu. İşçilerin sendikalaşması böylece daha baştan önlenmeye çalışılıyordu. Ayrıca, sendikaların, üyelerinden aidatın dışında herhangi bir bağış vb. mali katkı alması yasaklanarak bu kuruluşların mali gücü azaltılmak isteniyordu. Bütün 12 Eylül dönemi boyunca yapılan propagandalarla sendikalı olmak zaten tehlikeli bir iş haline getirilmişti.

12 Eylül Rejimi, memur ve hizmetlilerin sendikalaşmasını yasakladığı gibi işçi statüsünde olan bazı kesimlerinde sendika üyesi olmasını engelleyen yasal düzenlemeler yapmıştı. Getirilen diğer bir yasakta sendikaların kendi konularının dışında toplantı vb. faaliyet yapamayacakları idi. Bunların yanı sıra, sendikaların Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu ile Çalışma; Maliye Bakanlıklarına denetlemesi söz konusuydu. Sendikalar yasasının 47. maddesi, adı geçen bakanlıklara sendikaların yılda en az bir kez denetleme zorunluluğunu yüklemiştir. Böylece siyasi iktidarın hoşuna gitmeyen sendikaların her an Maliye ve Çalışma Bakanlıkları tarafından denetlenerek hizaya sokulması amaçlanmıştı.

GREV YAPMAK ZORLAŞIYOR

Sendika üyesi olmak, sendikacı olmak tehlikeli bir iş, greve çıkmak ise bir macera haline getirilirken, kurula-bilen ve yaşayabilen sendikaların toplu sözleşme yapabilmelerinde bir dizi şarta bağlanmıştı. Yeni toplu sözleşme yasası, örgütlü olduğu iş kolundaki işçilerin %10'unu üye yapmış sendikalara toplu sözleşme yapma yetkisi tanıyordu. Örneğin herhangi bir maden işyerindeki bir sendika oradaki toplam 1000 işçinin yarısından fazlasını üye yapmış olsa bile, eğer o sendika ülke çapında maden iş kolundaki işçilerin toplamının %10'unu örgütleyememişse o iş yerinde toplu sözleşme yetkisi olmayacaktı. Bu konuda kararı Çalışma Bakanlığının vereceği düşüncüsel siyasi iktidarın istemediği sendikaya toplu sözleşme yetkisini-yasalara dayanarak veremeyeceği açıktır.

Toplu sözleşme hakkıyla ilgili getirilen sınırlamalar bunlarla da bitmemişti. Görüşmelerle getirilen formaliteler ve kısıtlamalar toplu sözleşme görüşmelerini sendikalar için neredeyse bir eziyet haline getirmiştir. Sendika bütün bu eziyetlere katlanarak grev kararı almış olsa bile, sendikalar yasadaki yeni düzenlemeler ve diğer yasalar, grevi iş yaramaz bir silah haline çevirmişti.

12 Eylül Rejimi'nin sendikaların işlevsizleştirme politikasının bir parçasıydı: Kamu ve özel işyerlerinde sözleşmeli personel çalıştırma yaygın bir uygulama haline getirilmeye başlandı. Sözleşmeli personel sendika üyesi olamıyacağı için ve ayrıca bunların işgücüne, kıdem tazminatı gibi yükleri olamıyacağı için işverenler tarafından rahatça tercih edilebilmekteydi. Sözleşmeli personel uygulaması, grev ve benzeri durumlarda üretimi aksatmamak için bulunmuş bir çözümdü. Son NETAS grevinde bunun örneği görüldü. Sözleşmeli Personel kararname 1984'te çıkarılmış, fakat ücretlerin azlığı, iş güvencesi yokluğu gibi nedenlerle

bu alana ilgi çekilmemişti. Ne var ki 1987 başında sözleşmeli personel ücretleri bir hayli yüksek tutulmuş, çalışanların bir çoğu geçim sıkıntısı nedeniyle sözleşmeli personel statüsüne geçmeye başlamışlardı. Özellikle PTT ve THY'de, "sözleşmeli ol, yılda 1 milyon kazan" sloganı etkili olmuştu. Posta ve hava yolu işletmelerinde çalışanlar, işçi ve memurlar, yüksek ücretin çekiciliğine kapılarak sözleşmeli personel oluyorlardı. Türk Hava Yolları'nda bu uygulama sayesinde Hava İş Sendikası'nın tabanı bir hayli daraltılmıştı. Aynı şekilde Boru Hattı (Botaş) ve Orta Anadolu Petrol Rafinerisi işyerlerinde de benzer bir uygulama sayesinde burada çalışan toplam 1100 kişiden ancak 110 tanesi Petrol İş sendikası üyesi olabilmekteydi. İlk önce kamu iktisadi teşekküllerinde uygulamaya konulan bu politikanın giderek özel sektör işyerlerini de kapsayacak şekilde genişlemesi durumunda hem sendika üyesi olabileceklerin sayısı azalmış olacak, hem de grevlerin etkisi olmayacaktı.

12 Eylül Döneminde değiştirilen grev ve lokavt yasalarına göre, herhangi bir işyerinde grev devam ederken işveren üretimi devam ettirebilecek, stokları eritebilecek, mal alıp satılabilecekti. Yani yapılan düzenleme ile grevlerin baskısı ile, üretimin durdurulmasının yaratacağı tehdit işverenlerin üzerinden kalkıyordu. İşverenler devlet tarafından getirilen önlemlerle grevlerden zarar görmeyeceklerdi. Bu durumda, işverenlerin işçilerin taleplerini kabul etmemekte

aynı iş kolunda ve tüm Türkiye çapında işçilerin %10'unu üye yapamamış toplu sözleşme yetkisini kullanamamıştı. Bunların yanı sıra 12 Eylül Rejimi, Anayasa'ya koyduğu bir madde ile, (51. Madde) sendika yöneticisi olabilmek için en az ve bilfiil 10 yıl işçi olarak çalışmak şartını getirmişti. İşçi olarak fiilen çalışmamış olanlar sendika yöneticisi olamıyorlardı. Sendikaların uluslararası sendikalara üye olabilmeleri Bakanlar Kurulu'nun iznine bağlayan 12 Eylül Rejimi, sendika yöneticilerinin siyasi parti yönetim organlarında görev almasını veya milletvekili olabilmelerini yasaklamıştır. Yani bir kişi, aynı zamanda hem sendikacı hem de milletvekili olamamaktadır.

KAÇ İŞÇİNİN GREV HAKKI VAR?

Bütün bu yasaklamalar ve engellemeler karşısında kaç işçinin grev hakkı var şeklinde bir soru ortaya çıkmaktadır. Yapılan bir hesaplama göre, işverenlerin Çalışma Bakanlığında bildirdiği 2 milyon 553 bin işçiden 1 Milyon 200 bini grev hakkını kullanacak durumda ve statüde değildir. Yani buraya kadar sınırlandırmamız

SORUMSUZ TOPLU SÖZLEŞME YAPANLAR GAFLET İÇİNDEDİRLER!

MESS başkanı TURGUT ÖZAL ilgili kuruluşlara uyarıda bulundu..

ÖZAL GELECEĞİN BAŞBAKANI OLDUĞUNU İLAN EDİYOR

Halen Başbakanlık makamında oturan Turgut Özal, geleceğin başbakanı olduğunu 1979 yılı Temmuz ayında böyle ilan ediyordu. Toplu sözleşmelerin başladığı dönemde, işçileri ve sendikacıları tehdit eden Özal, o sırada MESS, (Maden Eya Sanayicileri Sendikası) başkanlığı yapmaktaydı. Özal, bu uyarısında sadece işçileri ve sendikaları değil, aynı zamanda işçiler karşısında geri adım atan ve sendikaların önerilerini kabul eden işverenleri de tehdit ediyordu. Özal, 12 Eylül'le birlikte, MESS başkanlığı sırasındaki tasarılarının hepsini hayata geçirdi. Hem de fazlasıyla...

hizmetlerinde, eğitim ve öğretim işlerinde, sağlık kuruluşlarında, Milli Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlıklarında işlenen işyerlerinde... çalışanlar da otomatik olarak grev hakkından yoksun bulunmaktadırlar. Grev yapılması yasak işlerin bu kadar geniş olduğu hiç bir ülke yok demek daha doğru olacaktır. Grev yasası olan işlerde çalışan işçi sayısı, Çalışma Bakanlığının verilerine göre 880 bin 649'dur. Yani, grev hakkı kağıt üzerinde var olan fakat bu hakkını fiilen kullanamayan işçi sayısı 1 milyona yaklaşmaktadır.

Öte yandan mahkemelere ve idari kurumlara tanınan grev yasaklama yetkisi de grevi anlamsızlaştıran bir durum yaratmaktadır. Mahkemelere, Çalışma Bakanlığının veya işverenin başvurusu üzerine, "milli servet" tahrip ediyor" gerekçesiyle grevi yasaklama yetkisi tanınmıştır. Burjuvazinin ya da kamu işyerlerinin sahip olduğu servet zaten "milli servet" olarak kabul edildiği için bu gerekçeyle her türlü grevi yasaklamak mümkündür.

Bütün bu engeller ve formaliteler aşıldıktan sonra bile Türkiye'de grev yapmayı anlamsızlaştıran başka durumlar vardı. 12 Eylül Rejimi, yasaları öyle düzenlemişti ki, toplu sözleşmelerde anlaşmazlık çıkması üzerine greve gitme kararları alan bir sendika ancak 5 ay sonra greve çıkabilmekteydi. Yani, işverene grevin etkilerini karşı kendisini ayarlaması için tam 5 ay zaman kazandırılıyordu. 5 ay sonra bile olsa greve çıkmayı başarabilmiş bir sendikadan grevden istediği sonucu alabilmesi şüpheliydi. Çünkü, grev uygulamasına getirilen yasaklar, grevin tüm anlamını ortadan kaldırıyordu. Önceden de belirttiğimiz gibi, grev sırasında işveren greve katılma-ya işçilerle üretimi sürdürebilecek, iş yerine hammadde girişi ile mamul madde çıkışı serbest olacaktı. Ayrıca, grevin yapıldığı işyerine, "burada grev var" yazılı pankartın dışında herhangi bir şeyin asılması, işyeri önünde iki grev sözcüsünden fazla kişinin bulunması, işyeri yakınında duran kurulması yasaktı. Kapıda çalışan işçiler içeri girip çıkıncıları ve malları denetleyemeyecek, fakat içeride meydana gelen hasardan sendika sorumlu olacaktı. Grevde geçen günler için işverenin ücret ödemesi yasalarca garanti edilmiş olduğu için işçilerin ve sendikaların grev çıkması gerçekten macera gibi bir şey haline getirilmişti. Bütün bunlar karşısında işçilerin grev gibi son derece normal ve doğal hakkı kullanmakta tereddüt etmesi doğal değil midir?

İŞÇİLER YASAKLARI DELME MÜCADELESİNDE

12 Eylül Darbesi'nden sonra cuntaların "Çalışma Barışını Sağlamak" iddiasıyla aldığı kararlar daha sonra anayasa ve yasa maddeleri haline getirildi. Darbeden hemen sonra oluşturulan Yüksek Hakem Kurulu (YHK), işverenlerle işçiler arasında uyumsuzlukları çözmek göreviyle yükümlü kılındı. Halen varlığı devam eden bu kurul'un bileşimi, darbenin sınıf karekterini açığa vuran bir özellik taşımaktaydı. 9 üyeli olan bu kuruluşun sadece 2 üyesi sendikalara ayrılmıştı, geri kalan üyeler ya devleti, ya da işverenleri temsil etmekteydiler. Böyle bir kurul'un işçilerin lehine olumlu bir kararın çıkması beklenemezdi. 12 Eylül'den sonra hem bu kurul'a, hem de Ulusu hükümetlerine bakan düzeyinde üye veren Türk-İş kendi üyelerinin bile aleyhine olana bir yığın gelişmeyi onayladıkdan sonra 12 Eylül'ün çalışma hayatı ile ilgili yasa ve kurullarına karşı tavır almaya başlayacağı ama işi isten geçmişti. Öyle ki, işçiler ve sendikalarla ilgili getirilen düzenlemeler Türk-İş gibi düzen karşıındaki tutumu belli olan bir sendikayı bile sıkıyordu.

Bu sıkıntı nedeniyle ki Türk-İş bütün tabanını ve bağımsız sendikaların baskısından da etkisizle miting ve yürüyüş düzenleme zorunda kalmıştı. Her ne kadar Türk-İş'in mevcut yönetimi, izlediği tutumla Demirel'in yükselişine de katkıda bulunmak gibi bir amaç taşıyorsa da bu sendikaların üyelerinin son 7 yılda yaşanan baskılar karşısında daha radikal tavır almasına ihtiyaç duydukları bilinmektedir. İşçi sınıfı, çok acı bir deney de olsa son 7 yıllık dönemde sendikal hak ve özgürlüklerin değerini eskisine göre daha iyi anlamış durumdadır. Türk-İş yönetiminin eylem konusunda zorlayan işte bu bilinçtir.

12 Eylül 1980'den sonra Türkiye'de tam yıl hiç bir grev olmadı. 1984 yılında 561 işçi, 1985 yılında ise 2410 işçi grev yaptı. Grev yapan işçi sayısı 1986 yılında arttı. 1987'ye kadar işçiler grev halinde idiler. NETAS Grevi'nin yarattığı moralle kendisine yeniden güven duymaya başlayan işçi sınıfı 87'nin ilk aylarında grev meydana larındaydı. İrili ufaklı bir çok işyerinde her türlü engele ve tehdit rağmen işçiler kaybettiklerini kazanma mücadelesine, bir bakıma kendilerini konulan yasağı delme mücadelesine başlamış durumdadır.

Grevlerin talepleri ekonomik muhtevalı olsa bile, işçilerin mücadeleleri şimdilik her hangi bir devrimci siyasi seçeneğe yönelmemiş olsa bile, Türkiye'nin bugünkü şartlarında işçi eylemleri rejimin karakteri ve yapısı nedeniyle kendi sınırlarını aşan sonuçlar yaratmaktadır. Siyasi iktidardan Türk-İş'e bile tahammül edemediğinin sebebi, işçilerin mücadelesinin yasakların delinmesi oluyordu. Örneğin oluşturma tehlikesini görmüş olmalıdır.

Yıllar	Tarımın Payı	Maaş ve Ücretin Payı	Faiz Kira	Kar Payı
1963	41.19	21.50	37.31	
1964	38.67	23.72	37.60	
1965	35.83	27.01	37.17	
1966	36.19	27.13	36.68	
1967	34.53	28.51	36.95	
1968	32.44	29.31	38.25	
1969	31.58	31.38	37.05	
1970	31.08	31.15	37.77	
1971	31.31	31.33	37.37	
1972	30.32	31.57	38.11	
1973	29.13	31.56	39.31	
1974	30.20	29.77	40.03	
1975	30.76	31.53	37.73	
1976	31.28	33.11	35.60	
1977	29.12	36.81	34.07	
1978	26.66	35.19	38.15	
1979	24.33	32.79	42.88	
1980	23.87	26.66	49.47	
1981	23.17	24.68	52.15	
1982	21.79	24.56	53.65	
1983	20.23	24.84	54.93	
1984	20.11	21.48	58.40	
1985	17.80	19.50	62.70	

MİLLİ GELİR DAĞILIMI İŞÇİLERİN ALEYHİNE

Yukarıdaki tablo, milli gelirden hangi kesimlerin ne kadar pay aldığını gösteriyor. İşçilerle diğer çalışanlar, 1963'te milli gelirden %21.50 oranında pay alırken bu oran 1985'te %19.50'ye kadar düşmüştü. İşçilerin milli gelirden en yüksek payı aldıkları yıl ise 1977, 1977'de işçi ve diğer ücretliler milli gelirden %36.81 gibi bir pay almışlar. Aynı yıl işverenlerin, milli gelirden aldıkları pay ise 63 ile 85 arasındaki dönemin en düşük oranı. Sanayiciler, toprak sahipleri, büyük tüccarlar 1963 yılında milli gelirden %37 oranında pay alabiliyorlarken bu oran 77'de düşük düzeyine inmiş, daha sonra yükselerek 1985'te %62.70 gibi yüksek bir düzeyeye çıkmıştır. İşçiler ve ücretliler nüfus bakımından çoğalırken, yani nüfustaki oranları yükselirken milli gelirden aldıkları pay sürekli düşmektedir.

direnebilecekleri şartlar yaratılmış oluyordu. Öyleki grevden işveren değil, işçiler zararlı çıkmak tehlikesi ile karşı karşıya idiler. Bütün dünyada grev kelimesinden işverenler korkarken, Türkiye'de bu kelime işçileri korkutan bir muhteva kazanmıştı.

Sendikal haklara getirilen bir diğer kısıtlama da, işyeri sendikalarının yasaklanması şeklinde oldu. 2821 Sayılı Yasa'ya göre, "işçi sendikaları işkoluna esasına göre bir işkolunda ve Türkiye çapında faaliyette bulunmak üzere" kurulabiliyordu. Bu, işyerlerine göre sendikalaşmayı yasaklayan bir karardı. Daha önce de değindiğimiz gibi, örneğin 5 bin kişilik bir işyerinde çalışanların yarıdan fazlasını örgütleyen herhangi bir sendika, eğer

engelleme ve yasaklar nedeniyle 1 milyon 200 bin işçi toplu sözleşme ve grev hakkını kullanamamaktadır. Kaldıkı bu rakam sadece işverenlerin sigortalı olarak bildirdikleri işçi sayısını kapsamaktadır. Türkiye'de sigortasız çalışan 2,5 milyon işçinin varlığı kanıtlanmıştır. Bunların işçi hakkı sendikal hakkı yoktur. Özetle toplam 5 milyon dolayındaki işçinin sadece yüzde 40'ı grev hakkını kullanabilmektedir. Grev hakkı yasal olarak olduğu halde, grev yasası olan işlerde, (Su, elektrik, havagazı, kömür, doğal gaz, petrol sondajı, petrol üretimi, tasfiyesi ve dağıtım işlerinde, banka ve noterlik hizmetlerinde, kamu kuruluşlarına yürütülen itfaiye, temizlik, şehir içi ulaşım

KIZILDERE'Yİ ANDIK

ULAŞ'I VE DEVRİM SEHİTLERİNİ ANIYORUZ!

Geçtiğimiz Şubat Ayı içerisinde Türkiye'de dağıtılan bir bildiri:

Dünya kapitalist sisteminin içine girdiği bunalım sonucu emperyalizmin uzantısı olan yerli egemen güçler (Oligarşi) kendi aralarındaki çelişkileri çözebilmek, içinde bulundukları ekonomik krizden kurtulabilmek için 12 Mart ve 12 Eylül'de emekçi halklara tankıyla, topuyla, polisiyle kısaca açık faşizmle saldırarak emekçi halkların ekmeğini, onurunu ve özgürlüğünü gasbetmiştir.

Türkiye tarihinin her döneminde işkence olanca ağızlığı ile devam etmiş, zindanlar devrimci yurtsever, aydın, hatta tarafsız insanlarla dolurmuştur. Bu durum askeri cunta dönemlerinde daha bir ağızlaşarak varlığını sürdürmüştür. Kölelik zincirinden başka kaybedecek birşey olmayan halklarımız namuslarını gölgesinde yaşamaya mahkum edilmiştir. Bunca zulmün, kallesçe saldırıların tek bir amacı vardır: HALKI TESLİM ALMAK! Ama nafile, ALAMAYACAKLAR...!

Çünkü hem 12 Mart'ta hem 12 Eylül'de canları pahasına mücadele eden onlarca devrim şehidi bizlere teslim olmanın ve direnmenin yolunu göstermiştir. İşte

ULAŞ YOLDAŞ DA bunlardan biridir. Ulaş Yoldaş bundan 15 yıl önce 19 Şubat 1972'de faşist katillerce katledilmiştir.

O, THKP-C'nin emperyalizme ve oligarşiye karşı verdiği şanlı devrimci direniş savaşının içinde halkının yanında yer alarak, 12 Mart faşizminin korkulu rıyası olmuş ve Demokratik Halk İktidarının tohumlarını kaniyla birlikte toprağa sermiştir.

Ulaş ve Yoldaşlarının kaniyla sulanan topraklarda boy veren filizler, emekçi halklarımızın birleşik-devrimci mücadelesiyle oligarşinin tepesine bir balıoz gibi incek ve mücadelemiz demokratik halk iktidarı kurtuluncaya kadar sürecektir.

Emekçiler, Yurtseverler, Demokratlar, Devrimciler,

12 Eylül'ün açık faşizmi 82 Anayasası ile faşizmi yukarıdan aşağı kurumsallaştırmış, halka ve onun devrimci önderlerine karşı saldırılarını kabalaştırarak 12 Eylül koşullarını Demokrasi adı altında devam ettirmektedir. Oportünist, Revizyonist ve dönelerin devrimci olmayan tutum ve davranışlarıyla

ULAŞ YAŞIYOR YAŞAYACAK ..!
DEVİRİMCI YOL TARAFATLARI

birleşen egemen güçlerin saldırıları daha derin yaralar açmaktadır. Böylece halkımız çaresizliğe mahkum edilmektedir. Bu çaresizlik (!) Kürt ve Türk halklarının kardeşçe dayanışma ve ortak mücadelesi ile zafere erişecektir.

Devrim Şehitlerini anmak demek Onların da uğruna can verdikleri Demokratik Halk Devrimi, Sosyal ve sınıfsız toplum yaratma yolundaki mücadelesini devam ettirmek demektir.

Onları anmak demek; İman tazelemek değil; Bu günün koşullarına uygun sınıflar mücadelesinin sosyal pratiğinde yer almak demektir.

Türkiye Devrimci Hareketinin oluşum ve gelişiminde önemli bir dönemece ifade eden Kızıldere Direnişi'ni çeşitli şekillerde andık. Mahir Çayan ve 9 yoldaşının ölümüyle sonuçlanan Kızıldere Direnişi bilindiği gibi 1972 yılında gerçekleşmişti. Oligarşinin kolluk kuvvetleri, genç devrimci hareketi ve bu hareketin o günkü biçimlenmesi olan THKP-C'yi yok etmek amacıyla saldırı üstüne saldırı düzenlemekteydiler. Bu saldırılar amansız bir takipten sonra Niksar'ın Kızıldere Köyünde 10 Devrimcinin katledilmesiyle noktalanmıştı. 30 Mart günü 10 Devrimci, şanlı bir direniş örneği yaratarak halklarımızın devrim mücadelesinin hangi yollardan gerçek zafere ulaşacağını göstermişlerdi. Kızıldere'de açılan bayrak daha sonra bütün Türkiye'de dalgalanmıştı.

15. Yıldönümünde bizler, Kızıldere Direnişi'ni çeşitli şekillerde andık. Kızıldere ile ilgili hazırlanan merkezi afişin her yerde asılmasının yanı-

sıra, toplantı, seminer ve geceler düzenleyerek Kızıldere'nin bu dönem bizler için taşıdığı anlamı kavramaya çalıştık.

* Stuttgart, Berlin, Dreux (Fransa'da gece yapıldı).

* Bergisch Gladbach'ta Ruhr birimlerinin katıldığı toplantıda Kızıldere'nin anlamı üzerinde duruldu, film ve dia gösterildi.

* Hagen'de Kızıldere'nin günümüz koşullarında taşıdığı anlamın tartışıldığı toplantı ve anma gecesi yapıldı.

* Hannover'de Kuzey birimlerinin katıldığı; Kızıldere'nin Yıl dönümünde "Türkiye'deki siyasi gelişmeler" konulu seminer yapıldı.

* İsviçre'nin Basel, Zürih, Cenevre kentlerinde diğer sol gruplara da açık seminerler yapıldı. Seminerlerde Türkiye'deki siyasi gelişmeler üzerinde duruldu.

* Ayrıca daha bir çok şehirde ve denizlerde anma toplantıları düzenlendi.

Türkiye'de 19 Şubat Ve 30 Mart Anma Eylemleri

Geçtiğimiz Şubat ve Mart aylarında Türkiye'de Ulaş Bardakçı'yı ve Kızıldere şehitlerini anmak için çeşitli faaliyetlerin yapıldığı öğrenildi.

19 Şubat 1972 tarihinde İstanbul'da katledilen Ulaş Bardakçı'nın anısına Ankara ve İstanbul'da çeşitli yerlere bombalı pankartlar asıldı, bildiriler dağıtıldı.

Öğrenildiğine göre, 18 Şubat 1987 günü Ankara'da Sıhhiye meydanında ki köprüye, üzerine

" Ulaş yaşıyor, yaşayacak - Devrimci Yol Taraftarları" yazılı pankart asıldı. Aynı içerikli pankartların Altındağ, Bahçelievler ve Cebeci semtlerinde de asıldığı duyuldu.

Yine Ankara'nun çeşitli semtlerinde altında Devrimci Yol Taraftarları yazan Ulaş'la ilgili bildiri dağıtıldı, afiş yapıştırıldı. (Bildiri ve afişin birer örneğini bu sayfamızda yayınlıyoruz.) Polisin bu eylemlerden sonra 150 dolayında kişiyi gözaltına aldığı, fakat bunlar arasında eylemi yapanlardan herhangi birisinin olmaması nedeniyle bu kişilerin hepsinin daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi. İstanbul'un bazı semtlerinde de Ulaş'la ilgili afiş yapıştırılıp bildirisi dağıtıldı.

Kızıldere katliamının yıldönümünde de yine Ankara ve İstanbul'da eylemler gündeme geldi. İstanbul'daki eylemler şöyle oldu:

30 Mart 1987 günü Eminönü'nden saat 18'de kalkan Kadıköy Vapuruna bombalı teyyp yerleştirildi. 30 dakika süren teyyp yayınında Kızıldere'nin önemi üzerinde duruldu, devrim şehitlerinin unutulmayacağı vurgulandı ve günümüz Türkiye'sindeki siyasi durum ve gerekçeler dile getirildi.

Devrimci Yol Taraftarları olarak yapılan teyyp konuşması halkı bas-kılara karşı direnmeye çağırarak sözler ve sloganlarla sona erdi.

31 Mart 1987 günü Kadıköy'deki Atatürk Üniversitesi'nin karşısına saat 20.30'da bombalı pankart asıldı. Pankartta şunlar yazılıydı: " Kızıldere'yi unutmadık. Devrim Şehitleri ölümsüzdür. Devrimci Yol Taraftarları". Pankartın asıldığı sırada Göztepe yönüne giden yol kesilerek yol üzerine molotof kokteyli bırakıldı, yol uzun bir süre trafiğe kapalı kaldı.

1-5 Nisan tarihleri arasında Kadıköy, Söğütöçesme, Bostancı, Maltepe ve Kartal bölgelerine Devrimci Yol Taraftarları imzasıyla geniş bir afişleme yapıldı.

Ayrıca aynı günlerde İstanbul'un bazı semtlerinde Devrimci Sol ve Partizan Taraftarlarının Kızıldere ile ilgili bildiri dağıttığı öğrenildi.

Onları anmak demek;

Türk ve Kürt halklarının kurtuluşu için; Revizyonist ve dönelerin iddia ettiği gibi durup beklemek, gelişmelere kayıtsız kalmak değil, bu günün ihtiyaçlarına denk düşen politikaları üretmek ve bunlar ışığında mücadele etmek demektir.

Bu uğurda;

Bütün devrimcileri, sınıflar mücadelesi içinde oluşturmaçımız yeni ve kalıcı örgütlenme çabalarına katılmaya çağırıyoruz.

Bir Grup Devrimci Yol Taraftarı

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA !

ULAŞLARI MÜCADELEMİZDE YAŞATACAĞIZ !

KAHROLSUN FAŞİZM-YAŞASIN MÜCADELEMİZ !

MÜCADELEMİZ ZAFERE KADAR SÜRECEK !

HOLLANDA ÇAPINDA BÖLGE SEÇİMLERİ

Hollanda'da hükümet ve belediye gibi yürütme organlarının yanı sıra, bir de bölge yürütme kurumu olan "provinciale Staten" adı altında bölge seçimleri yapılmaktadır.

18 yaşına girmiş her Hollanda vatandaş seçme, 21 yaşına girmiş her vatandaş ise seçilme hakkına sahiptir. Geçtiğimiz 18 Mart 1987 tarihinde bahsi geçen bölge seçimleri gerçekleşti. Seçmenlerin %66'sının oy kullandığı resmi kuruluşlara açıklandı.

Hollanda çapında seçimlere irlili-faklı toplam 15 politik parti katıldı. İlk yedi sırada yer alan partilerin isim ve ülke çapında almış oldukları oylarları şöyle:

	%	Toplam Sandalye Sayısı
CDA - Hristiyan Demokrat Partisi	33	254
PvdA - Emek Partisi	33	262
VVD - Özgürlük ve Demokrasi İçin Halk Partisi	15.5	112
D 66 - Demokratlar 66	6.7	45
PPR - Radikaller Politik Partisi	1.2	10
CPN - Hollanda Komünist Partisi	0.6	4
PSP - Pasifist Sosyalist Partisi	0.5	3

KISACA BÖLGE YÜRÜTME KURUMUNUN YAPISI VE GÖREVLERİ

Ülke çapında sayıları 12'yi bulan bölge kurumlarının başkanları Krallık ve Bakanlar Kurulu tarafından atanmaktadır. Bölge meclisi üyeleri ise her 4 yılda bir yeniden seçilmektedir. Meclis üyelerinin sayısı bölge nüfus yoğunluğuna bağlıdır. Bu rakam bu yıl ülke çapında 748'e ulaştı.

Bölge Yürütme Kurumu trafik ve nakliyat, çevre, enerji, turizm, yaban-

cılar sorunu, doğa, tarım, refah-toplumsal hizmet, sanat ve kültür, eğitim ve yetiştirme, sağlık, konut vs. sorunlarla ilgilanmaktadır. Bunun yanı sıra bölge sınırları içerisinde faaliyet gösteren tüm kurumlar üzerinde, hükümetten almış olduğu yetki dahilinde denetleme görevini yerine getirmektedir. Toplumsal faaliyetliliğe giren bu hizmetlerin yanı sıra, bir de önemli ve politik bir fonksiyona sahiptir. Şöyle ki, bölge meclisi üyeleri, Eeste Kamer -Birinci Oda- (Senato) üyelerini seçerler. Senato parlamentonun almış olduğu kararları onaylama veya reddetme hakkına sahiptir.

Yabancılar tanınmış olan seçme ve seçilme hakkının belediye seçimleri ile sınırlı kalmayıp, bu hakkın bölge ve parlamenta seçimlerinde de tanınması sorununa Hollandalı politik çevrelerin ciddi girişimlerinin olacağını belirttiklerini olduğunu söyleyebiliriz. Bu doğrultuda yabancı örgütlerin ciddi uğraşlarının olduğunu söyleyebiliriz. Bu doğrultuda yabancı örgütlerin ciddi uğraşlarının olduğunu söyleyebiliriz. Bu doğrultuda yabancı örgütlerin ciddi uğraşlarının olduğunu söyleyebiliriz.

YABANCILAR UNUTULDU MU?

Bilindiği gibi 19 Mart 1986 tarihinde Hollanda çapında yapılan belediye seçimlerine yabancılar da seçme ve seçilme hakkını kullanarak katıldılar.

Bir gerçeği itiraf etmekte yarar var. Özellikle Avrupa çapında yabancılar açısından parmak ile gösterilen bu hak, ne yabancı işçilerin ve örgütlerinin mücadelesi sonucu ne de Sosyal Demokrat veya sol görünümli

Hollandalı politik partilerin çabası sonucu elde edilmiştir. Şüphesiz bu saygınlıkların katkısı olmuştur. Ancak, bundan yıllar önce, yabancıların seçme ve seçilme hakkı ile ilgili Hollanda parlamentosuna ilk önergeyi veren sağ liberal parti VVD (Özgürlük ve Demokrasi İçin Halk Partisi) idi. 19 Mart 1986 tarihinde yapılan belediye seçimlerinde, yabancıların oyunun %85'ini sosyal demokrat çizgide olan PvdA (Emek Partisi) partisine gittiği gerçeğini göz önünde bulundurursak VVD pişmanlık duymuş olacaktır.

Belediye meclisine seçilen yabancıların milliyetlere göre sayıları şöyle oldu:

Milliyeti:	Toplam meclis üyesi
Surinam'lı	16
Türkiye'li	15
Fas'lı	4
İspanyol	2
Güney Molok'lu	1
Portekizli	1
İtalyan	1
Yugoslav	1
Kolombiya'lı	1

Yabancılar tanınmış olan seçme ve seçilme hakkının belediye seçimleri ile sınırlı kalmayıp, bu hakkın bölge ve parlamenta seçimlerinde de tanınması sorununa Hollandalı politik çevrelerin ciddi girişimlerinin olacağını belirttiklerini olduğunu söyleyebiliriz. Bu doğrultuda yabancı örgütlerin ciddi uğraşlarının olduğunu söyleyebiliriz. Bu doğrultuda yabancı örgütlerin ciddi uğraşlarının olduğunu söyleyebiliriz.

Böylesi önemli ve politik hakkın Hollandalı çevrelerce bizlere verilmesi oturup beklemekle değil, bu hakkın elde edilmesi için yoğun çaba içerisinde girmek bizlerin önemli görevlerin bir parçasını oluşturmaktadır.

Hollanda Devrimci İşçi

İSVİÇRE İLTİCA OYLAMASI

İsviçre'deki son gelişmeleri kısaca özetlemeye çalışacağız.

Avrupa'da son yıllarda yabancılar karşı sürdürülen yıldıрма politikaları kendini her yerde ve her yönüyle hissettiriyor. Yine Avrupa'da son iki yılda gündemde olan ve gündemin de ilk sıralarında yer alan iltica ve iltica yasaları, diğer yönüyle yabancılar karşı alınan yasal önlemler son şekillerini alma yönünde ilerliyorlar. Horlamalar, ikinci sınıf insan muameleleri ve anti-demokratik uygulamalar yasallaştırılarak meşrulaştırılıyor. Avrupa'da demokratik hak ve özgürlükler birer birer ortadan kaldırılıyor. Demokrasinin beşiği iddiasında olan Avrupa ülkelerinden, yabancılar karşı uygulamaların da ne kadar demokratik yanısı ve nasıl bir demokrasileri oldukları görülmektedir.

Evet, Avrupa'nın nütür bir ülkesi iddiasında olan İsviçre de diğer Avrupa ülkelerinden geri kalmadan, ilticacılar karşı anti-demokratik yasalari referandumunda sundular.4-5 Nisan'da oylamaya sunulan yasanın bazı maddeleri şunlardır:

Madde 9, 9a: Aşırı iltica başvuruları olursa Parlamento olağanüstü hal ilan edip, tüm gelen iltica müracaatlarını redd edip, kapılarını kapatabilir.

Madde 13, 14, 14a: Belirli iltica kabul eden sınır kapılarında (Bunlar şunlardır: Basel, Buch, Genf, Zürih, Kloten olması söz konusu) müracaat isteklerinde bulunacaklar; (ön sınava tabii tutulacak) eğer bu sınır kapılarında geçilirse ilticaya müracaat edebilecekler. Bu kapılardan geçmez ve ülkeye girerlerse iltica yapamayacaklar.

Madde 14: Mültecilerin iltica istekleri redd edilmesi halinde ülkeyi terk etme süresi olan 30 gün içinde, polis, mültecinin saklanabilir tehlikesinden dolayı mülteciyi bu 30 gün içinde tutuklayabilir. Polisin gözetime süresi 48 saattir. Ama bu süreyi hakiminden karar alarak uzatılabilir.

Madde 20: Mülteciler başvurdukları kantonlardan daha değişik kantonlara gönderilebilirler. Şimdiki kadar yürürlükte olan 6 aylık çalışma yaşamının süresi kısaltılarak 3 aya indirilmiştir.

Oylamaya katılım ve sonuçları şöyle: Referanduma katılım oranı %41,7 civarında olup bu oranın %67'si gerici yasaya evet oyu vermiştir. %33'ü ise red oyu vermiştir.

***

YENİ SÜRGÜNLER VE SON İRAK KÜRDİSTAN'IN BOMBALANMASINI PROTESTO EDEN ÇEŞİTLİ EYLEMLİLİKLER YAPILDI

T.C. Konsoloslugu önünde çeşitli sol gruplarla birlikte bir gösteri düzenlendi. Kürdistan'daki bombalama ve zorunlu göç içeriğini anlatan bildiri dağıtıldı. T.C.'nin yaptıkları teşhir edilmeye çalışıldı.

Yine son yıllarda Türkiye'ye silah satışları hızlandırılan İsviçre ve İsviçre'nin silah tükellerinden biri olan Örlikon-Bürle önünde bir gösteri yapıldı. Gösteriye çeşitli anti-faşist kesim katıldı. Ayrıca Irak Kürdistanı'nın bombalanması ve yeni sürgünlerle ilgili bildiriler dağıtılıp, basına açıklamalar yapıldı.

***

12 MART KIZILDERE YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE İSVİÇRE'NİN ZÜRİH- BASEL- GENF, FRIBOURG KENTLERİNDE SEMİNERLER DÜZENLENDİ

Seminerlerin konuları şunlardır: 1-30 Mart Kızıldere'yi anma ve THKP-C'nin devrimci mücadelesinin bize öğrettiği mesajları üzerine duruldu.

2-Devrimci Yol saflarındaki tartışmalar ve Devrimci İşçi'nin iki yıllık süreci anlatıldı.

3-Avrupa'daki yabancıların demokratik mücadelelerini ve demokratik örgütlenmelerini nasıl yaratmadılar? Bu konuda görüşlerimiz anlatıldı. Seminerlere kendi arkadaşlarımızın yanı sıra diğer sol gruplardan da katılanlar oldu. Katılan diğer sol gruplar da görüşlerini açıkladılar.

İsviçre Devrimci İşçi

FRANSA: Dreux'da Dayanışma Gecesi

TÜRK VE KÜRT İŞÇİLERİNİN TÜRKİYE'DEKİ POLİTİK TUTUKLULARLA DAYANIŞMA GECESİ

Dreux Devrimci İşçi birimi olarak, örgütlü olduğumuz Dreux ve çevresi Türkiye'li İşçiler Birleşme ve Dayanışma Derneği bünyesinde diğer siyasetlerden (HK, DHB) demokratik kişilerin ortak desteğini alarak Türkiye halklarına, Türk ve Kürdistanlı politik tutuklularla dayanışma gecesi gerçekleştirildi.

Birbirimizde ilk defa gerçekleştirilen böyle bir geceye bütün eksik ve olumsuzluklarına rağmen, tama-

men çabamızın bir ürünü olması itibarıyla geceye katılımın güçlüğü, (700 kişi) coşkusu, bıraktığı siyasi sonuç ve birikimleri açısından olumlu denenebilir.

Gecenin anlamı, önemi ve kapsadığı hedefler üzerinde doğru tesbitleri kolektif çabalarımız; Ev ziyaretleri (sadece gece konusuyla sınırlı kalmayan), Fransızca-Türkçe bildiri dağıtımı, yaygın afişleme, diğer yerli yabancı kuruluş ve kişilerle ilişkiler, teknik hazırlıklar vs. bizim, ancak beraber olursak kolektif birtakım işleri yapabileceğimizi gösterdi.

Metz, Saint Dizier, Strasburg, Saulniers, Paris ve diğer Devrimci işçi birimlerinden mesajların okunduğu ge-

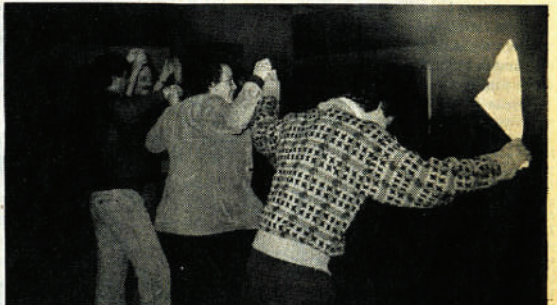
cemizde, halk ozanları; Emekçi, Ali Asker ve Mehmet Erdoğan'ın direniş türkülleri coşkuyla karşılandı. Bunu halkımızın özgün kültüründen güzel figürlerle folklorümüz seçkin örneklerle tamamladı. Daha sonra Şili Halk. oyunları ekibi direniş türkülleriyle geceye renk kattı.

Sonuç olarak yörenizdeki Türkiye'li Devrimcilerin böyle bir geceye oldukça susamış oldukları bir gerçektir.

Nice Devrimci geceler ve örgütlülükler başarı dileklerimizle,

Devrimci Selamlar
Dreux Devrimci İşçi

İrkçılığa karşı gece

Biz, Devrimci İşçi taraftarları MRAPASTI, SOS. Racisme, Portekizler ve Arap kökenlilerin katıldığı İrkçılığa Karşı Halkın Dostluk gecesi coşkuyla yapıldı, 4 Nisan günü yapılan gecede Müzik guruları, Folklor ve konuşmalarla halkların dostluğu pekiştirilmeye çalışıldı.

Gece başlamadan evvel bir toplantı yapılarak yeni yabancılar yasası üzerine bilgilendirme yapıldı.

Bu toplantıya belediye başkanı, Sosyalist bölge sorumlusu da katıldılar ve yaptıkları konuşmada yeni yasayı protesto ettiklerini, ırkçılığa karşı mücadelenin gerekli olduğunu, bu tür geceleri coşkuyla desteklediklerini belirttiler.

Geceye 400 kişi katıldı. Geç saatlere kadar süren gece herkesin birlikte halay çekmesiyle son buldu.

Lons Saunier Devrimci İşçi

PARİS YENİDEN HAREKETLENDİ

Fransız sağcı hükümeti iktidara geldiği günden bu yana geliştirmeye çalıştığı politikalarının bir çoğu tüm Fransa çapında büyük gösterilerle protesto edildi. Daha evvel öğrenci hareketi, ardından grevler şimdi ise yeni yabancılar yasası ve sosyal sigorta ödemelerindeki yeni düzenlemeler kitlelerin yeniden soğaka dökmelerine neden oldu.

Yeni yabancılar yasası ya da reformu daha çok ikinci kuşağı ilgilendiriyor, Fransada doğan göçmen çocuklarının Fransız vatandaşlığına geçilmesinin önüne bir sürü zorluk çıkaran yeni yasa en fazla Arap kökenliler için problem teşkil ediyor. Bu yasayı Paris'te protesto eden 200 kuruluş, binlerce kişiyle yürüyerek protesto etti ve yasanın mimarı tarafından şimdilik

bu yasanın geri çekildiği açıklandı. Bir hafta sonra ise bu defa CGT'nin çağrısı üzerine yüz binlerce insan Paris sokaklarını yeniden doldurdu. Bu yasa ise daha çok hastaları ilgilendiriyor, çünkü ilaç, doktor paralarından kesintiler gündeme geliyor. İş kazası geçirmiş olanların uzun bir süre çalışamaz halde olmasına rağmen paraları kesilmiş. Bu konudaki tartışmalar henüz sürüyor.

HANNOVER

İrkçiliğe Karşı
Halklar Şenliği

Hannover'de 25 Nisan 1987 günü "İrkçiliğe karşı Halklar Şenliği" yapıldı. Hannover Devrimci İşçi tarafından düzenlenen şenlik iki bölümden oluşmuştu. Saat 15'te başlayan ilk bölümde iki ayrı konuda panel yer almaktaydı. Paneller, serbest dolaşım hakkı ile Türkiye'de İşçi Sınıfı'nın Durumu üzerineydi. 18.30'da tamamlanan panellerden sonra şenliğin kültürel ve eğlence bölümü başladı. Alman Müzik Grubu'nun, Şili Müzik ve folklor grubunun, Fuat Saka'nın, Kürt Ozan Civan'ın ve Devrimci İşçi Hamburg folklor ekibinin katıldığı gece saat 23'e kadar devam etti.

SERBEST
DOLAŞIM
PANELİ

Türkîyelilerin Avrupa Topluluğu ülkelerinde serbest dolaşım hakkının tartışıldığı ilk panelde, işkence ve Takibe Uğrayanları Destekleme Derneği, Alman ve Yabancılar İçin Eşit Haklar Komitesi, Grüne, DGB Yabancılar Komisyonu, Devrimci İşçi temsilcileri ile iki Alman avukat konuşmacı olarak katıldılar. Panelde ilk sözü alan Devrimci İşçi temsilcisi şunları söyledi:

"Serbest dolaşım hakkının kullanılması Alman ve T.C yetkilileri tarafından fülen engellenmektedir. Federal Alman devletini yönetenler, Türkîyelilerin bu hakkı kullanmasına ilk engeli çıkardılar. T.C devletini yönetenler ise serbest dolaşım hakkını birkaç milyon mark karşılığı satmayı planlayarak Avrupa Topluluğu üyeleriyle pazarlığa oturdular. Böylece bu hakkın kullanılması fülen engellendi. Tamamen emekçilerin aleyhine olan bu gelişme karşısında alınan tavırlar bütünlük taşımadığı için ve protestolar yetersiz kaldığı için konu tüm emekçilere ve ilerici-devrimci güçlere mal edilemedi."

İkinci konuşmacı olarak söz alan bayan avukat Gabi, Türkiye-AET ilişkilerinin tarihçesini anlattıktan ve bu sorunun siyasi ve hukuki olmak üzere iki yanının bulunduğunu belirttikten sonra şunları söyledi:

"Bizler serbest dolaşım hakkından yararlanmak için AET üyesi olmayan ülkelerin insanlarıyla birlikte yetkililere yüzlerce dilekçe verdik. Dilekçeye verilen cevap oldukça kısa ve netti: Cevap aynen şöyleydi: '1986 yılından bu yana hiç bir şey değişmemiştir.' Bunun anlamını sorduğumuzda İşçileri Bakanlığı'ndan şu yanıtı aldık: 'AET temsilcilerinden oluşturulan komiyon bu anlaşmaya onay vermemiştir.' Serbest dolaşım hakkıyla ilgili Özal hükümetiyle AET arasında şöyle bir tartışma var. Özal bu anlaşmayı 3 milyar marka satmak istiyor, bunun 1 milyarını Almanya karşılamaya hazır, fakat 2 milyarını ödemeye henüz kimse yanaşmıyor. Bu nedenle Özal, anlaşmayı iptal etmiyor. Bu konuda bizim önerimiz şudur: 1987 içerisinde Türkîyeli emekçiler kendi hakları ile ilgili dilekçeleri vermedikleri, aksi halde çok geç olacaktır."

Üçüncü konuşmacı Grüne (Yeşiller) temsilcisi Peter Gehrken şunları söyledi:

"Kohl hükümetine yakın araştırma kurumları 2000 veya 2030 yılında

Almanya dışından yeniden işgücü getirilmesi ihtiyacından söz ediyorlar. Bu duruma uygun plan yapılmasını öneriyorlar. Fakat bu planların büyük bir işgücüne yol açmayacak şekilde yapılmasını öneriyorlar. Bilindiği gibi ilk işçi göçünde buraya 4.5 milyon insan gelmiş ve çeşitli problemlere sebep olmuştu. Şu anda Alman sermayesinin sorunu, güneyden getireceği ucuz işçileri birikim sürecinde nasıl kullanacağıdır."

Daha sonra söz alan İG Metal Yabancılar Komisyonu'ndan Türkîyeli bir arkadaş, Türkîyelilerin Almanya'ya gelişleri ile ilgili açıklamalarda bulundu. Türkîyelilerin burada hala misafir işçi olarak görüldüklerini söyleyen İG Metal temsilcisi, bu iddianın doğru olmadığını, Türkîyelilerin Almanya'da sendikalara girdiklerini, yabancılar meclisinden yer aldıklarını, partilerde çalışabildiklerini, toplumsal yaşamda aktif görev aldıklarını vurguladı. Serbest dolaşım hakkının Özal tarafından silah temini ve silahlanma için harcanacak paranın karşılığı olarak pazarlık konusu yapıldığını belirten temsilci, bundan sonraki görevlerinin oturma hakkı, eşit haklar, eşit iş yeri dağıtımı konusunda kamuoyunu harekete geçirmek olduğunu açıkladı.

Hannover'de oluşturulan ve içinde bizlerin yansın Yunanlı, İspanyol, Eriteli ve Alman güçlerin yer aldığı "Eşit Haklar Komitesi" adına konu-

ye almadıklarına değindi. DGB'nin yabancılar politikasını değiştirmesini öneren K. Herzog, Yeşillerin de bu soruna gereken önemi vermediklerini söyledi. Yeşiller'in bir fraksiyonunun, "ne Alman milli pazarının kapıları açılmadığı, ne de serbest dolaşım hakkı verilmelidir." dediğini hatırlatan konuşmacı sözlerini şöyle tamamladı:

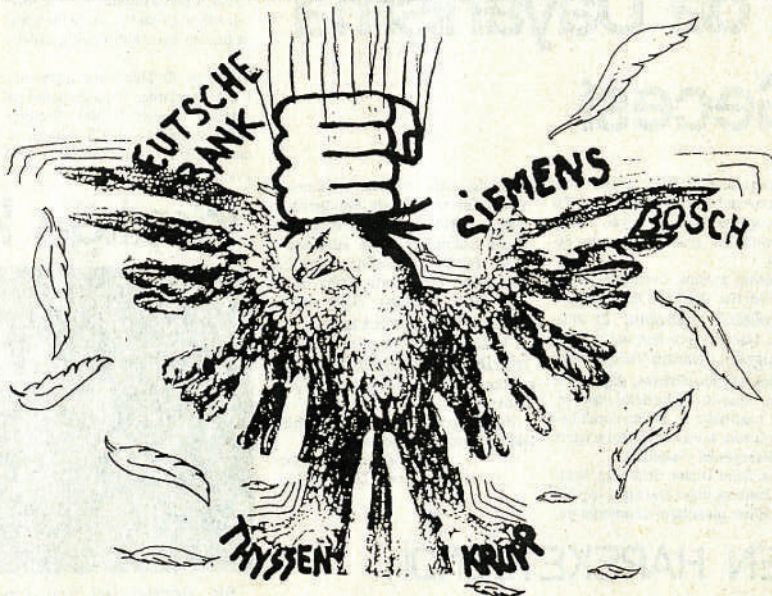
"Yeşiller kendine gelmeli ve bu mantık değişmelidir. Avukat Gabi'nin dilekçe önerisine gelince, bu eylem biçimini gücümüzü sırtlamak olarak görüyorum, eylem biçimi politikleştirilmeli ve kapsama değiştirilmelidir."

Panelde son sözü, işkence ve Takibe Uğrayanları Destekleme Derneği temsilcisi Avukat Ulrike Vollmar aldı. Vollmar şöyle dedi:

"Serbest dolaşım hakkınız, fakat bu yetmiyor, eylem gerekiyor. Bu sorun Türkler, Kürtler kadar Almanları da ilgilendiriyor. Yeşilleri bir konuda uyarmak istiyorum. Serbest dolaşım ile ilgili broşür çıkarmak yetmez, pratik olarak faaliyete geçmek gerekiyor."

TÜRKİYE'DE
İŞÇİ HAKLARI
PANELİ

VÖLKER GEGEN RASSISMUS

İrkçiliğe Karşı Halklar Şenliği

şan K. Herzog, "her insan Almanya'ya özgürce girip çalışabilmeli ve Almanlarla eşit haklara sahip olmalıdır" diye bağlandı. Konuşmasında serbest dolaşım hakkının engellenmesinin F. Alman emperyalizminin çıkarcına olduğunu, DGB gibi bazı örgütlerin bu hakkın kullanılmasını konusunu ciddi-

Devrimci Maden-İş, TOB-DER ve İG metal sendikalarından birer temsilcinin katıldığı bu panelin konusu Türkiye işçi sınıfına ve emekçi kesimlere karşı 12 Eylül sonrası uygulanan baskı politikaları ve bu politikalara karşı son dönemde işçilerin geliştirdiği eylemlerdi.

Almanca ve Türkçe olarak yapılan panelde ilk sözü alan DİSK-Devrimci Maden İş Genel Başkanı Müslim Şahin Türkiye işçi sınıfı mücadelesinin 1870'ler kadar uzanan tarihçesini özetleyerek DİSK'in bu mücadele tarihinde dönüm noktasını teşkil ettiğini vurguladı. DİSK'e karşı uygulanan

İNGİLTERE

BASIN İŞÇİLERİNİN
YANINDAYDIK

Devrimci Yol taraftarları 12 Eylül'den beri ilk kez Londra'da Devrimci Yol pankartı altında yürüdüler...

Bir yıl aşkın bir süredir basın tekeli Murdoch'a karşı süren grevin birinci yıldönümünde, dayanışma ve protesto amacıyla yapılan gösteri coşkuyla geçti.

Türkîyeli siyasatların yansın Devrimci Yol taraftarı devrimciler de Devrimci Yol pankartı altında protesto yürüyüşünde yer aldılar. 12 Eylül'den bu yana Londra'da ilk kez pankart açan Devrimci Yol taraftarı devrimciler, İngilizce ve Türkçe hazırladıkları bildirilerde İngiliz basın işçilerine dayanışmalarını iletiler. Bildirilerinde DİSK'in kapatılması ve yöneticilerinin mahkum edilmesine ilişkin bilgilerin yansın, toplam cezaları 10 binlerce yıla ulaşan vurgulanarak Türkîyeli basın emekçileri üzerindeki resmi sansür ile gazete iş verenerince uygulanan oto sansürden söz edildi. Bir çok İngiliz sosyalisti bildirideki bilgiler hakkında ayrıntılı bilgi almak için Devrimci Yol taraftarlarıyla ilişki kurmak istediklerini belirttiler.

kapatma ve terör politikasını eleştiren Dev. Maden-İş sendikası başkanı, "Türkiye'de işçi hakları işçi sınıfının mücadelesi olmadan elde edilemez" şeklindeki düşünceleri eleştirerek bunun doğru olmadığını açıkladı. Çeşitli siyasatların işçilere sendikal birlik yeri olarak Türk-İş göstermelerini de eleştiren Müslim Şahin, bugün DİSK geleceği üzerine yükselen bir sendikal harekete ihtiyaç olduğunu ve bunun Türkiye'de başarılması gerektiğini vurguladı.

İkinci sözü alan İG Metal'dan bir arkadaş, burada bulunan yabancı işçilerin sendikalaşma sorunlarını anlattı. Konuşmacı, Türkiye'deki işçi emekçileriyle çevreli kurumların ve yabancı işçilerin dayanışmalarının sağlanması gerektiğini vurguladı.

Panelde son sözü TOB-DER'den Enver Karagöz aldı. Karagöz, işçi sınıfının 12 Eylül sonrası dönemde yaşam düzeyinde hızlı bir düşüş kaydettiğini örnekleriyle anlattı. İşçi haklarının faşist rejim altında baskı yasalarıyla nasıl ortadan kaldırıldığını örnekledi. İşçilerin grevleriyle gençliğin son eylemleri arasında bağ kuran Enver Karagöz, 12 Eylül rejiminin amaçladığı istikrarı ulaşamadığını, son işçi ve gençlik eylemlerinin umut verici olduğunu belirtti.

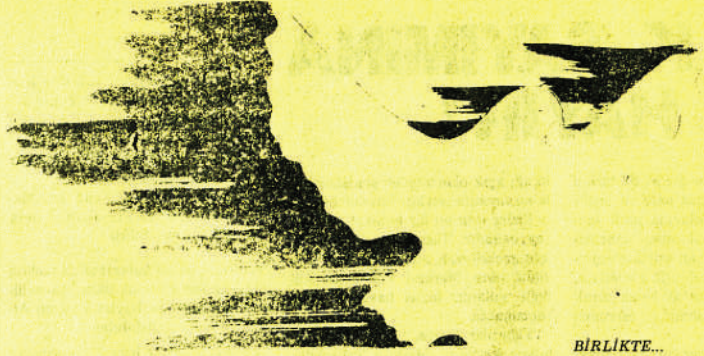
BARIŞ İÇİNDE Mİ? BARIŞ İÇİN Mİ?

Bu yıl Ostern Barış yürüyüşüne 1500 civarında bir kitle katıldı. Diğer Türkiye'li sol güçlerle ortaklaşa katıldığımız bu yürüyüşte Türkiye'liler olarak yerimizi aldık. Bizim açımızdan geçen senelere oranla daha güçlü bir katılımı ve çalışmayı hayata geçirdik.

Genel olarak Almanya'da bu tür girişimlerin pasifist reformist uzlaşmacı eğilimlerin inisiyatifinde olması bizi bu tür alanlarda olmak gerektiği gibi bir önyargıya götürüyor. Halbuki bizler bu tür

dışımızda gelişen eylemliliklere katılmak ve doğru anlayışların kamuoyu oluşturmalarını sağlamalıyız.

Var olan pasifist uzlaşmacı anlayışlar, barışı sadece nükleer silahlar olayıyla sınırlayan bunlar şu anda kullanılmadığı için içinde bulunduğumuz durumu "barış" diye niteleyen bunun için görevin içinde bulunduğumuz "barışı" korumak olduğunu söyleyen ve savaşta ABD -Sovyetler arasında bir sıcak savaş olarak gören, çözümünü ise iki devlet arasındaki görüşmelerde

gören düşüncelerdir. Bu anlayışlar dolayısıyla her türden silaha ve şiddete karşı olma savaş ve barış kavramlarını sınırlar üstü açıklama gafletine düşüyorlar. Açıkça hakim güç olan Emeryalizmle onun hakimiyeti altında anlaşılarak yaşamayı temel hedef olarak seçen bu anlayışlar hayal olan önerileriyle ezilen halkları ve emekçileri ebedi bir emperyalist hakimiyete mahkum etmeye çalışıyorlar.

Ekonomisi askerileştirilmiş olan Emperyalizm savaşlardan ve savaş araçlarından kârlarına kâr katarak yaşıyor. Savaş araçlarını ortadan kaldırarak emperyalizm ortadan kaldıracığı değil emperyalizmin bir sistem olarak ortadan kalkması sonucu tehlikeli savaş araçlarının artık tehlikeli olmayacağı ancak düşünülebilir.

Savaşın tek nedeni ve sorumlusu olan Emperyalizm ortadan kalkmadığı sürece barıştan söz etmek mümkün değildir.

Ancak Barış için mücadeleden söz edilebilir.

Kitlelerin barış istemlerini hiçbir zaman gerçekleştirme şansı bu tür yöntemlerle olmayacak olan Reagan-Gorbaçov görüşmelerine bağlayarak hayali barış ortamı yaratıp ile sınıf mücadelesi perspektiflerini küllen, arka plana iten ve hatta Ülkemizin NATO'dan çıkarması gerektiğini savunacak kadar uzlaşmacı demeciler veren anlayışlar Barış içinde bir dünya değil Emperyalizmin egemenliği ve sınırları içinde bir modern kölelik dünyasına sebep olabilirler.

Barış ancak; Dünya emekçilerinin ezilen halkların, emperyalizm ve her türden gericiğe karşı savaşın sonucu insanca bir düzen hedefine erişildiği zaman elde edileceğini savunan Devrimci anlayışların mücadelesi getirecektir.

Bremerhaven'den
bir arkadaş

BİRLİKTE...

Ortak olmak ister misin
Sevincime...
Birlikte gülmek,
Birlikte eğlenmek,
Birlikte kahkalar atmak için...

Ortak olmak ister misin
Acılarıma...
Birlikte ağlamak,
Birlikte üzmek,
Birlikte eforlanmak için...

Ortak olmak ister misin
Doştluğuma...
Birlikte gezmek,
Birlikte derleşmek,
Birlikte dolaşmak için...

Ortak olmak ister misin
Anılarıma...
Birlikte anlatmak,
Birlikte düşünmek,
Birlikte düş kurmak için...

Ve
Ortak olmak ister misin
Mücadelem...
Birlikte uğraşmak,
Birlikte düşgüsmek,
Ve... Birlikte hazanmak için...

Fransa-Pontarlier'den bir sempatiyan

Başta 7. Sayfada

TKP ADINI KTP OLARAK DEĞİŞTİRMELİDİR!

Kıyasıca TKP kurulduğu 1920 yılının Türkiye'sine geri dönerek bugünkü Türkiye'yi yorumlamak ve Türkiye Toplumal sürecinin önündeki adımın burjuva demokrasisi olduğunu söylemekte; burjuva demokrasisini ise, Milli Sanayiciler başta olmak üzere tüm ulusal güçlerin birlikte yönetimde olacağı bir iktidar aracılığıyla kurmayı tasarlamaktadır. "Türkiye'nin toprak bütünlüğü korunmalıdır." diyen TKP, emekçilere kurtuluş yolu olarak burjuva demokrasisini önermektedir.

SONUÇ YERİNE ÜÇ TEZ, BİR ÖNERİ

Önce bu yazı bağlamında TKP ile ilgili tezleri sıralayalım:

* 12 Eylül 80 Darbesiyle başlayan süreçte Türkiye Solunun geniş bir kesimi sağa savrulmuştur. Türkiye'nin 80 öncesindeki şartları; (kitle eylemliliği, sınıf mücadelesinin sıcak pratiği, devrimci hareketin varlığı vb.) Sağ içerikli programlara ve teorilere sahip çeşitli sol grupların gerçek kimliklerini taşımalarına engel oluşturmaktadır. Başka bir deyişle, Sınıf Mücadelesi pratiği, bir çok grubun tamamen sağlaşmasına engel olmaktadır. Yeniliği bu "engelleri" ortadan kaldırdığı için, halk hareketlerinin ve devrimci mücadelelerin sol gruplar üzerindeki dolaylı politik ve manevi baskısı şimdi söz konusu olmadığı için, sol, ideolojik düzeyde sağa savrulmuş; siyasal amaçları itibarıyla ise burjuva içerikli projelerin gerisine düşmüştür.

* Solun sağa savrulmasının tipik örneklerinden birisi de TKP'dir. Bu parti, 80 öncesi şartların dayatması ve baskılanması gibi nedenlerle söylemlerine dahil ettiği bazı sol görüşümlü taleplerden sırtlatı arnarak kendi gerçek yöresine oturmuştur. "Demokratik Cumhuriyet", "Ulusal Demokrasi" adıyla tanımladıkları bu yönüne, sınıfsal dayanakları, ideolojik özü ve siyasal amaçları bakımından burjuvazinin demokratik egemenliğine dayanan ve

iç pazar esasına göre gelişen bir kapitalist ilişkiler sistemine tekabül etmektedir. TKP, bu yönüyle, Siyasal yelpazede eskiden CHP'nin tuttuğu, şimdi ise SHP ve DSP'nin tutmaya çalıştığı yeri doldurmaya çalışmaktadır. Ekonomik ve siyasal çıkarları CHP'nin siyasal yelpazede yerinde ifadesini bulan güçlerin temsiline soyunmuştur TKP. Hem de CHP geleneğini devam ettirmek isteyen partilerden daha kararlı ve daha tutarlı bir şekilde...

*TKP, şimdiye kadar sosyal demokrat akımların solundaki yelpazede yer alan bir parti olarak tanınırdı. Sosyal Demokrasi'nin solundaki yelpazede görünürler, genellikle marksizm çerçevesinde tanımlandıkları için TKP'ye de çoğu zaman "revizyonist" netalesini yapıldı. Revizyonizmin, Marksizm'den bir sapma olduğu için ne de olsa revizyonist güçlerin Marksizm'le buluşukluğunun varlığı söz konusuydu. TKP, Marksizmle O'nun revizyonist ve bürokratik yorumu düzlemindeki buluşukluğunu ve bağını koparmış olduğu için şimdi bir bakımdan sosyal-demokrat yelpazeye uygun düşen bir nitelik kazanmıştır. TKP'ye revizyonist demek hem lükstür, hem de yanlışdır...

Bu tezler üzerine şimdilik bir öneride bulunmak yeterlidir.

TKP adını ya "Kemalist Türkiye Partisi", ya da "Türkiye Kemalist Partisi" olarak değiştirmelidir. Bu parti komünist sınıfa eskiden de layık değildi, şimdi ise hiç layık değildir. Böylece bir yükten ve bir kamburdan kurtulmuş olur. TKP, kendi gerçek kimliğiyle tam uyumlu bir isim alırdıktan sonra da, şimdiye kadar yaptığı gibi sadece 23 Nisan Bayramı'nı kutlamakla yetinmemeli; 19 Mayıs'ın, 29 Ekim'in, 27 Mayıs'ın yıldönümlerini de "yığınsal" bir şekilde kutlamalı, Harf Devriminin, Hilafeti kaldırılışının, Şapka Devriminin, İstiklal Marşı'nın kabul edilmişin yıldönümlerini de bayram ettirmeli ve ayrıca yerli mallarını koruma hedeflerini düzenlemelidir...

Eğer TKP, bunları yapmazsa, kendi programına ve kimliğine uygun hareket etmemiş olur; ayrıca "Ulusal Sanayicilerin", "Milli güçlerin" iç pazar kuvvetlerinin temsili ve birleştirilmesi alanında DYP, SHP, RP ile (ve tabi Aydınlar ve sol liberallerle) rekabet olanaqlarını da yitirmiş olur.

TKP, vakit geçirmeden adını, ideolojik-siyasal kimliğine uygun düşecek şekilde değiştirmelidir.

AVUSTRALYA'DA TÜRKİYELİ KADINLAR

Türkiye'den binlerce kilometre uzaklıkta olan Avustralya'da Türkiye'li kadınlar göçmen olmaktan, işçi olmaktan ve kadın olmaktan kaynaklanan sorunlarla karşılaşıyorlar ve ikinci hatta üçüncü bir durumdadırlar. Dil sorunu, gurbetlik sorunu, çevre sorunu, aile sorunu ve diğer nedenler kadınlarımızın psikolojik sorunlarını içine atmış, çoğu birer ruh hastası olmuştur. Yapılan istatistikler bizi şaşırtacak sayıda Türkiye'li kadının Avustralya'da akıl

işi bilemez ve kadın sorunları etrafında toparlayıp örgütlemez! Bu işi sadece erkekler bilir ve kadınları onlar kurtarır!

Şu veya bu şekilde ayrı bir kadın örgütlenmesinin bilicine varan en yakınımızdaki kadınlar ve yığın örgütlerinin içindeki kadınlarla bu işin nüvesini attık. İlk defa 15 Haziran 1986'da yapılan toplantıyla dernekleşme sürecinde olan Sydney Türkiye'li Kadınlar Birliği'ni (STKB) oluşturduk. Sydney Türkiye'li Ka-

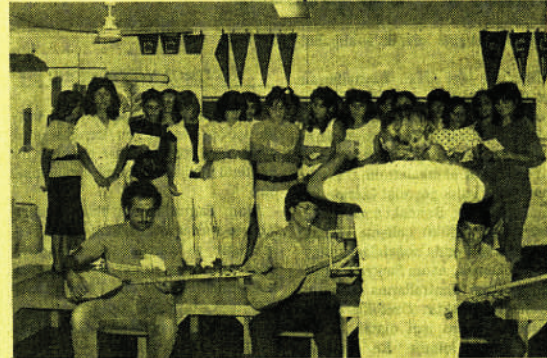
çözüm yolları aramak için var olduk. Amaçlarımızı Avustralya'ya ve Türkiye'ye yönelik olarak iki ana hatta ayırdık. Avustralya'ya yönelik çalışmalarımızda yapılabildiklerimizi ve yapamadıklarımızı şöyle sıralayabiliriz.

- Kadınların sağlık sorunu. (Psikolojik, sosyal)
- Aile sorunu
- Gençler ve Kuşaklar sorunu
- Bunlar şimdiye kadar işleyebildiğimiz konular. Önümüzdeki günlerde gerçekleştirmeyi düşündüğümüz konular ise şunlardır:
- Göçmenlik olgusu
- İşsizlik sorunu ve iş tazminatı
- Çocuk eğitimi
- Kitle eğitimi

Türkiye'ye yönelik çalışmalarımızda Türkiye Halklarıyla dayanışma içinde olmak, faşizmin iç yüzünü Avustralya kamuoyunda teşhir etmektir.

Sydney Türkiye'li Kadınlar Birliği (STKB) kuruluşundan bu yana ilk defa : 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü, Dünya Emekçi Kadınların Destekleme Gecesi' adı altında kutladı. Gecemiz, katılan kitlelerin büyük beğenisini kazandı. Gecemizde kadının köleleşmesinden günümüze kadar olan gelişmeleri, Türkiye'li kadınların konumu slaytlarıyla beraber sunuldu. Kuruluş aşamasında olan Anadolu Kültür ve Sanat Enstitüsünün (AKSE) gecemizi desteklemek amacıyla, çeşitli müzik ve halk türkülleriyle yaptığı program, gecemize ayrı bir güzellik kattı. "Kadınlarımızın Avustralya'daki sorunları" üzerine yapılan sahnede açık oturum büyük ilgi topladı ve gecemiz "Geleneksel Kına Gecesi Sahneleri" ile son buldu.

Devrimci Selamlar
Sydney Türkiye'li Kadınlar Birliği

hastahanesinde olduğunu gösteriyor.

Bu sorunlar sistemin varolan kızıyla daha da katmerleşiyor v.s. Bütün bunlar varken Türkiye'li toplum ne yapıyor? Bu sorunları toplantılarda, evlerde, görüşmelerde birbirlerine iletip, duyulmaya hitap etme ve yine gözyaşları...

İlk 1967'de Türkiye'liler buraya gelmişler. Yirmi yıldır hep dert yanımlar. Kadın örgütüllüğü veya kadınların sorunlarını tartışmak da hi erkeklerin tekelinde kalmış. Kendine devrimci, ilerici, demokrat diyen eski silahşörlere başkası bu

dınlar Birliği neden ayrı bir örgütlenmeyi gerek duymuştur?

Ayrı örgütlenme kadınları zorunlu çıkar ve istekler çerçevesinde her türlü eşitsizliğe karşı aktif mücadele etme olanağını veriyordu. Kadın yığınlarının faaliyetlerinin dar alanı ve biyolojik özelliklerinden dolayı erkeklerden ayrı olarak örgütlenme gereğini zorluyordu. Bu anlamda karşımıza çıkacak sosyal, kültürel ve diğer sorunların tek tek üstesinden gelmemiz mümkün olmayacağından bu sorunların kollektif olarak çözümlenmesi veya

HALK SAYIMINA HAYIR!

Devrimci İşçi'nin Şubat 87 tarihli 31. sayısında Alman parti ve örgütlerinin halk sayımı olayına nasıl yaklaştıklarını, yabancılara "yabancılar yasasından" doğan eşitsiz durumlarıyla Alman demokratik güçleriyle, Halk sayımına karşı ne kadar ortak hareket edebileceklerini ve tavrımızı açmaya çalışmıştık.

Bu yazıda, tekrardan kaçınarak, sayımın başladığı sürede pratik neler yapabileceğimizi ele almaya çalışacağız.

Bilindiği gibi 25 Mayıs tarihinde yapılacak sayımla, kişinin, özel yaşamı hakkında bilgi toplama amaçlanmaktadır.

Kişiyi ilişkin 21 ve yerleşime ilişkin 14 soru sorulacaktır. Örneğin:

- Resmi işin yanı sıra bir başka yerde çalışıp çalışmadığınız.
- Evde kaç kişi ile yaşıyorsunuz.
- Aile fertlerinden kaç kişinin Almanya'da yaşadığı.
- İş yerine hangi taşıma aracı ile gidiyorsunuz.
- Geçimimizi nasıl temin ettiniz.
- Evimizin büyüklüğü vb.

Böylece Polis Devleti Almanya'da bulunan bilgileri geliştirerek kontrol mekanizmalarını güçlendirmek istiyor. Sayıma karşı olanlarda çeşitli cezalar korkutmak istersen.

Yalan ve demogji ile süslü "Bu sayım herkesin yararına, Bilgiler saklı tutulacaktır" sözleriyle Almanya'da yaşayanları aldatmaktadır.

CDU, CSU, FDP, SPD partileri, sayıma katılmayı için çağrılar yaparak, Nazi döneminde devlet Arşivlerinin yabucuları yakalamak-katletmek için kullandığı hatırlatıldığında sessiz kalmakta. "O dönemlerin" geri gelmeyeceğini iddia etmekte. Yani "anti-terör" "güvenlik yasalarında" yoğun bir şekilde kullani-

lacağı açık olan bilgileri genişletmekle bu sayımın gerekçelerinden biridir. Bizler için bu tür kontrol yeni bir şey değildir. Tüm Federal Almanya için geçerli olan, en büyük elektronik kütük olan 'Merkezi Yabancılar Kültüğü' yıllardır bizler hakkında bilgi toplamakta.

Yabancılar dairesi ya da iş ve işçi bulma kurumu, 'Merkezi Yabancılar Kültüğü'nde bulunan 100 milyonu aşkın bilgisi, her zaman kullanılmaktadır. Toplanan bilgiler sınır dışına gerekçe olarak da gösterilmiştir.

Çok basit bir örnek, yabancı düşmanı yönetimler, bizlerin ayrı bir şehre yada mahalleye taşınmamızı bu bilgilerden yararlanarak yasaklayabilirler.

Güvenlik yasaları, amaçlanan genel sayıma başka bir boyut daha kazandırmaktadır. Bilgi kütüklerinin eksiksiz hale getirilmesine, millî istihbaratın ve polis yetkililerinin genişletilmesi ekleniyor. Federal Alman Devleti böylece insanları "sürekli ve eksiksiz" bir şekilde 'gözetli'ne alma yönünde büyük bir adım atmaktadır.

Bu nedenlerle 'BOYKOT' en doğru bir çağrıdır. Boykot öncesi yapılabilecek tüm propaganda, ajitasyon ve kitle faaliyetleri aktif bir biçimde yürütülmelidir. Sayım engellenmesi doğrultusunda çalışmalar yeri alınmalıdır.

Aşağıdaki bilgiler dikkatlice okunarak sayım karşısında ne yapılacağına karar verilebilir.

SAYMANLAR GELİNCE NE YAPILMALI

Boykot katılan herkese karşı, mülteci olsun, yabancı işçi yada Alman olsun, para cezası uygulanabilir. Almanlar için bu büyük bir tehlike oluşturmuyor, yabancılar için kimi durumlarda oluşturmaktadır.

gelleyci çalışma olarak sıralayabiliriz.

Eğer bir işçi Atom Santrallerinin her hangi birinde çalışmak isterse, önce hakkında Anayasayı koruma polisi ve federal merkezi kayıt daire-since toplanmış bilgiler gözden geçirilir. Hatta akrabalarının, yakınlarının 5-10 yıllık geçmişi üzerine bilgiler toplanır. Bundaki amaç Atom Santrallerinde sağlıklı çalışma olanaksızlaştırmak ve ileride doğabilecek olayları engellemek, Atom Santral kısıtlarının Atom Santrallerine sızmasını böylece önlemektir. Özellikle bu tür yöntemler kadro işçi olarak çalışacak insanlar içindir. Bu işçilerin sayısı Atom Santrallerinde çalışan işçilerin toplam 1/4' ni oluşturmaktadır. Bunlar bazı istisnalar dışında hepsi Alman vatandaşlarıdır.

KIRALIK İŞÇİLER

Atom Santrallerinde çalışan kiralık işçiler tüm işçilerin (Atom Santrallerinde çalışan) 3/4'ünü oluşturmaktadır. Bu işçiler kısa süreli anlaşmaları ile disiplinli ediliyorlar. İşçi kolonisi olarak bir araya getiriliyorlar. Çalışma süresi boyunca her gün Atom santrallerine girişte ve çıkışta sıkı bir kontrolden geçirili-

Bu nedenle, boykot katılmak isteyen yabancıların bir boykot inisiyatifi-ne danışmaları ve kendi kişisel durumlarına göre önerilir.

Boykot katılmayanlar, soruları yanlış yanıtlayabilirler. Boykot katılmak yada katılmamak sorusunu yanıtlayabilmek için kimi ipuçları verebiliriz:

- Oturma hakkı (Aufenthaltsberechtigung) olanlar ve ortak pazar ülkesi ülkelerden gelenler boykotu aynen Al-man'lar gibi, katılabilirler.

- Süresiz oturma izni (Unbefristete Aufenthaltserlaubnis) olanlarda katılabilir ancak günün birinde Oturma Hakkı için başvuruda bulunurlar ise boykot katılmış olmaları bu istemini reddetmesi için neden olarak gösterilebilir. Öbür yandan, soruların doğru olarak yanıtlanmamasının da kimi zorluklara yol açabileceği unutulmamalıdır (örneğin, eviniz resmi kurallara göre küçükse, çalışma izini olmadan çalışıyorsanız, oturma izini olmayan bir aile ferdi sizinle oturuyorsa vb.) Mayıs başından itibaren evinizde izinsiz oturanların isimlerini zillerden kapılardan çıkarcıya bilgi vermemiz.

- Süreli oturma izni (Befristete Aufenthaltserlaubnis), Duldung yada Fremdenpass gibi belgelere sahip olanların boykotu katılmamaları önerilir. Bu tür oturma izinleri her yabancı dairesince iptal edilebilir.

- İltica hakkı almış olanların bir inisiyatife danışıp kişisel durumlarına göre karar vermeleri önerilir.

- İltica hakkı talep etmiş olanların boykotu katılmamaları önerilir. Bu insanlar zaten genellikle toplu konutlarda yaşamaya zorlanıyorlar, sayım yasanın 12. maddesine göre bu durumlarda toplu konutun yönetmeni soruları yanıtlayacaktır.

- Genel sayım yasanın 10. maddesine göre ancak Alman'lar sayımanlık yapmaya zorlanabilirler.

KONTROL YÖNTEMLERİ

Numaralı kimlik kartları olan kiralık işçiler üzerine bu kartlara göre ayarlanmış bilgi sayarlar aracılığı ile her türlü bilgi edinilebilmesi mümkündür.

- Atom Santrallerinde bütün kapılar işçilere verilen bu kartlara göre ayarlanmıştır ve kartsız Atom Santrallerinde bir odaya girmek veya o odaya etmek böylece engellenmiştir olur.

- Her işçi Atom Santrali içerisine yerleştirilmiş gözlem-kamerası ile izlenmektedir.

- Atom Santrallerinde çalışan işçilerin vucutları ve yanına bulunan herşey didik-didik aranır.

- Ayrıca Atom Santrallerinin içerisinde silahlı güvenlik güçleri bulunmaktadır. Bu görevliler özellikle Atom Santrallerindeki "ic-eylemcilere" ve her türlü rahatsız edici olaya-eylemelere karşı eğitilmiş olup, sürekli Atom Santrali içerisinde yer değiştirmektedirler. Amaç: Kiralık işçilerin kadro işçileri ile ilişkiler kuralmasını engellemek. Atom Santrallerinde iki açıdan kontrol yapılmaktadır:

- İç güvenlik
- Dış güvenlik

İç güvenlik işleri ile sorumlu olan görevlilerin görevi Atom Santrallerinde çalışan işçileri kontrol etmektir.

Dış güvenliğin sorumlu olan polis memurlarının, görevi ise, Atom Santrallerin çevresini ve Atom Santrallerine yakın ve çevresinde bulunan yolları kontrol altında tutmaktır. İç ve dış güvenliklerin sorumlu olan memurlar arasında son derece, modern tektikende yararlanarak iyi bir koordinasyon vardır.

Philippsburg kazasında her bir kişiye bir polis düşmektedir. Bu sayı Berlindeki oranla kıyaslandığında çok mu çok fazladır. Buda bizlere Atom Santrallerinin koruma adı altında özellikle çevre halkına gözdağı verildiğini göstermektedir. Yapılan araştırmalar Atom Santrallerinde çalışan işçilerin %70 - 80'inin kiralık işçilerden oluştuğunu göstermektedir. Yaptıkları işler en pis, az ücretli, en az güvencesi olan işler olup çalıştıkları bölgeler ise en çok radyasyon bulunduğu yerlerdir.

Bu gerçek bizlere Atom Santrallerinin-andaki kiralık işçiler olmaksızın- inşaat, tamirat ve temizlik bölümlerinin çalışmasını imkansız olduğunu anlatmaktadır. Federal Almanyada kiralık işçilik gün ve gün yaygınlaşmaktadır. İşverenler (kiralıcı firma) iş ve işçi Bulma Kurumu (Arbeitsamt) arasında yapılan anlaşmalar aracılığıyla işçilerin müdahaleleri sonucu kazanılmış haklarının üzerine çizgi çekilmektedir. Tabii ki bununla kiralıcı firmaların kasalarına milyonlarca mark akmaktadır.

Arbeitsamt'in sürekli baskısı altında bulunmak, sosyal hakların kısıtlanması, insanın geleceğinden emin olma duygusunu yitirmiş, kişileri istediği şekilde bulduğu işte zorunlu olarak çalışmaya itiyor. Buda işverenlerce en iyi şekilde kullanılıyor. Kiralık işçi çalıştırmak demek üretimin durmaması ve işverenin kiralık işçi aleyhine işe son verilebilmesi demektir.

Ucuz ücretle çalıştırılan kiralık işçilerle, sendikaların özellikle sağlıklı çalışma koşullarının sağlanması ve ücretlerin ülkedeki enflasyon ve fiat artışları oranında artırılması taleplerini işverenler engelliyorlar. Tehdit hep aynı: "3.000.000 işsiz kapı önünde bekliyor ve onlar bu şartlar altında seve seve çalışmaya hazırlar". CDU, CSU, FDP Hükümetinin kamuoyunda sık sık vurguladığı "İşveren giderleri azaltılmalı, sermaye birikimi sağlanmalı ve firmalar dünya pazarına rekabet edebilir durumda olabilmelidir" ifadesi bizlere ilerideki günlerde Almanyada işçileri daha zorlu günlerin beklediği mesajını veriyor.

***

Kiralık işçilerin çalıştıkları yerler genellikle oturdıkları yerlerden çok uzaktadır. Bu işçiler ailesinden ve yakınlarından günlerce ayrı kalmak zorunda olup, insan sağlığına zararlı bannaklarda ayrıca kira ödeyerek kalmaktadırlar. Herhangi bir firma, her an, kiralıcı bir firmadan istediği kadar işçiyi kısa bir süre zarfında isteyebilir. Bu işçileri belirli bir süre çalıştırdıktan sonra tekrar işten çıkartabilir, ihtiyaç duyduğu meslekli kaliteye göre işçi kiralayabilir.

Kiralayan firma, kiraladığı her işçiyi kiralanan süre için kira öder. Sosyal Sigorta ve kiralanan işçinin sürekli çalışması üzerine hiç mi hiç kafa yormaz. Kiralık işçi kaçak mı çalışıyor? , kiralık işçiyi kiralacı firma arasındaki iş sözleşmesinin niteliği nedir? , işçiyi koruma geneliğine uyulmuşmu? vs. konuları kiralayan firma hiç ilgilendirmez. Önemli olan burada kiralık işçi değil, firmalar arasındaki yazılı veya sözlü anlaşmadır.

KIRACI FİRMANIN KIRALIK İŞÇİ ÇALIŞTIRMASINDAKİ AVANTAJLARI

Burada kiralık işçileri iki bölüme ayırabiliriz: 1. Kiracı firma ile sürekli iş anlaşmasında olan işçiler, 2. Yabancı işçiler.

1. gruba dahil olan kiralık işçiler yüksek meslek sahibi olan işçilerdir. Ücretleri kiracı firma tarafından ödenir ve bunların ücretlerini sürekli alması garantiler vardır. Sigortaları (Sosyal Sigorta ve emeklilik sigortaları) ödenir. Bu kişiler sürekli aynı firmaya kiralınır. Bu da bizlere o iş yerinde sürekli iş güvencesini olduğunu göstermektedir. Bunların dahi yerleri garantili değildir. Her an kapı dışarı edilebilirler.

Resmi olarak (kağıt) çalışmaları rağmen genel ücret sözleşmesi altında asgari ücretle çalışırlar. Kiracı firmalar 'kabal'a' iş alırlar. Almaya genelinde iş alan bu firmalar, kiraladıkları işçileri değişik şehirlerde çalıştırırlar. Bütün iş malzemesi ile 'Vorarbeiter' (işçi çavuşu) da kiracı firma tarafından ayarlanır. Kiracı firmalarda bir yılda binlerce insan değişik zaman dilimlerinde çalışır. Bu nedenle buralarda çalışan insanların meslekleri ve sayıları hakkında istatistik yapmak çok zordur. 1. Grupta çalışanların genellikle 'Facharbeiter'ler, memurlar (Angestellte) ve öğrenciler kiracı firmalar açısından sosyal masrafları azalttığı için kârlı bir kaynaktır.

2.ci grubu ise yabancı işçiler oluşturmaktadır. Sosyal yardım ve işsizlik parasını ödemekten kurtulmak için bizzat Arbeitsamt bu işçileri Kiracı firmalara gönderir. Bazı istisnalar dışında yabancı kiralık işçilerin iş anlaşması yoktur. Ücret üzerine sözlü anlaşma yapılır. Aldıkları çok düşüktür ve işten çıkartılmalara karşı korumasızdır. Yine firmalar vergi kaçaklığı yapmakla birlikte sosyal giderleri ödememektedir. Kiracı firma kiralık işçi için çalışma müddesine bas vurabilir. Fakat çalışma müddesi kiralık işçinin eline geçene değin işçi tekrar işten çıkartılır. Bu şartlar altında çalışmak: 1. Ücretinde zorlamayı getirir. 2. Bu zorlama, çalışma süresince iş kazalarının artması- rizikosunu yükseltir.

ATOM SANTRALLERİNDE ÇALIŞAN YABANCI KIRALIK İŞÇİLER

Bu konuyu sizlerin de hatırlayacağı gibi Günther Wallraf "En Altıkları" kitabında değişik örneklerle belgelemiştir. En Altıkları kitabında da belirtilen, sunulan belgeler üzerine şu anda benim izlenimime göre fazla güdülmektedir. Ama aynı şekilde (kitapta belgelenen şekilde) kiracı firmalar işlerinin sürdürmektedir. Bu gerçeği 1971 yılından beri Almanyanın değişik yerlerindeki Atom Santrallerinde çalışmış ve halen çalışmakta olan işçilerle yaptığım konuşmayla bir kez daha yaşadım.

Örneğin; 1...., 1971 senesinde merkez bürosu Hannover şehrinde olan Firma Dietrich GmbH tarafından Al-manya'ya işçi olarak getirildi. 1986 yılına kadar 1...., değişik Atom Santrallerinde kiralık işçi olarak çalıştı. 1....' Almaya getirilişinde bulunduğumuz durum içler acısıdır. Kuşada olsa Almaya'ya geldiğim zamandaki yaşadıklarımı anlatmadım edemeyeceğim. Şöyleki; İstanbul'dan yüzlerce insanla birlikte trenle bindirdiler (hepside Almaya'ya çalışmak için gönderiliyorlardı) Münih tren garına geldik. Almanden ve çocuklarımızdan uzak kalmam ayrıca tene-madığımız bir ülkeye gitmem bende bilincime yerleşiyordu. Dil bilmiyordum nerede ve hangi şartlarda çalışacağımı bilmiyordum. Bu konular üzerine düşündüğüm kendimi tutamıyordum, ağlıyordum. Trenin treni için ağlamaktan gözleri şımış insanlarla dolu idi. Münih tren garına geldiğimizde aynı anksiyöz ussuzluğumuzla valizler olduğu halde bizi Sütlük halinde araya dizdiler. Birkaç gün sonra bir Alman düştü ve beraberce Hannover'e geldik. Hannover tren garında beni yine bir Alman karşıladı. Bu kişi ile Firm Dietrich'in bürosuna gittik. Birörun kapısından içeri adım atmadan bana baya tasitılar. Akşamın geç saatlerinde beni Türkiye'lerin çoğunlukta olduğu erkekler yurduna götürdüler. Ertesi günü beni tekrar firmamın bürosuna götürdüler. Firmamın bürosunda epeyce Türkiye'li işçi vardı. Hepimizi tekar boyacılık sı-

Atom Santralleri Ve Kiralık işçiler

Atom Santrallerine karşı çıkan hareketlerin Atom Santrallerinde çalışan kiralık işçiler üzerinde fazlaca durmadığı görülmektedir.

Oyleki; Atom Santrallerinin kapatılması istegine sendikalar bile istenilen desteği vermekten kaçınmaktadır. 1986 yılında bir sendika tarafından "2.500 iş yeri haybedimemeli-dir" yazılı bir pankart Hanau'da taşınıştır. Sendikann bu istemi işçilerin Atom santrallerinde hangi koşullar altında ve Atom Santrallerinde üretim şekli, ayrıca Atom Santrallerinin insan sağlığı ile olan ilişkisi ve Atom Santrallerinde çalışan insanların sosyal ve sağlık konularını dikkate alınmadan oluşmuş, sonuçta topluma ve toplumda yaşayan bireylere ve onların istemlerine karşı bir istemdir.!

Yaklaşık olarak Atom Santrallerinde yarım milyona yakın insan çalışmaktadır. İşçiler radyasyon bölümlerinde hiyerarşi (kiralık işçi-kadro işçisi) ve militarist çalışma koşullarında Atom Santrallerinde üretim yapmaktadır.

Burada militarizme değinmeden edemeyeceğiz. Bu güvenlik güçlerinin görevini; Atom Santrallerini koruma, gözetleme işçilerin işi bırakmasına karşı mücadele, sabotaj ve en-

navından geçirdikten sonra bir grubu Stuttgart yakınlarında olan Mercedes firmasına, beni iki işçile birlikte Conti firmasına gönderdiler. Burada iki gün çalıştım. Kısa Almanya'ya gelişim ve ilk defa Almanya'da bir firmada çalışışım. Şu anda belirtmek isterim ki beni Almanya'ya çağırarak isteyen firma Dietrich GmbH'dir.

Soru: Kısaça diğer çalıştığınız yerler hakkında bilgi verirmisiniz? Ayrıca ne kadar süre ile çalıştınız?

İ.: "Contie'de üç gün çalıştım. İşverenim Firma Dietrich'ti. Contie'nin pencerelerini boyadık."

*...06/1971 yılında yaklaşık Hannover'den 160 Km. uzaklıkta olan Stade-Hamburg Atom Kraftwerk'e gönderildim. Atom Santrali o zaman inşaat halinde idi. Yaklaşık 11 ay burada çalıştım. üç aylığına Türkiye'ye i-zine gittim. İzinden döndükten sonra * 1.2.1972'den 1.6.1972'ye kadar Brunsbüttel Atom Santralında çalıştım.

* 6. ayın başlarında firma Theode'ye satıldık ve yine Brunsbüttel Atom Santralında işimize devam ettik. Atom Santralının iç kısmında yerlere zift atık, duvarları ve tavanları boyadık. 31.12.72'ye değin aynı iş yerinde çalıştık.

* 15.11.1973'den 23.12.1976 senesine değin Bremenhaven'de Atom Santralında - o zaman bu Atom Santralında inşaat halinde idi - çalıştım. Bizi oraya kiracı firma, Dietrich göndermişti.

* 4.1.1976'dan 1977'ye kadar Heiz-Kraft-Werk-Krömmel'de, Niederreimbach-Landschut-Münch şehri yakınlarında değişik süreli ara ile çalıştım. *...6/1977'den 1977'nin sonlarına kadar tekrar krömmel Atom Santralında çalıştım.

*1978'in başlarından itibaren firma Theode'ye firma Dietrich tarafından kiralandım. Aynı yılın sonlarına kadar Brunsbüttel'deki Atom Santralında çalıştım.

gurbetlikti. Arabam yok. Örneğin, Hamburg'da (Stade) çalışırken ayda bir kere ailemi ve çocukları görebiliyordum. Zaten kazandığım paranın büyük bir bölümünü yolculukta harcamışım. Meseleyle dönelim. Çünkü zaten yıllarca hasret içerisinde yaşamışım, bu nedenle ailemi çocuklarımı yanıma getirdim. Yine burada birbirimize hasret olmuştuk."

İ., Hannover dışında çalıştığı şehirlerde ayrıca barakalar içerisinde barınmış, kendi ifadesi ile 'sürünmüşler'. Ağaçtan derme çatma barakalarda, bazen ise arabalarda gecelemiş.

ATOM SANTRALLARINDA ÇALIŞAN KIRALIK İŞÇİLERİN RADYASYONA KARŞI KORUNMA SORUNLARI

Konuştuğum değişik Atom Santralında çalışan Türkiye'li işçiler de-taylı olarak radyasyon tehlikesine karşı korunma üzerine bilgilendirilme-diklerini belirtti. "Ben Hamel-Grunde'de çalışırken Atom Santrali üzerine video filmi gösterdiler. Atom Santralının en tehlikeli yerinde çalış-tırılan biz Türkiye'li tabiki almanca yetersizliğinden hiç bir şey anla-madık. Konuşmaları anlamak için tercüman istedik. Ama bu isteğimizi, gerek bizler için sorumlu olan Vor-beiter gerekse Atom Santralındaki diğer görevliler dikkate bile almada-lar."

İ., 'Sıcak Bölüm' diye isimlendir-diği (Reaktor kazanlarının ve radya-sunun en fazla bulunduğu yer) bölü-münde 5-10 kişilik gruplar halinde çalışıldığını ve bunların (kendisinin içinde bulunduğu grup) hepsinin Türkiye'li olduğunu, bu 'Sıcak Bö-lüm'de çalışmadan evvel göstermelik olarak radyasyon ölçü aletiyle sadece

AUSWEIS - FOTO

Yukarıdaki belgeden anlaşılacağı üzere, 1. yıllarca değişik Atom San-trallarında çalışmasına nazaran ciddi bir şekilde sağlık kontroline geçi-rilmemiş, radyasyon kontrolü hiç mi hiç yapılmamıştır.

Ayrıca radyasyon kimliğinden açık bir şekilde anlaşılacağı gibi, ilk defa radyasyon kimliği 1978 tarihinden iti-baren geçerlidir. Bundan şu anlaşıl-maktadır: 1. İ., 1978 tarihine değin Atom Santrallarında çalıştığı halde hiç kontrol edilmemiştir, ya da bi-linçli bir şekilde firma İ.'nin kimli-gini 'kaybetmiştir' Ya da radyason kimliği verilmemiştir. 2. Yine yuka-

rdaki resimden anlaşılacağı üzere her ay radyasyon olup olmadığı var ise şekli ve derecesi yazılması gerekir-ken kiracı firma tarafından 6 aylık süre aynı anda doldurulmuştur.

SONUÇ

Yukarıda kısaca olsa irdelemeye çalıştığımız, Atom Santralları, kiralık işçiler ve yabancı işçilerin durumla-rını İ. ile yapılan sohbet, söyleyişi yolu ile gözler önüne sermeye çalış-tık.

Kiralık işçiler sorunu 'ucuz iş gücü' olmaktan ziyade, firmaların, fabri-kaların yapısal şekillerinde bir de-ğişikliğe işaret etmektedir. Özellikle

Atom Santralı gibi, insan yaşamına son derece zararlı iş yerlerinde teh-likeli ve insan sağlığına zararlı işleri yapan yabancı işçiler için ileriki dönemlerde belirli hakların verilmesi hemen hemen bir hayal!

Ayrıca bir noktaya değinmede ya-rar vardır: Atom Santrallarında çalış-an kiralık işçiler sendika üyeleri değiller, izin paraları ödenmemekte-dir. Weinacten (Noel) parasıda öden-memektedir. Bu kimlikte ilginç olan, İ.'nin uzun yıllar Atom Santralında çalışmasına nazaran vücudunda 1* Rem bile radyasyonun bulunmayışı-dır.

*Rem- Radyasyon ölçü birimi.

ULM DEVRİMCİ İŞÇİ VE TÜRKİ KOMİTEE

konuşma sırasında ise sadece ya-bancılar konusunda bir kelime konuşarak olayı geçiştirmekle yet-inildiği izlendi.

13 Ocak tarihinde yaptığımız basın açıklamasında Türkiye'deki genel ekonomik ve siyasal durumu anlatlık neden Evren'in gelmesine karşı olduğumuzu açıkladıktan sonra, 17 Şubat'ta da en geniş kitleye açık Almanca seminer, dia gösterisi ile birlikte bir tar-tışma toplantısı yapıldı. Bu konu-ile ilgili doktorlara, avukatlara ya-bancı sorumlularına, basına, parti ve gruplara basın açıklaması dosya-sı ile birlikte çağrıda bulunuldu.

Yaptığımız çalışmalarla basın ve bölgesel radyo'dan kamuoyuna duyurulmasını sağladık. Çalışmaların Türk-Komitee adına yapılarak, Tür-kei-Komite'yi yeniden aktifleştire-meyi amaçlıyoruz.

Bu çalışmalardan sonra Alman-ya'daki sorunlarımız etrafında mü-cadeleyi sürdüreceğiz.

Devrimci selamlar
ULM DEVRİMCİ İŞÇİ

*Tekrar firma Dietrich beni Ham-burg'a (Stade) göndermek istedi, git-medim. Hannover'de bana Hannover şehrinin dışında, köprü, elektrik direkleri boyattılar. 1 ay böyle çalış-tım.

*1980 yılının başlarından itibaren 4 sene Atom Santrali Grunde Hamel-de çalıştım. Burada işleri bittikten sonra beni işten çıkardılar. 3 aya yakın işsiz kaldım.

* 3 ay sonra Firma Dietrich'te 3 aylığına beni tekrar işe aldılar, yine direk ve köprüleri boyadım. ...11/84'de tekrar çıkış verdiler. 2 hafta işsiz kaldım.

* Tekrar 1 seneliğine Hannover şehrine yaklaşık 240 Km uzaklıkta bulunan Atom Santrali Brokdorf'a gönderildim.

* 3 aylığına Izerhagen Atom Santra-lına (Stuttgart yakınlarında) gönder-diler. Orada da iş bittikten sonra Kassel şehrine göndermek istediler. Gitmek istemeyince firma Dietrich-de iş süremde olduğundan bana başka iş yeri göstermeyip işime son verdiler. Kısaça durum bundan iba-ret."

Soru: Aile yaşamınız nasıldı? Aileniz Almanya'da mı?

İ.: "Eşim ve iki çocuğum Almanya'da. Bir kızım Türkiye'de yaşıyor."

Soru: Ne zaman ailenizi Almanya'ya getirdiniz?

İ.: "1979 yılında"

Soru: Ailenizi yanınıza getirdikten sonra ailenizden açık yerlerde çalış-manız herhangi bir sorun yarattı mı?

İ.: "Tabiki. Benim yaşıyordum gurbette

havanın ölçüldüğünü, boyadıkları du-varları, boruları ölçmediklerini belirt-ti. Ayrıca 'Sıcak Bölüm' de çalıştıkla-rı zaman içerisinde sıcak buharlaş-ma sonucu tavanda ve borular üze-ründe oluşan, su damlalarının üzer-lerine damladığını da belirtti.

Personendata durch Ionisierende Strahlen im Beruf
- Bestrahlung von außen -

Monat	Strahlendosis in Rem	Erreichte Dosis	Ausweis- karte	Personen- karte
Januar	1.7	2.7		
Februar	1.7	2.7		
März	1.7	2.7		
April	1.7	2.7		
Mai	1.7	2.7		
Juni	1.7	2.7		

Nachname: Personendata 7
Geburtsdatum: 2.6.72

Stempel: VERBODEN TOEGANG TOEGANG

MÜNICH: FAŞİSTLERİN GECESİ PROTESTO EDİLDİ

Faşist Türk Federasyonuna bağlı Münih Ülkü Ocağı'nın 18.4.1987 ta-rihinde saat 16'da düzenlediği gece-yi protesto etti.

Faşistlerin "Gurbette vatan aşkı" a-dı altında düzenledikleri gece-yi öğrenenler, Türkiye'li ve Alman örgütlerle toplantı yapıp, faşistler ge-cesine karşı bir ortak eylem platfor-mu oluşturdu. Türkiye'li ve Alman örgütlerle birlikte Türkçe ve Almanca bildiriler hazırlayıp, 16.4.87 saa 15'de Meclis önündeki ikaz nöbetinde ve Münih'in 3 ayrı bölgesinde yapılan başş yürüyüşünde dağıttık. Meclis önünde yaptığımız ikaz nöbeti büyük ilgi gördü.

Bundan iki gün sonra barış yürü-yüşlerinde katılıp 3000'e yakın bür-di dağıttık. Aynı ayrı dördört koldan gelerek Marienplatz'da toplanan barış yürüyüşüne 15 000 kadar kitle katıl-dı.

Yürüyüş boyunca Türk faşistleri-nin kimler olduklarını, neye hizmet ettiklerini açıklayan Türkçe ve Al-manca konuşmalar yapıldı. Ortak atıl-an sloganlar ise şöyleydi:
-"Yaşasın Uluslararası Dayanışma"
-"Faşizme Karşı Omuz Omuz"
-"Tod dem Faschismus in der Türkei" vb. gibi.

Polisin provaka ortamı için hazırlanmış olduğu izlenilirdi.

Mitingimizde Türkçe ve Almanca konuşmalar yapıp eylemimizi sonuç-landırdık.

Eylem sonucunda yaptığımız or-tak tesbitler şunlardır:

- Bizler bu eylemimizleolumlu bir adım atmış olduk. Geçmişin olum-suzluklarını (Münih'e özgü) ve güven-çimizi ortamını birazda olsa aşabildik. Bu da olumsuzluk ve yanlışları öne çıkartıp eylemlerin önüne koyma mantığından vazgeçtiğimiz oranda başarıya ulaşabilir. Gerek ilişkilerde, gerekse diğer örgütlere bakışta güven-çlilik ve samimiyetle öne çıkması yapılacak işlerin zorda olsa önemli bir kısmını halletmemizi sağlayaca-ğına inanıyoruz. Bizler için şimdi olumlu adımı eylem birliğini daha ileri bir seviyeye götürmek, kalıcı ve iş yaratan bir hale oturtmak görevi düşüyor.

-Sivil faşistlerin devletten ayrı ol-madıkları gerçeğini gözünde bu-lundurarak, mücadeleyi sürdürmek gerekli.

-Kendi dağınkılığımızdan dolayı, Alman gruplarını eylemimizde yete-rince örgütleyemedik.

-Özellikle Türkiye'li ve Kürdistanlı kesimi eylemlilik için duyarlı hale ge-tiremedik.

- Eylem birliğine karşı duyarsız kalan gruplara eylem birliğine katıl-ma çabası göstereceğiz.

-Eylem birliğine katılan örgütler olarak ülke ve yurtdışındaki geli-şmeleri temsil alıp iş yaratan ve yürüten bir yapı haline dönüşmeyi hedefledik.

YAŞASIN ANTI-FAŞİST GÜÇLE-RİN EYLEM BİRLİĞİ!

Münich Devrimci İşçi

Bir zamanlar haklarında "yamamlar" diye destanlar yazılan Afrika halkları, bugün başka destanlar yazmakla uğraşıyorlar. Devrimin destanını, kurtuluşlarının destanını...

Afrika kıtasındaki 51 ülke arasında, sömürgeci beyazlar tarafından idare edilen iki ülkeden biri olan Güney Afrika, son yıllarda dünya kamuoyunun en çok sözünü ettirdiği yerlerden biri olmuştur. 25 milyon siyah, 4,5 milyon melez ve 4 milyon beyazın yaşadığı Güney Afrika topraklarının sadece %13'ü siyahların kullanımı altındadır.

1986 Eylül ve Ekim ayları içinde AZANIA Birleşik Afrikalılar Kongresi'nden iki kadın delegesi olan CASTALIA MOLEKO ve MAUD JACKSON, Avustralya ve Yeni Zelanda'ya geldiler. Bu ülkelerde Avustralya'da çeşitli derici, devrimci, demokratik parti, sendika, örgüt ve kişilerle Güney Afrika üzerine bir çok toplantı düzenlediler. Yeni Zelanda'ya henüz hareket etmeden önce Avustralya Devrimci İşçi'nin iki AZANIA'lı bayan devrimci ile yaptığı röportajı aşağıda sunuyoruz.

GÜNEY AFRIKA:

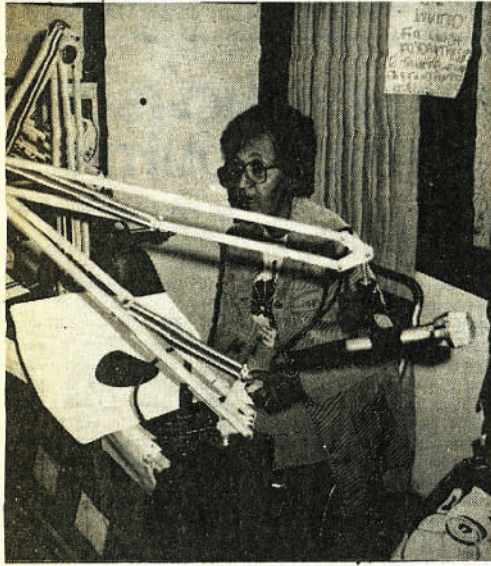
"PAC, Halk Demokrasisi İçin Mücadele Vermektedir,"

CASTALIA MOLEKO

1954'de, muhafazakâr halkın yaşadığı bir yer olan Orange Serbest Eyalet Bölgesi'nde doğdu. Maokeng ilkökulu ve Bodibeng lisesinde okudu. Ailenin 8 çocuğundan 6'sı idi. Babası bir emekçi olup, her emekçi gibi çocuklarına çok ağır yaşam ve çalışma şartları altında ancak biraz eğitim olanağı sağlayabildi.

1973'te ilkököl öğretmeni olabilmek için Johannesburg şehri yakınındaki Orlando'da iki sene kurslara devam etti. Bir süre öğretmenlik yaptktan sonra, bir hafta sonu gazetesi olan "Dünya Siyah"ta (World Black) çalıştı. Ekim 1977'de gazetesinin çıkması ırkçı rejim tarafından yasaklanınca uzun süre işsiz kaldı. Moleko yasaklanan gazetede çalıştığı günden itibaren Siyah Gazeteciler Sendikası üyesiydi. Onun bu üyeliği, kendisinin defalarca tutuklanmasına, gözaltına ve işkenceye alınmasına yetti. Sendika üyeliği sırasında, üyelik yıllarının belki on katı John Vorster Meydanı'ndan sürüklenerek götürüldü.

1979'da gazetecilik eğitimi için Zambia'ya gitti. Dönüşünde basın işçileri derneğine girdi. 1981'de üyesi olduğu, Azanian Ulusal Gençlik Birliği örgütünün yönetim kuruluna seçildi. O, artık Azania Gençlik Kurtuluş Hareketi'nin kararı, genç, bir kadın temsilcisiydi. 1982-83 yıllarında ırkçı polis Azania Ulusal Gençlik Birliği'nin (AZANYU) üyelerini geniş çaplı baskı ve tutuklamalara gittiğinde, çemberin daral-dığı anlayan Castalia, Lesotho'ya geçti. Orada daha önce nişanlı bu-lundugü, kendisi gibi AZANYU ve P.A.C. üyesi olan Arthur Moleko ile evlendi. O günden şu zamana kadar P.A.C. Kadınlar Hareketi görev-lisi olarak içerde ve dışarda görev yapmaktadır.

MAUD JACKSON

17 Ocak 1930'da Cape Town'da doğdu. Henüz 9 yaşındayken ırkçı baskılarla yüzüyle geldi. Babası beyaz annesi siyah olduğundan, hükümet Maud'u ailesinden kopararak başka bir siyah ailenin yanına verdi. Yine teninin siyaha çalması yüzünden eğitimi egemen yönetim tarafından engellendi. 16 yaşında bir akrabasının "sarhoş" olduğu öne sürülerek, polisle Maud bir kere daha karşılaştı. Daha henüz çocuk denilecek yaşta polisin gözünde ve sicilinde "aranan" ve "dangalı kişi" oluvermişti. Kısa zaman sonra halen anlam veremediği (aslında anlaşılır) bir sebepten dolayı 9 ay hapis yattı. Bundan sonra Maud, mahkemelerdeki tutumundan, özel hayatındaki tavırların ikide bir "adaletin işini güçleştirdiği için(!)" tutuklanıyor, gözaltına alınıyor-du. Afrika'da ve dünyada olup-bitenleri henüz kavramadan genç çağında "aktif, tehlikeli bir yeraltı eylemcisi(!)" oluvermişti.

Maud 1956'da evlendi. İlk çocukları doğduktan hemen sonra, sıkı polis takipleri ve baskısı nedeniyle ülkesini terk ederek Tanzanya'ya yerleşti. 1960'da P.A.C.'ye girdi. Mücadelesi, örgütlenmesi, programı, ilkeleri ve hedeflerini benimsediği için katıldığı bu kurtuluş hareketi içinde, önceleri halkın sosyal sorunlarıyla uğraşan bir devrim işçisi o-larak çalıştı. Bir zaman sonra Dar Es Salaam bölgesi Kadınlar Koordinatörlüğü'ne atandı. O günden bugüne P.A.C.'nin Kadınlar Kanadı Koordinatörü olarak Güney Afrika içinde ve yurtdışında görev yap-maktadır.

Devrimci İşçi: Güney Afrika Avus-tralya ekonomisini nasıl etkiliyor?

M.Jackson: Avustralya Güney Afrika'dan bir çok şeyler satın almaktadır. Bunların başında balık, şarap, demir, altın gibi şeyler gelmektedir. Avus-tralya'nın ülkemizden ithal ettiği bir çok maddeleri buradaki piyasada ço-gu zaman açıkta göremezsiniz. Çün-kü, bu mallar geldikten hemen sonra 'Avustralya'da imal edilmiştir.' pa-tenti (!) ile ambalajlanarak piyasaya sürülmektedir.

İşte bu ithali gerçekleşen bir çok madde, aynı zamanda Avustralya'da da üretilmektedir. Ama ne var ki, bu maddelerin bir çoğunun alımı süratle düşmüştür, kimi maddeler ise alıcı bula-maz hale gelmiştir. Bu duruma en iyi örnek; şarap ve balıktır. Güney Afri-ka'daki kölelerin çalıştırılması ile el-de edilen bu ürünlerin Avustralya'ya her gelmesinde, aynı daldaki kurum ve sanayiler kapanmakla karşı karşı-ya kalmaktadır. Bu duruma en yakın tanıklar, şüphesiz, bu alanlarda çalış-sın işçiler küçük üreticilerdir. Bu yüzden sizin de bildiğiniz gibi binler-ce işçi işsiz kalmaktadır. Hunter Val-ley Güney Avustralya'nın üretimi ile Ye-ni Şarap Eyaleti (N.S.W) Kuzey Kör-fezi'ndeki balık işletmeciliği bu se-

bepile durmuştur. Şimdi, kaybeden-ler ve kazananlar açısından bakıldı-ğında durum gayet açıktır. Avustral-ya kapitalistleri ile Botha'nın sınıfı kar hazinelerini kar eklerken, her iki tarafın halkların durumu gittikçe ağırlaşmaktadır. Bizim açımızdan bakıldığında durum çok daha vahim-dir. Ülkemiz insanları hiç bir ücret verilmenden kimi zaman bir sigara ve-ya yol parası kadar bir ücretle-boga-z toktuğuna çalıştırılmakta, bir tarafa-da topraklarımızın zenginlikleri dışarıya peşkeş çekilmektedir. Daha-sı, Avustralya'nın Güney Afrika'daki ırkçı rejime ödediği her dolar, ne şe-kilde olursa olsun baskıcı ve zulüm rejimine karşı mücadele veren halkı-mızın muhalefetine durdurulmeksiz i-çin kullanılmaktadır. Aynıca Avustral-ya'nın ülkemize girdiği bu alış-veriş Güney Afrika'daki fiatları süratle yu-karı doğru itmektedir.

Devrimci İşçi: Güney Afrika'nın kusa bir arka planını verir misiniz?

C. Moleko: Dünya kamuoyunun üze-rinde en çok söz ettiği ülkelerden bi-ridir bugün Güney Afrika. Bunun bi-rinci nedeni Botha rejiminin, halkı-mıza köle muamelesiyle layık görme-si bu köle halklarımızın direnişin-denir. ırkçı rejim yalnız ve yalnız zora, baskıya, kana, zulme ve zindana da-yanmaktadır. Buna rağmen, Afrika'lı eski bir devrimci olan Amilcar Cab-ral'ın dediği gibi 'ben halkıma olan borçlarımı ödemek ve devrimin bir savaşçısı olmak isteyen sıradan bir

Afrika'lıyım' diyerek, direnişe her gün katılanların sayısı hızla artmak-tadır. Zor, simneyi değil, aksine direnişin yükselmesine neden olmak-tadır. Güney Afrika'da olup-bitenler bir çok yeni sömürge, emperyalizme bağımlı ülkelerle işkence, idam, katliam vb.benzersizlik gösterir. Bi-zim ülkemizde olanlar daha katmer-lisidir.

İrkçiliğin boyutlarını gösterebil-mesi açısından bir kaç şey açıklamak istiyorum. Beyazlarla siyahların seyah-et ettikleri araçlar, gittikleri okullar, kahveler, lokantalar, spor yerleri da-ha bir çok şey ayırdır ve tüm bunlar hükümetin kontrolindedir. Ben ken-di mi bildim bileli de bu böyledir...

Afrika kıtasındaki ulusal ve top-lumsal devrim hareketleri başlangıçta iki olguya tepki olarak doğup geliş-miştir. İlk ayrıma ve Avrupa ülkeler-inin ekonomik-siyasal egemenliğine karşı. Beyaz ırkçı rejimin Avrupa'da ki ağababaları, kendi ülkelerinde de-yoğun bir ırkçı propaganda sürdür-müşlerdir. Afrika halklarının "insan-lık evriminin aşağı basamaklarından gelen, gelişimsiz yaratıklar" olduğu uydurmacasını ussanmadan tekrarla-mışlardır.Beyaz anneler yavrularını "yamamlarla" korkutarak uyutmuş-lardır. Günümüz modern(!) Avrupa-sında bu masalla inanılanların sayıları az-zımsanmayacak kadardır. Güney Af-rika; Afrika'daki 53 ülke arasında, beyaz azınlık-ırkçı rejimler tarafın-dan yönetilen iki ülkeden birisidir. Diğer ise Namibia'dır.(Daha önce Ba-

ti Afrika) Bugünkü rejimin güçleri, çünkü 2. Dünya Savaşı'nda, faşist Hitler yayılmacılığına karşı oluşan Afrika Halkları Müttefik hareketine karşı olan güçlerdir.

"DÜN 'IRKÇILIK İNSANLIK SUÇUDUR' DİYE İMZALAN KÖYAN-LAR BUGÜN İRKÇILIĞI AZGIN BİR DEVLET TERÖRÜYLE DOĞRUDAN UYGULUYORLAR."

Sözde ırkçılık insanlık suçu olarak kabul edildi. Bunu suç olarak kabul edip altına imza koyan ülkeler, olay-lar karşısında ne gibi kayda değer iş-leme size dudak bükülecek bir kaç soru. Dün "ırkçılık insanlık suçudur" diye imza koyanlar bugün ırkçılığı azgın bir devlet terörüyle doğrudan u-guluyorlar. İşte ABD, İşte İs-rail, Türkiye, Güney Afrika... Çağmı-zın kanayan yaralarından biri olan ül-kemizin nüfusu 30 milyon. Bunun yalınca 4 milyon 400 bin Boer ve ingiliz kalıntıları beyazlar oluşturu-yor. Topragın %87'si onların. Elbette mahkemelerde, poliste, orduda, yasa-lar da onların. Ülkemize 17. yy'da Hollanda ve İngiltere'ye Hindistan yolunu ele geçirmek için geldiklerin-de, yerleşerek koloniler kurmuşlar-dır. Bu gelişleriyle bu siyahlar oto-matik olarak ıncıl sınıfa, onlar ise birinci sınıfa geçmişlerdir.

ABD'nin ülkedeki sömürisine ge-lince; şunları sıralamakla yetinee-ğim; ABD, Güney Afrika'dan askeri sanayi komplekslerinin ihtiyacı olan 25 maddeden 7'sini sağlamaktadır. Vanadym dışıtaştının %57'sini, platin ve benzeri maddelerin %25'i-ni, magneziumun %9'unu vb. ABD'ye yapar. Bu satışlardan ise yaklaşık 4 milyar dolar elde eder. 1970 lerde ABD'ye "yardım elini" uzattı. 100 büyük Amerikan Bankası 3 mil-yar doları aşan bir sermaye yatırdı. ABD tekelleri İngiltere'den sonra i-kinici gelmektedir. ABD tüm Afrika'ya olan yatırım ve "Yardım"ların yüzde 80'ini Güney'e yapıyor. Bir-leşmiş Milletler de bu yapılan "yar-dımlar" doğrultusunda karar alıyor.

M. Jackson:Emperyalizmle ülkemizin siyasal-ekonomik ilişkilerinin boyu-tu, şu müevazi söyleşimizin sınırla-rını aşar. Daha da katılabilecek olan-lar üç aşağı beş yukarı böyleyken; si-yahlar bir şehirden diğer bir şehire gitmek için izin "PASS" almak zo-rundadırlar. Kimi zaman bir mahalle-den diğerine giderken de bu yöntem uygulanmaktadır. Alınan bu izin ka-gıdı günün 24 saatında, yataktan bile yanında bulundurulmak şartı vardır. Bu belgede imza, adres, isim, nereden gelip nereye gittiğin, fotoğraf gibi bil-gi ve işlemler vardır. Erkekler genel-likle "BASTUNTAS"tan ve yerleşim bölgelerinden, yanlarında izin belge-leriyle birlikte alınarak şehirlere ve madden bölgelerine götürülürler. Fa-kat, azat olan bu çalmış bölgelerine ailelerini götürmeleri yasaktır. Erkek-ler bu çalışma kamplarında 2 ile 4 sene arası çalışmak için kırırlar. Bu olay, bakıldığında azgın bir sömür-gi gibi görülse de, onun yansırı, daha başka bir şeydir de. Rejim bu uygula-masıyla siyah aileleri parçalamayı ve onların çoğalmasının önüne geçmeyi amaçlamaktadır. Siyahların çoğalma-sına karşı uygulanan onlarca vahşi yöntemlerden biri de, Amerika'da i-mal edildi, akıl almaz yollarla piyasaya sürülen, Amerika'da kullanılması yasak ilaç ve tabletlerin, Afrika'da pi-yasaya sürülmesi yoluyla Azania'lı ka-dınların kısırlaştırılmasıdır. Dahası G. Afrika'da kimin, kimin ile evlenece-gine devlet karar vermektedir. İşte A-partheid'in insanlarımız üzerindeki politikalarının bir kısmı bunlardır ibarettir. Tüm bu baskı, açlık, yok-etme, zulüm politikalarına karşı halk-larımızın yükselttiği direniş mücade-lesine polis, ordunun ve sivil cina-yet sebekelerinin saldırılarına maruz kalmaktadır.

Devrimci İşçi: Pan Afrika Konseyi'n-den biraz bahsedebilir misiniz? Ne za-man kuruldu? Güney Afrika'da neyi amaçlamakta? Amaçladığı şeyleri başarmak için nasıl bir mücadele ver-mektedir?

M. Jackson: PAC Azania'da iki büyük kurtuluş hareketinden biridir. PAC bir kurtuluş ve direniş hareketidir. Halkımızın bir eline ıncıl diğer eline silah verildi, seç denildi. Kimileri ıncıl'i seçerken, halkımız silahı seçti. Yani kurtuluşunun yegane yolu. PAC 1959'da kuruldu. Kurulduğunda Gü-ney Afrika'daki durumu barışçıl yolla-rla değiştirebileceğini düşünüyordu ve ona uygun örgütlenmesini ve mü-cadelesini sürdürüyordu. Bu düşünce bir-çok içinden geldigimiz ANC'den "mıras" kalmıştı. Ancak ne var ki, bu "mırası" çabuk terkettiler. Zaten ANC içinden çıkan ve militan gelenek-kanaadını oluşturyorduk. Kararları geçirildiği, programa konulduğu hal-de, zamanın büyük tartışma konula-rından olan "Toprak Hakkı" ve "kendi Kaderini Tayin Hakkı" amaç-ları doğrultusunda pratik bir şey

Saldırıları CIA-MİT-Kontr-Gerilla Ve MHP Tarafından Düzenlendi

adım oldu. Halka karşı çok yönlü olarak sürdürdükleri, değişik biçimler altında bütün bu saldırılar, sendikacıları etkisizleştirme, işçileri sindirme, öğrencileri yıldırma amacına yönelik saldırıları ile mezhep çatışmalarında karararak emekçileri bölme girişimleri toplumu faşistleştirme programına bağlı olarak yürüldü. Değişik yörelerdeki bütün mezhep çatışmalarında birbirine benzer provokasyon yöntemlerine ve saldırı tekniklerine başvurmaları, genel olarak bütün faşist terör eylemlerinin, özel olarak alevisinini çatışması görüntüsü altındaki eylemlerin hep aynı merkezden yönetildiğinin, tek elden sevk-idare edildiğinin kanıtı oldu.

* Alevisinini çatışmalarının çıkarıldığı her şehirde, her aynı plan uygulandı, her aynı yalanlar tekrarlandı. MHP'li ve 'Ülkü Ocaklı' faşistler olayları başlatmadan önce her yerde aynı bildiri afiş ve propagandaları saldırılarına zemin hazırladılar; "alevi-komünistler camiye bombalandı, Kızılbaşlar camiden çıkıkan müslümanları kurşunladı", söyledilerini yaydılar. Ve çoğu yerde, bizzat faşistler olayları başlatmak için ya cami bombalandı ya cemaati kurşunladılar. Yaptıklarını solculara-alevilerle mal ettiler. Olaylar sırasında ya da sonrasında bu işlerin bütün faillerinin itisnasız hepsinin faşist görüşteki kişiler olduğu ortaya çıktı, bir kısmı yakalandı, yargılandı ve bu gerçek mahkeme kararlarıyla ispatlandı.

Faşistlerin mezhep kışkırtıcılığı yaptıkları her yerde saldırıların hedefi hiç bir zaman yalnızca alevisinini olmadı. Her yerde sinni CHP'lilere hatta kendilerine harc vermeyen "AP'li, MSP'li" yurttaşlara da saldırılar, evlerini, işyerlerini tahrip ettiler; bu ayaklanmalar her seferinde

yağma ve talan, ırza tecavüz ve çeşitli işkencelere varan vahşetlere sürdüldü. Olaylardan sonra yine hep benzer suçlamalar tekrarlandı. Bütün suç devrimcilerin üstüne yıkılmak istendi ve gerçek failler serbestçe gezerken, bu olaylar emekçilere, yeni baskı uygulamaları için birer vesile olarak kullanıldı. Yine her seferinde, MHP sözcüleri ortaya döktüler, sıkıyönetim ilan talebinde bulundular. Maraş katliamı ile bunu başardılar. Bu kez yeni yeni olaylar tertipleyerek, bunları ordu müdahalesi için basamak olarak kullandılar ve artık her olaydan sonra askeri darbe için açık çağrılarda bulunmaya başladılar.

Öte yandan bütün bu olaylar boyunca, faşist hareketin Erzurum'dan Tokat'a, Çorum'dan Elâzığ'a kadar uzanan bir bölgeyi kendisi için stratejik bir hedef olarak seçtiği görüldü. Faşistler, bu alan içinde topluma egemenlik kurmalarına olanak sağlayacak kesimlerle, ağalar ve büyük tüccarlarla ilişkiler kurarak, toplumun emekçi güçleri üzerindeki baskı ve şiddetlerini artırarak onları işsizliğe, yoksulluğa ve açlığa mahkum ettiler. Canlarına ve mallarına kast ederek ya sinip teslim olmaya ya da büyük göçlere zorladılar. Bu bölgedeki her saldırdı, her şehirde kendi "kurtarılmış bölge"lerini kurmak için her yola başvurdular.

SİVAS - 3/4 Eylül 1978: Sivas'taki olaylar aniden başlamadı. Faşistler Ramazan ayı boyunca mezhep ayrımlarına dayanan propagandalarını, camilerde, evlerde ve gazetelerde yaygınlaştırdılar. "Alevisinini cennete göder; camilere saldırıyor; oruç tutturulmuyor; alevisinini ayaklanacak" şeklinde duvarlara yazılar yazdılar, bildiriler dağıttılar, söylentiler çıkar-

dılar. Sivas'a diğer illerden ve köylerden getirilen militanlar Ülkü Ocakları yatakhanelerine yerleştirildi. Toplu şekilde karşıda mahallelerde gezerek gövde gösterisi yaptılar. Nihayet 3 Eylül günü önceden planlanan olaylar başlatıldı. Ülkü Ocakları şehrin her yerinde taktilerden megafonlarla "alevisinini camiye bomba atıldı" diye saf insanları kandırdılar. Beş altı yerden birden seksen-yüz kişilik gruplar halinde önceden tesbit ettikleri mahallelere yöndüler. Ali Baba mahallesini uzun menzilli silahlarla yayılın ateşine tuttular. Alevisinini olmayan ama CHP'lilerin yoğun olduğu Yüceyurt ve diğer mahallelere de saldırdılar. Yüceyurt mahallesinde "komünistlerin cami demeyi" diyerek bir cami derneğini de tahrip ettiler. Daha sonra karşıda belediye binasını ve dükkanları yakıttılar. Alevisinini ayırtmadan kendilerinden olmayan, kendilerine harc vermeyenlerin dükkanlarını yağmaladılar.

Önceleri faşistlerin yalanlarına inanarak çıkmıştı. Zaman geçtikçe, camilere saldırmadıkları öğrenildikçe peşlerine taktıkları insanların dağılması üzerine, faşistler bu kez "ikinci namazından çıkan müslümanlar kurşunlandı" demeye başladılar. Halbuki olayların ölgene doğru saat 11 sularında faşistlerin saldırılarıyla başladığını herkes biliyordu. Daha sonra, 8 Eylül'de, zamanın Sivas valisi Fikri Koçak basına şu açıklamayı yaptı: 3-4 Eylül tarihinde ilimizde vukubulan çok üzücü olaylar sonrası bazı meclis kaynaklarca ilimizde bazı camilerin bombalandığı veya yakıldığı şeklinde söylentiler çıkarılarak vatandaşlarımızı tahrik edilmek istenmektedir. Olay gününü ve sonrası ilimizde hiç bir şekilde belirtilmiş şekilde tecavüz vakii olmamıştır.

MARAŞ - 23-24 Aralık 1978: Maraş üzerine çok şey yazıldı, çok şey anlatıldı. Ama Maraş katliamı iki sözcükle özetlendi: İŞTE FAŞİZM! Maraş katliamı yazılmalarda, anlatılmalarda kalmadı. Mahkeme tutanaklarında katliamdaki her olay birer birer belgelendi.

böyle bir yanlış düşmeleri söz konusu olamaz. Türkiye Solunun ülke içinde birlik yönünde geçireceği evrim ve yaşıyacağı süreç yurtdışında da etkileyecektir şüphesiz. Yurtdışı; sahip olduğu imkanlarla Türkiye'de yaşanacak süreç destek olmalı; ideolojik mücadele ve teorik araştırmaya-tartışmaya-üretim olanaklarını iyi kullanarak Türkiye'deki çabalarına katkıda bulunmalıdır. Bu konularda adım atmak Türkiye Devrimi diye bir sorunu olan ve bu devrimin halk kitlelerinin birliği ve mücadelesi ile başarılacağına inan ve bu başarıya ulaşmada emekçilerin öncü güçlerinin siyasi birliğinin temel bir öneme sahip olduğunu bilen Türkiye'deki ve Yurtdışındaki devrimcilerle düşmektedir.

ÇORUM - Haziran/Temmuz 1980: Demirel hükümetlerinin açıkça taraf tuttuğu ve faşistlerle sıkı işbirliği sürdürdüğü bir ortamda, faşist tertiplerin üzerine gitmesi beklenmezdi. Çorum olayları sırasında Demirel, "Çorum olaylarını komünistler çıkardı" dedi. Demirel, bu olaylara desifre olan faşistleri bir kez daha kurtarmak için yine bir savaş hilesine başvurdu: Fatsa'da Nokta Operasyonu'nu başlattı. "Çorum'u bırak Fatsa'ya bak!" diyerek Çorum olaylarını soruşturan gazetecileri azarladı. Demirel'in işçileri bakını Gülcüğü ise, "Çorum olaylarını devlete karşı solcular çıkardı, devleti destekleyen sağcılar solculara karşı mücadele etti" dedi. Faşistlerin "devleti desteklemek için solculara karşı mücadele ettiklerini" ilan etti! Ne çare, aynı günlerde Çorum'da görevli olan bir Tuğgeneral, Demirel'in ve faşistlerin yalanlarını açığa çıkardı. Çorum olaylarını bastırmakla görevlendirilen Tuğgeneral Şahabettin Esengün, MHP'lilerin Çorum olaylarındaki rolünü tek tek anlattı: Olaylar sırasında MHP'lilerin tertiplerini engellemeye çalıştığı için MHP milletvekilleri tarafından "senin cezanı vereceğiz" diye tehdit edildiğini; Çorum olaylarında "ülke çapında bir iç ayaklanmanın provası, askeri bir darbeyi zorunlu kılacak bir şeyler yaratmak istediği" şeklinde izlenimler sahhip olduğunu Nokta Dergisi'nin 1986 22. sayısında açıkladı.

3 Ocak 1979 günü, zamanın başbakanı Ecevit, gazetecilere şunları anlattı: "... MHP'li Somuncuoğlu alevisinini ...

Baştafı 22. Sayfada

GÜNEY AFRIKA:

"PAC, Halk Demokrasisi İçin Mücadele Vermektedir,"

yapmamakta direten ANC'den ayrıldı. Şarppwill katliamının yıldönü-

"PAC, BUGÜN ÜLKEDE DEVRİMCİ DEMOKRATİK BİR DİKTATÖRLÜK İÇİN, HALK DEMOKRASİSİ İÇİN MÜCADELE VERMEKTEDİR"

münde, tüm pratiğimizi, politikalarımızı, program ve örgütlenmemizi tekrar gözden geçirdik. PAC, bugün ülkede devrimci demokratik bir diktatörlük için, halk demokrasisi için mücadele vermektedir. Bu amacına ulaşmak için de silahlı mücadeleyi, uzun sürecek olan bir halk savaşını örgütlemektedir.

Bu nedenle Azanian Halk Kurtuluş Ordusu'nu kurmuştur. Daha önce POUU adıyla bilinen Halk Ordusu'nu bugün kısa adı APALA'dır. B.İ. hıngi gibi ANC ve PAC Sharpwill'e olayından sonra tüm faaliyetleri yasaklanmıştır. O günden bu güne silahlı direniş esas alan bir mücadele yürütmektedir. Çoğunlukla halkımızın ırkçı rejime karşı haklı müdafasını silahlı direniş etrafında örgütlemeye, bu arada ordunun, polisin önemli yerlerine baskınlar düzenleyerek moral ve güç kazanmaya, rejimi yıpratmaya, halkımızın gözünde "güçlü"

lerin CHP'ye oy verdikten sonra kötü olduklarını mecliste resmen söyledi. Daha önce Birlik Partisi'ne gitmişlerdi, o zaman ses çıkmıyordu ama, CHP'ye hayınca kötü kişiler oldukları demek ki...

1978'te, MHP'li Somuncuoğlu mecliste, resmen, alevisinini CHP'ye oy verdikten sonra kötü olduklarını söyledi. Bunun anlamı, alevisinini oylan Birlik Partisi'nden CHP'ye gelince alevisinini çatışmasını başlattıklarını itiraf etmek değil mi? Oysa, aşırı sağın propagandalarında mezhep kışkırtıcılığını solcuların-devrimcilerin yaptığı itirafları tekrarlanp duruyordu.

Bu propagandaların etkisinde kalarak, açıkça mezhep kışkırtıcılığı sözleri kullanılmaması olsa dahi iddianamedeki "Çorum olayları gibi olaylar da nazara alındığında Devrimci Yol örgütünün anayasal düzeni cebren ortadan kaldırmak amacı için elverişli nitelikte olduğu görülmektedir" şeklindeki iddialar bizi tahmet altına sokmaktadır. Bu baskı suçlamalarından aklanabilmemiz için; bu davanın sanıklarının sağlıklı ölçülerle yargılabilmeleri için, alevisinini çatışmalarında Devrimci Yol Dergisi görüşünü savunan insanların yasalp almadığının soruşturulması gerekli olmaktadır. Bu olaylar kimler tarafından ve nasıl çıkarıldığını araştırılmasını, ilgili belgelerin ve bilgilerin dava dosyasına konulmasını istiyorum.

8.4.1987

Melih Pekdemir

SOL YENİDEN SAFLAŞMALI MI?

Baştafı 3. Sayfada

deki takipçileri, kendi aralarındaki taktik ve taktik konularına ilişkin farklılıkları bir yana bırakarak kendi dünya görüşleri temelinde bir politik hareket içinde birleşmelidirler. SBKP lideri Gorbacov, son çıkışlarıyla kendisini bu geleneğe tanımlayanların birleşmesine yeni imkanlar sunmuştur. Bir sürü grup bu imkanı değerlendirecek kendisini feshetmedik ve ya TKP'ne ya da Sol Birlik'e dahil olmalıdır. TKP'nin ya da Sol Birlik'in güçlenmesi, halklarımızın "özgürlük ve Sosyalizm mücadelesine" herhangi bir yarar getirmeyecektir. Bu çok açıktır. Ne var ki bu cemahta meydana gelecek bir birleşme grupların sayısını azaltma bakımından yararlı olacaktır. Bir de CHP'nin yerli böylece doldurulmuş olacaktır.

Bürokratik Sol geleneğe karşı liberal geleneğin içinde yer alan bir sürü eğilim de yine aynı nedenlerle birleşmelidirler. Her ne kadar bu geleneğin içinde yer alanların bir kısmı politik hareket (parti) olmayı doğru buluyorlarsa da yine de, sivil toplumcuları, yeşil sempitizanların, dönüşümcülerin, Avrupa komünizmi yandaşlarının, reformistlerin birleşecekleri bir zemin yaratmaları mümkündür. Nasil ki, Japonya, Komünist Partisi, Fransız Sosyalist Partisi, Alman ve Avusturya Sosyal Demokrat partileri ve bazı aydınlar, yeni bir Avrupa Solu yaratmak için birlikte birşeyler yapmaya başladılarla bizimkilerin de böyle bir yol takip etmeleri yararlıdır. Böyle olmakla birlikte, bu cemahta birlik eğilimi şimdilik pek güçlü görünmemektedir.

Kendilerini bürokratik ve liberal Sol geleneğinin dışında tanımlayan,

70'lerin genç devrimci hareketinin yarattığı geleneğe yaslanan, ML Teorinin en genel hatlarıyla devrimci bir yorumunu benimseyen, Devrim, Sosyalizm, halkın kendi yönetimi mücadelesine metodları, çalışma tarzı, siyasi mücadele, kitle çizgisi, ulusal sorun gibi konularda benzer ya da yakın şeyler savunan devrimci ve sosyalist güçler ise kendi önelerine devrimci birlik yaratma görevini koymaya mecbur ve mahkum olduklarını artık görmelidirler.

Bu üç kategorinin dışında kalan grup ve eğilimlerin hem ideolojik hemde toplumsal-sınıfsal dayanakları bakımından grup olmalarının zemin yavaş yavaş kaybolmaktadır. Bu tür eğilim ve grupların kendilerini gözden geçirmeleri, yakınlık duydukları geleneğe birleşmek için büyük çaplı ideolojik ve örgütsel değişimler yaşamaları gerekmektedir. Bu çerçevede ki grupların yol ayrımında olduklarını görmek sorumlu davranmaları gerekmektedir.

Yanlış temelde birlik anteremaları, ya da boş tartışma toplantıları yapmak yerine yoğun bir ideolojik mücadeleyle yönlere her gelecekte birleşebilecekleri kesim ve güçleri bir araya getirmenin adımlarını atmalıdır.

Sol Saflardaki kaos en anlamlı müdahale ancak böyle olabilecektir. Sol'da yeni bir saflaşma ve bu bağlamda Devrimci Güçlerin Devrimci Gelenek etrafında birleşmesi Türkiye'deki sınıf mücadelesi pratiği içerisinde şekillenecek ve anlam kazanacaktır. FKBDÇ (şimide Sol Birlik) örneklerinde olduğu gibi, yurtdışından Türkiye'ye Birlik ıhraç etmek her bakımdan yanlış Devrimcilerin bir kere daha

DEVRİMCİ İŞÇİ

Impressum:
V.i.s.d.p.: S. Soylu
c/o. Karolinen Str. 2
2000 Hamburg 6

Yazışma Adresi:
Devrimci İşçi
c/o. R. Öncan
Postfach 91 08 43
D- 3000 Hannover 91

ÖDEMELER:

Stadtparkasse Hannover
G. Kurban
Konto Nr.: 253 07 096
BLZ: 250 501 80

Fransa	6.-ff
İsviçre	2.-sfr
Hollanda	2.50 hlf
Avusturya	15.-s.
Belçika	35.-bfr.
İsveç	5.-skr.
Danimarka	6.50 dkr.

DİRENİŞ DEVAM EDİYOR

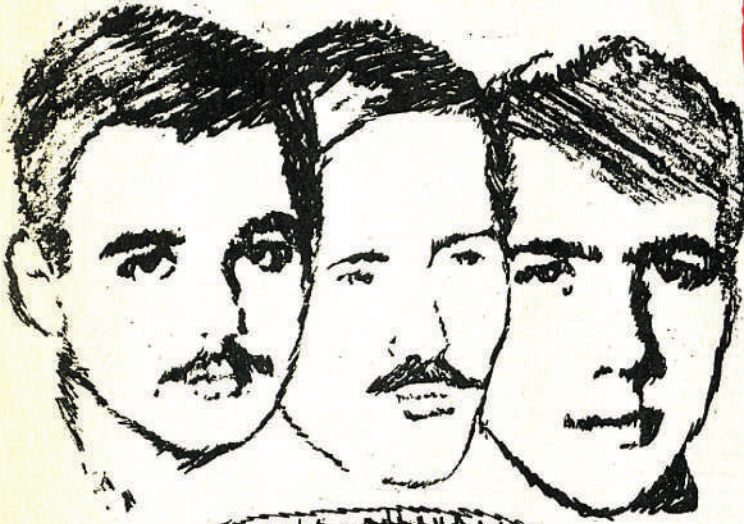
-ALUTA CONTINUA

DEVİRİMCİ İŞÇİ

ŞEHİTLERİMİZ KALBİMİZDE YAŞIYOR

SONER İLHAN

1955'de Çanakkale'de doğdu. 1981'de İskenderun'da girdiği çatışmada şehit düştü.

KENAN AYDIN

1959'da Şavşat'ta doğdu. 20 Nisan 1981 günü Şavşat'ta çıkan çatışmada şehit düştü.

SELİM MARTİN

1959 yılında İzmir'de doğdu. 27 Mayıs 1981'de girdiği çatışmada yaralı olarak ele geçirildi. İşkenceyle öldürüldü.

ABDULLAH GÜLBUDAK

1946 yılında Fatsa'da doğdu. 15 Mayıs 1983'de Ankara Kapalı Cezaevi'nde işkenceyle öldürüldü.

İSHAK ...

1930 yılında Ardanuç'ta doğdu. 19 Mayıs 1983'de işkenceyle öldürüldü.

KADİR AKSOY

20 Nisan 1984'de Ünye'de Cunta kuvvetleriyle girdiği çatışmada öldürüldü.

MEHMET ALİ SAĞIT

Mayıs 1984'de Denizli'de faşist cunta kuvvetleriyle çıkan çatışmada şehit düştü.

FİKRİ SÖNMEZ

1938 yılında Fatsa'da doğdu. 1980'de Fatsa'da yapılan 'Nokta Operasyonu'nda göz altına alındı ve çeşitli işkencelere maruz kaldı. 4 Mayıs 1985'de Amasya Askeri Cezaevinde öldürüldü.

HAYDAR ÖZTÜRK

29 Mayıs 1985'de Ankara Emniyet Müdürlüğünde işkence ile öldürüldü.

12 MART DÖNEMİ ŞEHİTLERİ UNUTULMAYACAK